

**PİYANO EŞLİKLİ BAŞLANGIÇ VIYOLA ÖĞRETİMİNİN RİTİM
DUYGUSU GELİŞİMİ VE ENTONASYON HÂKİMİYETİ
AÇISINDAN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Ömer Bilgehan Sonsel

**DOKTORA TEZİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ŞUBAT, 2018

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Ömer Bilgehan
Soyadı : SONSEL
Bölümü : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı
İmza :
Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Piyano Eşlikli Başlangıç Viyola Öğretiminin Ritim Duygusu Gelişimi ve Entonasyon Hâkimiyeti Açısından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi
İngilizce Adı : Analysis and Evaluation Of Piano Accompanied Basic Viola Instruction in Terms Of Rhythm Development And Intonation Control

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Ömer Bilgehan SONSEL

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Ömer Bilgehan SONSEL tarafından hazırlanan “Piyano Eşlikli Başlangıç Viyola Öğretiminin Ritim Duygusu Gelişimi ve Entonasyon Hakimiyeti Açısından İncelenmesi ve Değerlendirmesi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. F. Ayber TANRIVERDİ

.....
Ayber

Başkan: Prof. Seyda GILDEN

.....
Seyda

Üye: Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

.....
A. Alky

Üye: Doç. Dr. Özlem Ömür

.....
Özlem

Üye: Yrd. Doç. Dr. Kaan JİKSÖZ

.....
Kaan

Tez Savunma Tarihi: 09/02/2018

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın gerçekleşebilmesi için, bilgisini, desteğini, titizliğini esirgemeyen, çalışkanlığını, müziğe bakış açısını her zaman örnek aldığım, öğrencisi olmaktan hep onur duyduğum tez danışmanım Sayın Prof. F. Ayfer TANRIVERDİ'ye,

Öğrencilik yıllarımdan itibaren bilimsel yönüyle, sanatçı yönüyle ve kişiliğiyle her zaman örnek aldığım, yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen, kapısı öğrencilerine her zaman açık olan, araştırma üzerinde emekleri çok büyük olan tez izleme komitesi üyesi Sayın Prof. Dr. Aytekin ALBUZ'a,

Araştırma sayesinde tanıdığım ve öğrencisi olduğum, güler yüzünü hiç esirgemeyen, araştırmanın piyano eşlik bölümleri için değerli vaktini ve görüşlerini bana ayıran, eğitimciliğini her zaman örnek alacağım tez izleme komitesi üyesi Sayın Doç. Dr. Özlem ÖMÜR'e,

Araştırmanın ilk gününden itibaren süreç boyunca değerli görüşlerini benimle paylaşan, araştırmanın verileri ile ilgili yardımları için minnettar olduğum Sayın Yrd. Doç. Dr. Erhan ALABAY'a,

Araştırma konusunun mimarlarından olan, kişiliğine, öğretmenliğine ve insanlara yaklaşımına daima imrendiğim, pozitif enerjisi ile her zaman bana destek olan hocam Sayın Prof. Şeyda ÇİLDEN'e,

Doktora eğitimim süresi boyunca "Tübitak 2211 Yurt İçi Doktora Burs Programı" ndan karşılıksız burs alarak, gerek ders dönemimde, gerekse de tez dönemimde ekonomik açıdan destekte bulunan TÜBİTAK'a,

Araştırmanın Ankara Güzel Sanatlar Lisesi boyutu için görüşmeleri sağlayan, tez çalışmaları için koca bir dönem odasını benimle paylaşan ve desteğini asla esirgemeyen Sayın, Dr. Derya SELÇUK KÖSE'ye.

Deneysel sürecin gerçekleşebilmesinde, öğrencileri ile çalışmama gönülden izin veren ve süreç boyunca hep destek veren Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretmeni

Sayın Kemal Karaarslan ve Ankara Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretmeni Sayın Mehmet ERGÜN'e,

Araştırmanın başından sonuna kadar desteklerini asla unutmayacağım ve haklarını ödeyemeyeceğim Sayın Çağla SERİN ÖZPARLAK'a, Sayın Abdullah ERTAN'a, Sayın Alper ERDEM'e, Sayın Görkem KUMTEPE'ye, Sayın Burcu KALKANOĞLU'na, Sayın Sinem ARICI'ya, Sayın Sevilay KALAY MEYDAN'a, Sayın SELİN ÖZDEMİR'e,

Emeklerini asla ödeyemeyeceğim, evlatları olmaktan her gün gurur duyduğum annem Hanife SONSEL'e, babam Nuri Gökhan SONSEL'e teşekkürü bir borç bilirim.

Ömer Bilgehan SONSEL

**PIYANO EŞLİKLİ BAŞLANGIÇ VIYOLA ÖĞRETİMİNİN RİTİM
DUYGUSU GELİŞİMİ VE ENTONASYON HÂKİMİYETİ
AÇISINDAN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(Doktora Tezi)**

Ömer Bilgehan SONSEL

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜŐÜ**

Şubat, 2018

Öz

Bu araştırmanın temel amacı, piyano eşlikli başlangıç viyola öğretiminin ritim duygusu gelişimi ve entonasyon hâkimiyeti açısından incelenmesi ve değerlendirilmesidir. Viyola eğitimcilerine piyano eşlikli bir başlangıç modeli önermek ve piyano eşliğin viyola başlangıç eğitiminde kullanım durumuna katkı sağlamak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, öğretim programı olarak kullanılan “Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri 9. Sınıf Türk ve Batı Müziği Çalgıları Viyola” ders kitabının ilk 3 ünitesi incelenmiş ve bu ünitelerde eşliklenmek üzere 67 alıştırma ve 22 etüt belirlenmiştir. Belirlenen bu etütlerin araştırmacı tarafından armonik ve form analizi yapıp, eşliklendirilmesi yapılmıştır. Oluşturulan piyano eşlikli etütler alan uzmanları olan öğretim elemanları ile değerlendirilmiş ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Son şeklini alan etütler uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubundaki öğrenciler kontrol ve deney grupları olmak üzere iki gruba ayrılmış ve 12 haftalık eğitim süresince deney grubundaki öğrencilere piyano eşlikli viyola başlangıç eğitimi verilmiş, kontrol grubundaki öğrencilere ise piyano eşiksiz klasik viyola başlangıç eğitimi verilmiştir. Araştırmadaki veriler, deneysel sürecin 4, 8 ve 12. haftalarında araştırmacı tarafından uzman görüşleri doğrultusunda oluşturulan ve uygulanan “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” ile toplanmıştır. Bu araştırma sürecinde verilerin toplanmasında nicel araştırma yöntemlerinden “Gerçek Deneme Modeli” kullanılmıştır. Deney ve kontrol grubuna alınan öğrencilerin deney süreci kamera kayıtlarına alınmış olup, 3 uzman viyola öğretim elemanı tarafından değerlendirilmiştir. Kamera kayıtlarını puanlayan uzmanların değerlendirme sonuçları toplanmış ve aritmetik ortalaması alınmıştır. Veri toplama araçları

ile toplanan verilerin çözümlenme aşamasında, toplanan veriler SPSS 17.0 programına girilmiş olup, araştırmanın genel amacı çerçevesinde cevapları aranan alt amaçlara yönelik gerekli istatistiksel çözümlenmeler yapılmıştır. Deney grubu ve kontrol grubunun “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” toplam sontest puanlarının karşılaştırılmasında “Bağımsız Örneklem T-Testi”nden yararlanılmıştır. Deney grubunun “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” toplam sontest puanları ile toplam kalıcılık puanları arasındaki karşılaştırmada “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Kontrol grubun da ise yine “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” toplam sontest puanları ile toplam kalıcılık puanları arasındaki karşılaştırmada “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi”nden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, deney grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” toplam sontest puanları kontrol grubu öğrencilerinin puanlarına oranla yüksek bulunmuştur. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” toplam sontest puanları ile kalıcılık toplam puanları arasında her iki grupta da olumlu yönde bir fark olmuş ancak elde edilen veriler deney grubundaki öğrencilerin lehine sonuçlanmıştır. Deney grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin entonasyon ve ritim öğeleri açısından faydalı olduğu, öğrencilerin çalgıya başlama aşamasında başarılarını yükselttiği ve süreci kolaylaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarından yola çıkılarak, Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında okutulan öğretim programına ilişkin değerlendirmeler yapılmış, eğitim müziği bestecilerine ve alan öğretmenlerine konu çerçevesinde çeşitli öneriler sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Viyola, Piyano Eşlik, Güzel Sanat Lisesi, Entonasyon, Ritim
Sayfa Adedi : 178
Danışman : Prof. F. Ayfer TANRIVERDİ

**ANALYSIS AND EVALUATION OF PIANO ACCOMPANIED BASIC
VIOLA INSTRUCTION IN TERMS OF RHYTHM DEVELOPMENT
AND INTONATION CONTROL**

(Ph.D. Thesis)

Ömer Bilgehan SONSEL

GAZİ UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

February, 2018

ABSTRACT

Main objective of this study is analysis and evaluation of piano accompanied basic viola instruction in terms of rhythm development and intonation control. It is aimed to suggest an initial model with piano accompaniment for viola instructors, and to contribute to the use of piano accompaniment in the initial viola instruction. In line with this purpose, the first 3 units of the course book “9th Grade Turkish and Western Music Instruments Viola for High Schools of Fine Arts and Sports” taught within the curriculum were reviewed and a total of 67 exercises and 22 etudes in these units were selected for accompaniment. The etudes were analyzed in terms of harmony and form, and accompanied by the researcher. These piano accompanied etudes were reviewed by the academicians specialized in the respective field and necessary revisions were conducted. Then, the etudes became ready to be applied. Students consisting the study group of the research were divided into two groups as control and experimental group. During the twelve-week instruction, the experimental group were taught initial piano accompanied viola, while the control group pursued their education with the classic method without piano accompaniment. Data of the research were collected on the 4th, 8th and 12th weeks of the experimental process, by means of “Intonation Development Scales” and “Rhythm Development Scales” formed and applied by the researcher in line with the opinions of specialists. During the collection of data, “Tru-Test Model” was used as a quantitative research method. Experimental process of the experimental and control groups were recorded to camera and evaluated by 3 viola instructors. Evaluation results of the specialists who graded the recordings were summed and their arithmetic means were calculated. During the analysis of the collected

data, the data was put into SPSS 17.0 software, and necessary statistical analyses were performed in line with the sub-goals of the research. While comparing the total posttest grades of the experimental and control groups obtained through “Intonation Development Scales” and “Rhythm Development Scales”, “Unpaired T-Test” was used. In the comparison between the experimental group’s total posttest grades of “Intonation Development Scales” and “Rhythm Development Scales”, and total permanency grades, “Wilcoxon Signed Rank Test” was used. The same “Wilcoxon Signed Rank Test” was again utilized to compare the control group’s total posttest grades of “Intonation Development Scales” and “Rhythm Development Scales” and total permanency grades. According to the findings, the total posttest grades of the experimental group in “Intonation Development Scales” and “Rhythm Development Scales” are higher than the grades of the control group. Between the total posttest grades and total permanency grades of the experimental and control groups’ “Intonation Development Skills” and “Rhythm Development Skills”, there is a favorable variance; however, collected data turned out to result in favor of the experimental group. It is found that the initial piano accompanied viola instruction applied to the experimental group is beneficial in terms of intonation and rhythm, increasing their success level at the stage of starting and instrument, and easing the process. Based on the research outcome, certain evaluations were carried out on the curriculum taught at the Departments of Music Teaching affiliated to the Faculties of Education, and necessary suggestions within the related subject were proposed for the composers of instructional music and field teachers.

Keywords : Viola, Piano Accompaniment, Fine Arts High School, Intonation, Rhythm.
Page Number : 178
Consultant : Prof. F. Ayfer TANRIVERDİ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
Öz	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar LİSTESİ.....	xvi
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xviii
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Müzik Eğitimi	1
1.2. Çalgı Eğitimi	3
1.3. Yaylı Çalgı Eğitimi.....	4
1.4. Güzel Sanatlar Liselerinde Yaylı Çalgı Eğitimi	4
1.5. Viyola ve Viyola Eğitimi	7
1.6. Piyano Eşlikli Çalışma	14
1.7. Entonasyon.....	16
1.8. Problem Durumu	17
1.9. Alt Problemler	17

1.9. Araştırmanın Amacı	19
1.10. Araştırmanın Önemi	19
1.11. Sayıtlar	20
1.12. Sınırlılıklar	20
1.13. Tanımlar	20
BÖLÜM II.....	23
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	23
BÖLÜM III	27
YÖNTEM.....	27
3.1. Araştırma Modeli ve Deseni	27
3.2. Çalışma Grubu	29
3.3. Veri Toplama Araçları	30
3.3.1. Öğrenci Demografik Bilgi Formu	30
3.3.2. Ritim Gelişim Ölçekleri	31
3.3.2.1. Ritim Gelişim Ölçeği 1 ve Değerlendirme Formu	31
3.3.2.1.1. Ritim Gelişim Ölçeği 1 Değerlendirme Formu.....	34
3.3.2.2. Ritim Gelişim Ölçeği 2 ve Değerlendirme Formu	36
3.3.2.2.1. Ritim Gelişim Ölçeği 2 Değerlendirme Formu.....	37
3.3.2.3. Ritim Gelişim Ölçeği 3 ve Değerlendirme Formu	39
3.3.2.3.1. Ritim Gelişim Ölçeği 3 Değerlendirme Formu.....	40
3.3.3. Entonasyon Gelişim Ölçekleri	42
3.3.3.1. Entonasyon Gelişim Ölçeği 1 ve Değerlendirme Formu	42
3.3.3.1.1. Entonasyon Gelişim Ölçeği 1 Değerlendirme Formu.....	44
3.3.3.2. Entonasyon Gelişim Ölçeği 2 ve Değerlendirme Formu	45
3.3.3.2.1. Entonasyon Gelişim Ölçeği 2 Değerlendirme Formu.....	48
3.3.3.3. Entonasyon Gelişim Ölçeği 3 ve Değerlendirme Formu	49

3.3.3.3.1. Entonasyon Gelişim Ölçeği 3 Değerlendirme Formu.....	51
3.4. Verilerin Toplanması.....	53
3.5. Araştırma ve Uygulama Süreci.....	53
3.5.1. Uygulama Sürecinde Çalıştırılan Alıştırma ve Etütler.....	54
3.6. Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	126
BÖLÜM IV	129
BULGULAR VE YORUM.....	129
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	129
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	132
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	134
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	137
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	139
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	142
BÖLÜM V.....	145
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	145
5.1. Sonuçlar	145
5.1.1. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	145
5.1.2. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	146
5.1.3. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	148

5.1.4. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	149
5.1.5. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	151
5.1.6. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	152
5.1.7. Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar.....	153
5.1.8. Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 2” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar.....	154
5.1.9. Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 3” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar.....	155
5.1.10. Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları İle “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	156
5.1.11. Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları ile “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	157
5.1.12. Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları ile “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Kalıcılık	

Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	157
5.1.13. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar.....	158
5.1.14. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 2” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar.....	159
5.1.15. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 3” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar.....	160
5.1.16. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları İle “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	161
5.1.17. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları İle “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	162
5.1.18. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları İle “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar	162
5.2. Alanyazın ile Karşılaştırma ve Tartışma	163
5.3. Öneriler	165
5.3.1. Araştırmanın Alt Problemlerine İlişkin Öneriler	165
5.3.2. Müzik Eğitimi Alanı İle İlgili Öneriler.....	166

KAYNAKLAR.....	169
EKLER.....	175
Ek-1. İzin Belgeleri.....	175

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Araştırmanın Deneysel Deseni	28
Tablo 2. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Demografik Bilgileri	30
Tablo 3. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” Ölçeği Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları	129
Tablo 4. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” Ölçeği Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları	130
Tablo 5. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” Ölçeği Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları	131
Tablo 6. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları.....	132
Tablo 7. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları.....	133
Tablo 8. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları.....	134
Tablo 9. Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları	135
Tablo 10. Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları	136
Tablo 11. Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları	136
Tablo 12. Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları	137

Tablo 13. <i>Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları</i>	138
Tablo 14. <i>Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları</i>	139
Tablo 15. <i>Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları</i>	140
Tablo 16. <i>Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları</i>	140
Tablo 17. <i>Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları</i>	141
Tablo 18. <i>Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları</i>	142
Tablo 19. <i>Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları</i>	143
Tablo 20. <i>Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları</i>	144

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Viyolanın Yapısı	8
Şekil 2. Viyola Yayının Yapısı.....	8
Şekil 3. Viola Da Gamba: Bacak viyolası olarak bilinmektedir, düz bir gövdeye ve C şeklinde ses deliklerine sahiptir 6 tele sahiptir ve bas viyola olarak geçer.....	9
Şekil 4. Viola D'amore: Aşk Viyolası, 7 tellidir, tenor viyoladır, Çeşitli düzenlere göre akort edilir, Ahenk telleri vardır ve bu ahenk telleri metaldendir ve perdeliğin altındadır	9
Şekil 5. Viola Pomposa: J.S. Bach tarafından tasarlanmış ve 1720'lerde yaptırılmıştır, do-sol-re-la-mi olarak 5 tellidir. Bach'tan sonra yaşamamıştır	10
Şekil 6. Viola Bastarda: Bas viyolanın küçüğüdür. Ahenk telleri bulunmaktadır. Günümüz viyolasından oldukça büyüktür.	10
Şekil 7. Violetta: Viola D'amore un çeşitlerinden biridir, 6 tellidir, Büyüklük ve seslerin incelik kalınlıkları bakımından violet ile soprano viol arasındadır	10
Şekil 8. Lyra Viol: En yaygını 6 tellidir, bas viollerin en küçüğüdür, 16. yüzyılın ikinci yarısında toplu çalmalar ve eşlik amaçlı kullanılmıştır, Önemli bir repertuvara sahiptir.....	11
Şekil 9. Viola da Braccio: Kol viyolüdür. 4 telli ve perdesiz bir çalgıdır. Sırtı bombeli, kasnakları dar ve alçaktır. Gövdesi sapa doğru sivrilmez yuvarlaklığını korur.....	11
Şekil 10. Günümüzde kullanılan viyolanın önden ve arkadan görünümü	12
Şekil 11. Viyolanın Ses Aralığı (Do3-Do7 Aralığı).....	12
Şekil 12. Araştırma Deseni.....	27

BÖLÜM I

GİRİŞ

“Eğitim sözcüğü farklı görüşteki eğitimcilerce değişik biçimlerde tanımlana gelmiştir. Çeşitli tanımlar arasındaki temel ortak noktaları içeren ve eğitimciler arasında hızla benimsenip yaygınlaştığı görülen bir tanıma göre eğitim “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir” (Uçan, 2005, s 30).

1.1. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi temelde, bir müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin (çocuğun / öğrencinin) kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak, belirli amaçlar doğrultusunda planlı ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşim daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklenir (Uçan, 2005, s 8).

Ülkemizde müzik eğitimi genel, özengen ve mesleki olmak üzere 3 şekilde verilir. Okul öncesi dönemden başlayıp her aşamada, her yaşa, herkese yönelik olan, sağlıklı ve dengeli bir yaşam için gerekli ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlayan genel müzik eğitimidir. Genel müzik eğitimi özengen ve mesleki müzik eğitiminin temeli olup, kişiyi özengen ve mesleki müzik eğitimine hazırlar (Uçan, 1997).

Genel müzik eğitimi genellikle, ilköğretim öncesinde anaokulu öğretmeni, ilköğretim 1. kademe 1.devrede sınıf öğretmeni, ilköğretim I. kademe 2. devrede ve lisede müzik öğretmeni tarafından okutulur, gerçekleştirilir. Üniversitede ise müzik okutmanı veya müzik öğretim elemanı tarafından yürütülür. Genel müzik öğretimi bu okullarda; müziksel işitme-okuma-yazma-müziksel dinleme-çalma, söyleme, müziksel bilgilenme bilinçlenme,

müziksel duyarlılaşma-yaratma, yorumlama müziksel beğeni-kişilik geliştirme ve kendini gerçekleştirme şeklinde yapılır (Yalçın, 2005, s. 244).

Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar (Uçan, 2005, s 31-32).

Temel bilimler ve sosyal bilimlerin dallarında olduğu gibi sanat ve sanatın alt kollarından biri olan müzikte de gelişim ve değişimler yaşanmıştır. Bu nedenle de müzik kurumlarına ihtiyaç duyulmuştur (Karkın, 2004, s. 122).

Mesleki müzik eğitimi, genellikle, örgün eğitim kurumlarında ya da bu kurumlardakine benzer ortamlarda gerçekleşir (Ece, 2002, s. 15).

Ulusların, gelişmişlik düzeylerini göstermede bu derece önemli olan müzik sanatının Türkiye’de de en üst düzeye getirilebilmesi için başta eğitim kurumlarında uzun süreli planlamalar ile değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu durum öncülük etmesi gereken kurumlar da müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlardır.

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren farklı tarihçelere, misyonlara ve vizyonlara sahip farklı kurumlar bulunmaktadır.

Bu kurumlar;

- Devlet Konservatuvarları
- Müzik Eğitimi Anabilim Dalları
- Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri
- Güzel Sanatlar Liseleri
- Türk Silahlı Kuvvetleri Bando Komutanlığı (Sonsel, 2017, s. 126).

Müzik eğitimi ve özellikle müzik eğitiminin alt kollarından biri olan çalgı eğitimi olabildiğince erken yaşta başlamalıdır. Genç bir beden, yaşlı bir bedene göre kassal öğrenmede daha başarılı olacaktır (Özdemir, 2007, s. 11).

Müzik eğitimi amaçlarına ulaşmak için, çalgılarda faydalanılmalıdır. Bu amaçlara ulaşmakta çalgılardan faydalanılması gerek etkili ve verimli müzik eğitiminin vazgeçilmez unsuru gerekse düzeyli, kalıcı ve gelişmeler açık bir müzik eğitiminin olmazsa olmaz koşuludur (Bulut, 2004, s. 199).

1.2. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, bir ya da birden çok çalgının kullanılmasıyla, genellikle bireysel, bazen de toplu biçimde yapılan, bireyi çalgı aracılığıyla yetiştirme, geliştirme, müzik alanında ve müziksel anlamlarda içeriği bulunan istendik davranışlar kazandırabilme eğitimi olarak nitelendirilebilir.

Uçan, çalgı eğitimini, “çalgı öğretimi yoluyla bireyler ve onların oluşturdukları toplulukların, devinışsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişiklikler oluşturma ya da bu niyette yeni davranışlar kazandırma sürecidir” olarak nitelendirmektedir (akt: Ece, A.S. 2002, s. 22).

Çalgı eğitimi; eğitici, yetiştirici, geliştirici, birleştirici, kaynaştırıcı, paylaştıracı, duyguları ve becerileri arttırıcı, özendirici, yarıştıracı, sabırlı ve disiplinli olmayı öğretici, güdüleyici vb. yönleriyle oldukça önemli bir eğitim biçimidir.

Özen (2004, s. 60)e göre, müzik eğitiminin bir boyutu olan çalgı eğitimi sayesinde öğrencilerin müzik bilgileri arttırılmakta ve çalgı çalma yoluyla müzik yapmaları hedeflenmektedir.

Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci, yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili becerilerini zenginleştirecek ve müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacaktır. Buna bağlı olarak müziksel işitmeleri, yorumculukları ve birlikte müzik yapma becerileri gelişecektir. (Tanrıverdi, A, 1996, s. 8).

Çalgı eğitimi, birden çok çalgının birlikte kullanılması ile genellikle bire-bir, bazen de toplu biçimde yapılan, bireye müzikal davranışlar kazandırma eğitimi olduğu kadar, başka alanlarda da bireyi çalgı aracılığı ile geliştirme ve yetiştirme işidir (Güdek & Yılmaz, 2017, s. 45).

Öğrenciler bünyesinde çalgı çalmanın ortak noktası müziği daha iyi anlamak, müziksel yorumlama becerisini geliştirmek ve geleceğe yönelik müziksel bakış açısını olumlu bir şekilde genişletmektir (Topbaş, 2013, s. 717).

Çalgı çalma, bireye bir disiplin de sağlamaktadır. Mesleki müzik eğitiminin temelinde olan çalgısı ile belli bir seviyeye ulaşmak için günlük ciddi bir mesai harcaması gerekmektedir. Kassal bir iş olan çalgı eğitimi, günlük çalışmayı gerektiren ve disiplin isteyen bir eğitimidir. Özellikle yaylı çalgılar gibi çalgılara yeni başlayan bireylerin çalgılarının temel hedefleri daha kapsamlı olduğu için günde saatlerce çalgılarına vakit ayırmaları gerekmektedir.

Keman ya da viyola eğitimi alan bir birey, her gün düzenli olarak dört-beş saatlik çalışmaları ile, çalgı çalma performansını yükseltmek için yorucu bir çalışma temposu içine girer (Dündar, 2008, s. 2).

1.3. Yaylı Çalgı Eğitimi

Çalgılar bazı özelliklerine göre gruplara ayrılmışlardır. Bunlardan biri de çalınırken kullanılan materyallere göre yapılan gruplandırmalardır. Telli çalgılarda, çalgıdan ses çıkarmak için yay kullanılan gruba “yaylı çalgılar” denir (Varış, 2002, s. 2).

İnsan sesine en yakın ses rengine ve tınısına sahip olan “yaylı çalgıların eğitimi” çalgı eğitiminin alt kollarından biridir. Keman, viyola, viyolonsel ve kontrbastan oluşan yaylı çalgıların eğitim süreçleri de kazandırdıkları yönünden önemlidir (Özay, S. 2008, s 1).

Derin’e (2007, s. 5) göre, müziğe ilgisi olan bir bireyin kendi müzikal yönlerini tanıyarak yeteneklerini keşfetmesi, açığa çıkarması ve yine müzikal becerilerini geliştirmesi açısından müzik eğitiminin en önemli boyutlarından biri çalgı eğitimidir.

Yaylı çalgı eğitiminin sürdürüldüğü aşamalarda, eğitimi olanaklı kılan tüm etkenlerden en üst düzeyde yararlanılması nitelikli bir eğitime ulaşılması bakımından belirleyici bir unsurdur (Uslu, 2013, s. 48).

Çalgı eğitimi alan öğrenciler, çalgı çalma becerisini kazanmaları ile birlikte, toplu müzik yapma becerileri, beğenileri ve sosyal yönleri de gelişmekte ve birey olarak kendilerini daha iyi ifade edebilmektedirler (Öztürk & Özay, 2008, s. 60).

1.4. Güzel Sanatlar Liselerinde Yaylı Çalgı Eğitimi

Güzel sanatlar liseleri, ilköğretim üzerine 4 yıl öğrenim veren yatılı, gündüzlü ve karma okullardır. Bu okullar, öncelikle güzel sanatlarla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır.

Okulun amacı öğrencilerin;

- a) Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini,
 - b) Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
 - c) (Yürürlükten kaldırıldı.16.12.2006/26378 RG)
 - d) Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini,
 - e) Millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır
- (Millî Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Yönetmeliği, 2007, s 1).

Güzel Sanatlar Liseleri, Lise sonrası mesleki müzik eğitimi veren kurumlara eleman yetiştirme, özellikle eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dalları için yetişmiş eleman kaynağı olma ve bu bölümlerdeki eğitimin nitelikli olarak artmasına katkıda bulunması açısından büyük önem taşımaktadır (Kalyoncu, 1996, s. 4).

Çalgı eğitimi Türkiye’de güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar, üniversitelerin güzel sanatlar eğitimi bölümleri, müzik öğretmenliği anabilim dalları, müzik dershaneleri, özel dersler vb. kurumlar aracılığı ile gerçekleşmektedir. Mesleki müzik eğitiminin temel kurumlarından biri olan “Güzel Sanatlar Lisesi”, mesleki müzik eğitiminin en evrensel, en temel boyutlarından birisidir (Topalak, 2013, s. 117).

Dönemin Millî Eğitim Bakanı Avni Akyol önderliğiyle kurulan, 1989-1990 eğitim-öğretim yılında eğitim öğretime başlayan o dönemki adıyla Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümleri, erken yaş müzik eğitimi alanındaki yapılmış en büyük çalışmadır.

İlk kez 16 Ekim 1989 yılında İstanbul Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi olarak hizmete açılan bu okulların sayısı günümüzde 60’ı geçmiştir. Sayıları giderek çoğalan ve ortaöğretim düzeyinde büyük bir boşluğu dolduran Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin öğrencilere erken yaşta müzik eğitimine başlama şansı tanınması ve bu doğrultuda üniversitelerin ilgili bölümlerine hazırlayıcı bir eğitim sunması mesleki müzik eğitimi adına son derece önemlidir (Apaydınlı, 2009, s 1).

Kurulduğu 1989 yılından bu yana, öğrencileri, mesleki müzik eğitimine yönlendirme/hazırlama işlevi gören “Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümleri (AGSL MB), müzik eğitimi alanındaki eksikliklerin giderilmesi yolunda atılması önemli adımlardan biridir” (Özgür, 1997, s. 197).

Mesleki müzik eğitiminin temel basamağını oluşturması açısından güzel sanatlar lisesi, müzikal davranışların kazandırılması ve geliştirilmesinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Müziksel tüm temellerin şekillendiği bu süreçte, müzik eğitimine yönelik tüm alanlarda ilk ve temel öğretilerini oluşturması açısından bu süreçte yapılan çalışmalar ve bu çalışmaların değerlendirmeleri oldukça önem taşımaktadır (Afacan & ilden, 2017, s. 371).

2009 yılından sonra Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri adını almış ve ardından son olarak 2013 yılında Güzel Sanatlar Lisesi ve Spor Lisesi ayrılmıştır. Kurulduğu günden itibaren 14-18 yaş grubu bireylere mesleki müzik eğitimi verme kimliğini korumaktadır (Tanrıöver & Yağışan, 2017, s. 580).

Bu kurumlar, müzik alanında verdikleri lise öğrenimi ile büyük ölçüde müzik ğretmeni yetiştiren yükseköğrenim kurumlarına ğrenci kaynağı oluşturmaktadır. GSL müzik bölümleri daha çok akademik eğitim veren mesleksel müzik yükseköğrenim kurumu işlevi gören ortaöğrenim kurumlarıdır (Topalak, ř, 2013, s 117).

Güzel Sanatlar Liseleri programlarında öğrencilerin belli algıları tanıyabilmeleri, alabilmeleri ve kazandıkları becerileri bireysel ve toplu çalışmalarda kullanabilmeleri hedeflenmektedir (Kalyoncu, 1996, s 4-5).

Bu okullar ülke açısından düşünüldüğünde, erken yaşta mesleki sanat eğitimi almaya başlayan ve yükseköğretimde müzik eğitimcisi olacak bireylerin müzik temellerini atması bakımından oldukça önemlidir.

Güzel Sanatlar Liselerinin ortaöğretim sistemimizin sanat eğitimi kısmına ağdaş bir boyut getirdiği, ülke kültürünün ve sanatının kaynağını oluşturmada ve zenginleştirmede önemli bir eksiği tamamladığı söylenebilir (Okay, 2005, s. 10).

Güzel Sanatlar Liselerindeki yaylı çalgı eğitimi, eğitim ğretim açısından konservatuvarla benzerlik gösterir. Bu okullardan mezun olan öğrenciler eğitim fakültelerine ya da konservatuvarlara devam edebilmektedir. Konservatuvara devam eden öğrenciler genellikle profesyonel orkestralarda istihdam edilirken, eğitim fakültesine devam eden öğrenciler genellikle müzik ğretmeni olurlar (Göktürk, 2009, s. 709).

Güzel sanatlar liseleri müzik bölümlerinde yaylı çalgı öğrencileri ilk iki sene haftada 1 saat çalgı eğitimi almakta, son iki senede ise çalgı eğitimi haftada 2 saate çıkmaktadır. Yanı sıra 3. ve 4. senelerinde çalgı toplulukları dersleri ile algılarını pekiştirmektedir.

Öğretim programları ve izlenen yöntemler de çalgı eğitimi açısından en önemli faktörlerdendir. Çalgı çalma ve öğrenme sürecinde sistemli bir çalışma planı sunacak, bu süreçte öğrenciye yol gösterecek, hata yapma ihtimalini olabildiğince aza indirecek yöntemlerin seçilmesi, bu sürecin en önemli basamağıdır (Ece, Dönmez, Kınıklı, 2013, s. 940).

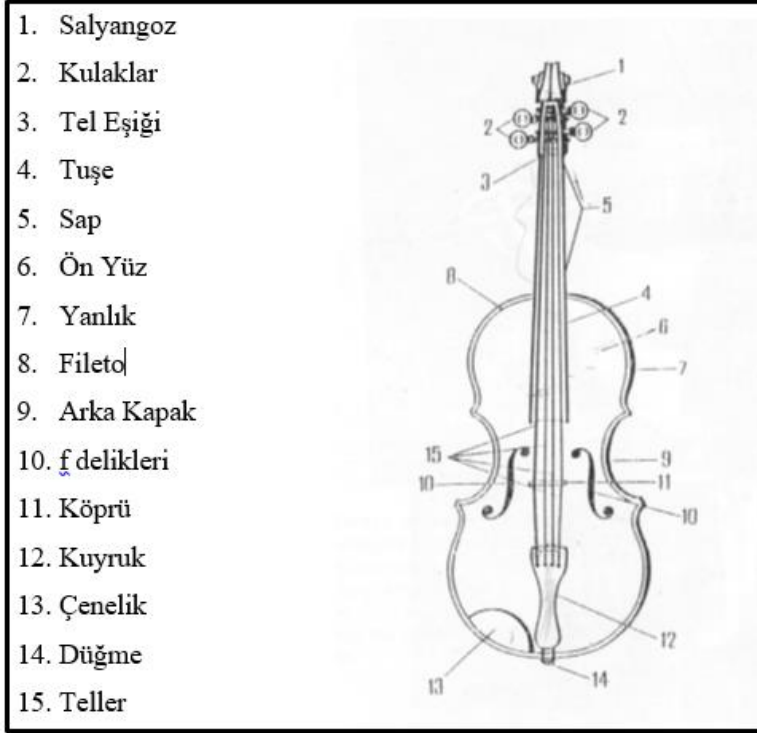
Güzel sanatlar liselerinde verilen temel yaylı çalgı eğitimi çok doğru olmalıdır. Duruş, çalgı tutuşu, temel yay teknikleri ve çalgıdan güzel ses elde etme başlıca hedefler arasındadır. Bireyin müziksel yaşantısının temellerini oluşturduğu göz önünde bulundurulduğunda Güzel sanatlar ve spor liseleri müzik bölümlerinde verilen çalgı eğitimi oldukça önem taşımaktadır.

Güzel sanatlar liseleri kapsamındaki çalgı eğitiminin temelinde çalgı çalabilme, bireyin çalgısını bir sonraki yükseköğretim aşamasında etkili ve verimli kullanabilmesi amaçlanır. Bu süreçte bir ya da birden fazla hedef ve hedef davranışın atlanması, hedeflenen noktaya varamamaya sebep olacaktır (Çetinkaya, 2011, s. 9).

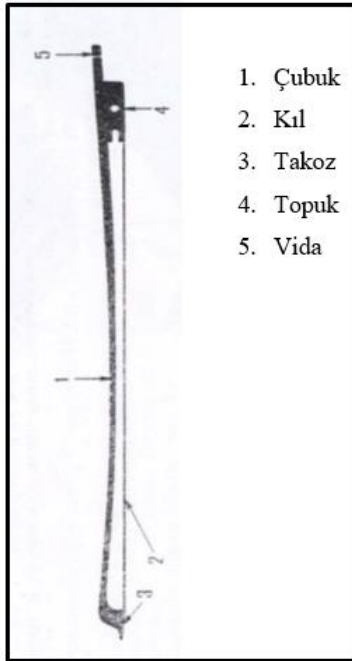
1.5. Viyola ve Viyola Eğitimi

Yaylı çalgı ailesinin üyelerinden biri olan viyola;

- İngilizce 'de "Viola"
- Almanca 'da "Bratsche"
- Fransızca 'da "Alto" olarak adlandırılmaktadır (Derican, Albuz, 2008, s. 36).

Şekil 1. Viyolanın Yapısı (Dinç, 2009, s. 10)

Şekil 2. Viyola Yayının Yapısı (Dinç, 2009, s. 11)

Viyola yaylı çalgılar dördlüsünün (keman, viyola, viyolonsel, kontrbas) en eski üyesidir (Froggatt, 1910:638).

Viyola algısının atası olarak 15. Yüzyılda şekillenen ve sonrasında kullanımı yaygınlaşan viol ailesi kabul edilmektedir (Akyürek, 2004, s. 17). Viol sözcüğünü, “yay ile alınan perdeli telli algılar için kullanılan bir terim” olarak ifade etmiştir. Violler, farklı boyutları bulunan, günümüzdeki keman ailesine benzerlik gösteren, yayla alınan ancak bugünkü keman ailesinden farklı olarak tuşesinde perdeleri bulunan algılardır. Viollerin de ilkeğdaki viel denilen atalarından geldiğı sanılmaktadır (Şekerkararı, 1997).

Viol ailesinin farklı üyelerinden bazıları şöyle sıralanabilir;

Şekil 3. Viola Da Gamba: Bacak viyolası olarak bilinmektedir, düz bir gövdeye ve C şeklinde ses deliklerine sahiptir (Taş, 2009 s, 5), 6 tele sahiptir ve bas viyola olarak geçer

Şekil 4. Viola D'amore: Aşk Viyolası, 7 tellidir, tenor viyoladır, çeşitli düzenlere göre akort edilir, Ahenk telleri vardır ve bu ahenk telleri metaldendir ve perdeliğın altındadır (Bektaş, 2004, s. 9)

Şekil 5. Viola Pomposa: J.S. Bach tarafından tasarlanmış ve 1720'lerde yaptırılmıştır, do-sol-re-la-mi olarak 5 tellidir. Bach'tan sonra yaşamamıştır (Bektaş, 2004, s. 12)

Şekil 6. Viola Bastarda: Bas viyolanın küçüğüdür. Ahenk telleri bulunmaktadır. Günümüz viyolasından oldukça büyüktür (Bayburtlu, 2017, s 2).

Şekil 7. Violetta: Viola D'amore un çeşitlerinden biridir, 6 tellidir, Büyüklük ve seslerin incelik kalınlıkları bakımından violet ile soprano viol arasındadır (Çetinkaya, 2011, s 12)

Şekil 8. Lyra Viol: En yaygını 6 tellidir, bas viollerin en küçüğüdür, 16. yüzyılın ikinci yarısında toplu çalmalar ve eşlik amaçlı kullanılmıştır, Önemli bir repertuvara sahiptir (Bektaş, 2004, s. 10)

Şekil 9. Viola da Braccio: Kol viyolüdür. 4 telli ve perdesiz bir çalgıdır. Sırtı bombeli, kasnakları dar ve alçaktır. Gövdesi sapa doğru sivrilmez yuvarlaklığını korur (Alapınar, 2003, s. 12-13)

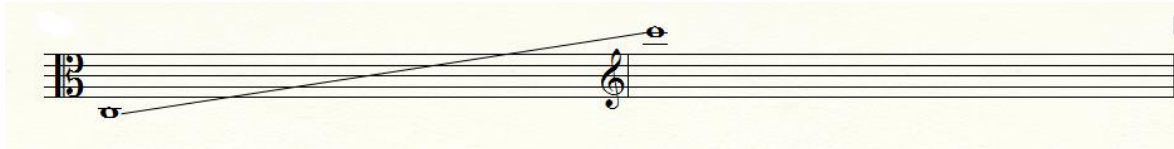
Zaman içinde bütün violer ya ortadan kalkmış ya da şekil değişikliğine uğrayarak bugünkü şekillerine dönüşmüştür (Albuz, 2001, s. 12). Bu çalgıların bazıları, bestecilerin eser yazmasıyla ve bu eserleri seslendiren sanatçıların da, çalgı yapımcılarını yönlendirmesiyle gelişmiş ve bugünkü keman ailesi adı altında anılan çalgıların ortaya çıkmasına temel oluşturmuş, bazı çalgılar ise gereken ilgiyi göremediklerinden tarih içerisinde kaybolmuşlardır (Ece, 2002, s. 94). Yani 15. yüzyılın ikinci yarısında Kuzey İtalya'da ortaya çıkan viyola, 1930 lu yıllarda Lionel Tertis ve Arthur Richardson'ın bu çalgıya son şeklini vermesine kadar sürekli bir yapısal değişim içinde olmuştur (Çalgan, 2015, s. 2).

Viyola yapımında üst tablada ladin ağacı seçilir. İki binbeşyüz metre civarlarında yetişen bu ağaçlar az besin almış olması açısından tercih edilir. Daha sulak bölgelerde yetişen ağaçların damarları daha geniş olurlar, bu da çalgının ses kalitesi ve ömrünü etkiler. Alt tablası ise akça ağaçtan yapılır ve üst tabla için aranan şartlar alt tabla için de geçerlidir. Viyolanın sapı da sırtı gibi akça ağaçtan yapılır. Tuşe, kulaklar, kuyruk ve kuyruk vidası gibi parçalar ise sert olması açısından abanoz ağacından yapılır (Yayla, 1999, s. 5).

Şekil 10. Günümüzde kullanılan viyolanın önden ve arkadan görünümü

Viyola çalgısı, keman ailesinde keman ve viyolonsel arasında yer alan, ana hatları ile kemana andıran ancak kemandan biraz daha (1/7 oranında) büyük olan, boyutları bakımından tek tip hale getirilememiş (uzunluğu 38cm ila 45cm arasında değişen) bir çalgıdır. Akordu kemana göre 5 ses aşağı akort edilir. Akordu Do, Sol, Re ve La şeklindedir (İsrafiloğlu, 1994, s. 21). Viyola notaları 3. çizgi do anahtarına yazılır, bazı tiz pozisyonlarda okuma rahatlığı sağlanması açısından sol anahtar da kullanılır (Bahar, 2012, s. 6).

Şekil 11. Viyolanın Ses Aralığı (Do₃-Do₇ Aralığı)

Yaylı çalgılar ailesinin en küçüğü keman ve abisi olarak nitelendirilen viyola arasında fiziksel ve teknik açıdan birçok benzerlik vardır. Yapım şekilleri ve malzemeleri aynı olan bu iki çalgının, çalım teknikleri de benzerlik göstermektedir. Konservatuvarlarda

erken yaş keman eğitimi verilen öğrenciler bu sebeple gerekli görüldüğünde viyola branşına geçiş yaptırılabilirler (Başdan, 2008, s. 24).

Günümüzde orkestralarda alto görevini gören, solo ve oda müziği eserleri yazılmış bir enstrüman olan viyola, Konservatuvarlarda, Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde, Güzel Sanatlar Fakülteleri'nde ve Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları'nda mesleği müzik eğitiminin bir parçasıdır.

Viyola eğitimi, çalgı eğitimi ve yaylı çalgı eğitiminin bir alt koludur. Müzik eğitimi veren kurumlarda diğer çalgılar gibi bireyseldir. Viyola eğitiminin amaçları da diğer çalgılarla aynıdır (Parasız, Kervancıoğlu, 2017, s. 176).

Dünyada ilk kez 1808 yılında Alessandra Rolla tarafından Milano Konservatuvarı'nda viyola eğitimi vermeye başlanmıştır. Bunu takiben 1895 yılında Paris Konservatuvarı'nda başlangıç viyola programı açılmıştır. Sonraki yıllarda ise birçok mesleki müzik eğitimi veren kurumda viyola eğitimi vermeye başlanmıştır (Özfindık, 2009, s. 3).

Uçan, Çağdaş Türk viyola eğitiminin temel ilkelerini şöyle nitelendirmektedir;

- İnsanın doğasına uygunluk,
- Viyolanın yapısına uygunluk,
- İnsanın doğası ve viyolanın doğası arasında uyumluluk,
- Türk müziğine dayalılık/ Türk müziğinden kaynaklanırlık,
- Evrensel müziğe açık oluşluk/ evrensel ölçütlere uyarlık,
- Bireysel gereksinimlerle bağdaşırılık / Toplumsal beklentilerle bağdaşırılık,
- Türkiye'nin somut koşullarıyla tutarlılık/ Çağın gerekleriyle tutarlılık,
- Çağdaş eğitim ilkelerine uygunluk,
- Bütünlük, işlerlik, geçerlik, güvenilirlik, kullanışlılık (Nacakcı, 2007, s 1).

Viyola eğitiminde eğitimciye düşen iki temel görev karşımıza çıkar. Bunlardan birincisi enstrümanın öğrenciye iyi tanıtımı, ki bu öğrenci ile enstrüman arasındaki bağı güçlendirecektir. İkincisi ise derste kullanılacak materyalin iyi seçilip değerlendirilmesidir (Tuncer, 2003, s. 159).

Tüm yaylı çalgıların eğitiminde olduğu gibi viyola eğitiminde de çalgıya başlama yaşı oldukça önemlidir. Bu yaşın küçük olması ideal bir durumdur (Yayla, 1999:7). Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri'nde viyolaya başlama yaşı on dört olarak belirlenmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Güzel Sanatlar Liseleri Viyola Öğretim Programı kapsamında Türk müziği nazariyat bilgisi, icra teknikleri, dağarcık geliştirme çalışmaları da viyolanın Türk müzik eğitiminde önemini ortaya koymaktadır (Kılınç, 2013, s. 7).

Güzel Sanatlar Lisesi'nde eğitimi verilen çalgılardan biri olan viyola, solo eserlerde gösterdiği tını, kendine özgü ses rengi ve orkestra çalgıları arasındaki eşlik rolü açısından düşünüldüğünde gerek sanat eğitimi, gerekse müzik eğitimi açısından oldukça önemli bir yere sahiptir (Bulut, Kılınç, 2014, s 366).

Viyola perdesiz ve yayla çalınan bir çalgıdır. Viyolanın perdesiz olması viyola öğretiminde bazı güçlüklerin ortaya çıkmasına neden olur. (Çetinkaya, 2011, s 25). Bu güçlüklerin en başında ise entonasyon sorunu gelmektedir.

Bu okullarda viyola eğitimi mutlaka, solfej ve müziksel işitme dersleri ile desteklenmelidir. Son yıllarda yaylı çalgılar ailesinden keman ve üflemeli ailesinden flüt gibi çalgıların piyano eşlikli metotları dikkat çekmektedir.

1.6. Piyano Eşlikli Çalışma

Say (2005, s 186), eşliği “ses müziği veya çalgı müziğinde esas sesi destekleyen ve armonik niteliği ortaya çıkaran, ona içerik ve derinlik kazandıran müzikal birliktelik” olarak betimlemektedir.

Öğrenciler toplu çalışmalar ya da eşlikli bireysel çalışmalar yaparken, öncelikle kendi çalgısını, daha sonra ise birlikte müzik yaptığı ya da kendi çalgısına eşlik eden diğer çalgıyı, çalgıları dinlemelidir. Öğrenciler aktif çalıcı oldukları kadar aktif dinleyici de olabilmelidir (Özmenteş, 2005, s. 94).

Çilden ve Şendurur (2003, s. 1), eğitimin her aşamasında piyano eşlikli çalma olanağını kullanmanın,

- Öğrencinin birlikte iş üretme sorumluluğunun bilincine vardırılması,
- Öğrencinin başka çalgıları dinleyerek çalabilme becerisinin geliştirilmesi,

- Yaylı çalgılarda önemli sorunlardan olan temiz ses üretme (entonasyon) konusunda dikkatli olunmasının sağlanması
- Piyano eşliği ile çoksesli duyusunun pekiştirilmesi gibi pek çok konuya katkısını vurgulamışlardır.

Müzik eğitiminde araç olarak kullanılmaya en uygun ve yararlı çalgının piyano olmasının başlıca nedenleri şunlardır:

- Sabit perdeli olduğu için entonasyon zorluğu ve bozukluğu söz konusu değildir.
- Parmağın bastığı yerden (piyanonun akordu bozuk olmamak koşuluyla) doğru ses çıkmaktadır.
- Ses sınırları geniştir. Hem kadın (ya da çocuk), hem erkek ve hem çalgıların seslerini verebilen geniş ses yelpazesine sahiptir.
- Her türlü ajilite (çabukluk) mümkündür. Kısa değerlerde sesler kolayca çıkmaktadır.
- Armonik-polifonik karaktere sahiptir.
- Çoksesli kulak eğitimine en uygun çalgıdır.
- Armonik eşlik çalgısıdır.
- Her çeşit çoksesli eserin redüksiyonu icra edilebilmektedir.
- Koral ve orkestral eserler çalınabilmektedir.
- Büyük eserlerin analizine elverişlidir. Edebiyatı zengindir (Say, 1996, s. 69).

Genel olarak çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar belli bir düzeyin üzeri için yazılmıştır. Öğrencinin bu eşlikli çalışmalar seviyesine gelebilmesi uzun bir süreçtir. Söz konusu olan eşlikli çalışmanın entonasyona katkısı ise bu zamana kadar gerçekleşmemektedir.

Bu nedenle, teknik açıdan bu eserleri çalabilecek düzeye ulaşmamış öğrenciler bir anlamda eşiksiz çalmaya mahkum olmaktadır. Eşlikli çalmayan, dolayısıyla uzunca bir süre birlikte müzik yapma alışkanlığı edinemeyen öğrencilerin, daha sonra eşlikli olarak çalacağı boyutlu eserleri seslendirirken önemli güçlükler çektikleri ve bu alışkanlık başından beri pekiştirilmediği için önemli gerginlikler yaşadıkları gözlemlenmiştir (Çilden & Şendurur, 2003).

1.7. Entonasyon

Müzikteki yetenek performansları ile ilgili çalışmalardaki en önemli noktalardan bir tanesi ses algılama ya da entonasyondur. Yaylı çalgı öğretimi sürecinde entonasyon en önemli süreçlerden biridir.

Sözer, entonasyonu “İnsan sesinin ya da herhangi bir çalgının istenen perdeyi tam ya da tama yakın verebilmesidir” olarak nitelemiştir (Ergen & Bilen, 2010, s. 24).

Uluç, (2002, s. 96) entonasyonu, “tona ve akora göre sesin temizliği, rengi ve uyumu, sus tutarlılığı” olarak tanımlamaktadır.

Müzikte çalgının ve insan sesinin doğru notayı çıkarması veya notadaki kesinlik olarak adlandırılan entonasyon, o notaya ait ana ses salınımının (frekansın) doğruluğunu tanımlamaktadır (Germen, 2013, s. 181).

Çalıcılar genellikle hızlı şekilde arka arkaya gelen bir takım sesleri üretmek durumunda kalırlar. Özel bir müzikal yapı içerisinde bir notanın çalıcı tarafından doğru biçimde üretilme becerisi olarak tanımlanabilen uygun entonasyon, performans becerileri gelişimindeki en yıldırıcı noktalardan biridir (Chen, 2006, s 813).

Entonasyon olayı, müziksel işitme yeteneği, müziksel belleği ile ilgili ise doğru ve titiz çalışma gerektiren bir durumdur. Teknik anlamda yapılan tüm çalışmalar doğru ve temiz ses üretimi içindir (Tanrıöver & Tanrıöver, 2015, s. 564).

Tarkum (2006, s. 121)’ a göre, çalgı öğretimi sürecinde karşılaşılan entonasyon problemlerinin aşılabildiği oranda, öğretim çok önemli bir yönüyle amacına ulaşacaktır.

Núñez, Garofalo’nun entonasyon betimlemesini şöyle aktarmıştır. Entonasyondaki ince ayrıntıları görebilme frekanstaki çok küçük farklılıkları ve dalgalanmaları algılayıp belirleyebilmeyle ilgilidir. Müzikal algının bir parçası olarak, performanstaki entonasyon doğruluğunun ve frekanstaki dalgalanmaların farkına varmak müzikte gereksinim duyulan en temel esastır (Núñez, 2002, s. 10).

Mongeon, entonasyonu müzikteki aralık kavramının bir adım ötesi olarak nitelemektedir. Yaylı çalgılar açısından entonasyon belli bir notanın keman veya viyola tuşesinde tam olarak doğru noktaya yerleştirip yerleştirilmediğiyle alakalıdır (Mongeon, 2004, s. 1).

Yaylı çalgı eğitimine yeni başlangıçta dikkat edilmesi ve göz önünde bulundurulması gereken ilk şey tuşe üzerinde sol elin hangi noktaya basacağıdır. Yaylı çalgı çalmaya yeni

başlayan bir birey bilmelidir ki sol elinin parmaklarını tuşe üzerinde herhangi bir noktaya konumlandığında doğru sesler çıkmayacaktır (Dunn, 1998, s. 2).

El pozisyonuna henüz alışmamış olan viyolacılar, çalgı eğitiminin başlangıcında pes çalma eğilimi veya bundan kaçınmak içinse el pozisyonunu ileri alarak tiz çalma eğiliminde bulunabilmektedir (Çalgan, 2015, s. 8). Flesch, yaylı çalgı eğitimindeki enstonasyon problemine yönelik “Fiziki yapısı gereği üzerinde perde bulunmayan ve sadece dört tel bulunmasına karşın, yaklaşık 53 farklı nota ve perde üretmek mümkün olan bir çalgının eğitiminde enstonasyon olgusunun önemli bir problem olması doğal bir durumdur” şeklinde belirtmektedir (Ergen & Bilen, 2010, s. 25).

Çalgı eğitiminde, çalgının doğru akortlanması da en önemli konulardan biridir. Yapılan doğru akortlama; öğrencinin doğru sesleri duyup, gerektiğinde boş tel ile ses karşılaştırması yapması doğru sesi çalıp çalmadığını anlaması açısından önem taşımaktadır (Angı, Birer, 2013, s. 53).

1.8. Problem Durumu

Çalgı eğitiminde önemli olan, öğrencinin doğru ya da yanlış ses çaldığını kendisinin duymasıdır. Öğrencilerden beklenmesi gereken, öğretmeni uyardıktan çaldığı sesin entonasyon durumunu kendisinin duymasıdır (Swift, 2003, s. 2).

Pablo Casals’a göre, “entonasyon çalışmaları çoğunlukla piyano ile yapılmalıdır, böylece entonasyon ve ses kalitesi daha iyi duyulmaktadır (akt: Tarkum, 2006, s. 123).

Bu sorunlardan hareketle piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin farklı değişkenler açısından incelenmesi önem kazanmaktadır. Bu araştırmanın problem cümlesi aşağıdaki şekilde belirlenmiştir;

Bu araştırmanın **problem cümlesi**; Viyola başlangıç eğitiminde piyano eşliği kullanımının entonasyon ve ritmik açıdan etkisi nedir? olarak oluşturulmuştur.

1.9. Alt Problemler

1. a) Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 1” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
b) Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 2” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

- c) Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 3” son test toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
2. a) Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 1” son test toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
- b) Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 2” son test toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
- c) Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 3” son test toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
3. a) Deney grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 1” son test toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 1” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
- b) Deney grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 2” son test toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 2” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
- c) Deney grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 3” son test toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 3” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
4. a) Deney grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 1” son test toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 1” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
- b) Deney grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 2” son test toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 2” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
- c) Deney grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 3” son test toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 3” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
5. a) Kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 1” son test toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 1” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

- b) Kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 2” son test toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 2” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
- c) Kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 3” son test toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 3” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
6. a) Kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 1” son test toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 1” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
- b) Kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 2” son test toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 2” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
- c) Kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 3” son test toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 3” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

1.9. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, viyola eğitimcilerine piyano eşlikli bir başlangıç modeli önermek ve piyano eşliğin viyola başlangıç eğitiminde kullanım durumunu arttırmaktır. Araştırmada Güzel Sanatlar Lisesi 1. sınıf öğrencilerinden deney grubuna alınan öğrencilere piyano eşlikli viyola başlangıç eğitimi verilmiştir. Verilen eğitimin sonuçları tablolar halinde ilgili başlıklar altında verilmiş ve eğitime katkı sağlaması amaçlanmıştır.

1.10. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma; piyano eşlikli başlangıç viyola öğretimi ritim duygusu gelişimi ve entonasyon hâkimiyeti açısından incelemek amacı ile hazırlanmıştır. Çalışmanın sonunda elde edilecek veriler, çalgı eğitimi başlangıç aşamasında metodik değişimlere ve çeşitliliklere yol açabilecektir. Metodik bir çalışmanın piyano eşlik kullanımıyla uygulanması, entonasyon ve ritmik açıdan ölçüm yapılması gibi açılardan ilk çalışma olması bakımından önem arz etmektedir.

1.11. Sayılılar

Araştırmanın gerçekleştirilmesinde şu varsayımlardan hareket edilecektir:

Bu araştırmanın;

1. İzlenen yöntemin araştırmanın amacına, konusuna ve problemin çözümüne uygun olduğu,
2. Seçilen örneklemin evreni temsil ettiği
3. Eşlikleme için seçilen metodun Türkiye'deki tüm Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde başlangıç metodu olarak kullanıldığı varsayılmıştır.

1.12. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Güzel Sanatlar Lisesi 9. sınıf Viyola dersi öğretim programının ilk 3 öğrenme alanında bulunan 67 alıştırma ve 22 etüt ile,
2. Çalışma için örnekleme alınan Ankara Güzel Sanatlar Lisesi ve Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi'nde eğitim gören 9. sınıf viyola öğrencileri ile,
3. Uygulamalar için 2014-2015 eğitim öğretim yılının güz dönemi ile,
4. Ritim ve entonasyon boyutu ile,
5. Araştırmada kullanılan istatistikî yöntemler ile,
6. Araştırmacının doktora tez eğitim süreci ile sınırlandırılmıştır.

1.13. Tanımlar

Alt yarı: Yayın alt yarısı

Bütün Yay: Yayın bütününün kullanılarak çalınması.

Detache (Detache): Notaların birbirinden ayrı olarak seslendirilmesi. Bağımsız seslendirme. Yaylı çalgılarda, birbirinden ayrı, bağımsız sesler üretmek üzere, yayın kullanım özelliği. (Say, 2005, s. 147)

Entonasyon: Ses yüksekliğinin doğru olması. Bir eserin seslendirilmesinde, perdeleri şaşmaz bir kesinlikle verebilmek; sesleri doğru çıkarmak. (Say, 2005, s. 180)

Etüt: Müzik eğitimi içerisinde belli zorlukları yenmek amacıyla hazırlanan, hem çalgı tekniğini ustalık düzeyinde geliştirmeyi öngören, hem de müzikal değerlere ağırlık veren araştırmacı nitelikte olgun alıştırma parçalarıdır (Tufan, 2004, s. 66).

Frekans: Sesin saniyedeki titreşim sayısı. Frekans arttıkça ses incelik, azaldıkça kalınlaşır (Say, 2005, s 207).

Legato: Seslerin bir yay içinde kesintisiz, yuvarlak ve aralıksız kullanım şekline legato çalma tekniği denir (Büyükaksoy, 1997).

Üst Yarı: Yayın üst yarısı.

Viyola: Keman ailesinin ikinci üyesi. Kemandan biraz büyükçe, gövde kısmı 38 ile 44 santim arasında olan bir yaylı çalgıdır (Say, 2005, s 567).

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

• Topoğlu (2010) ‘nun hazırladığı “Viyolonsel çalışma sürecinde eşlikli parmak açma çalışmalarının viyolonsel öğrencilerinin entonasyon, özdüzenleme ve derse ilişkin öğrenci görüşleri üzerindeki etkileri” adlı doktora tez çalışmasında orta düzey viyolonsel öğrencilerinin çalgı çalışma sürecinde karşılaştıkları entonasyon sorunlarını, kullanmakta oldukları özdüzenlemeli öğrenme stratejilerini saptamak, eşlikli parmak açma çalışmaları metodunun ve çalışılan eserlerin eşiklendirilmesinin, viyolonsel öğrencilerinin entonasyon sorunlarına, kullanmakta oldukları özdüzenlemeli öğrenme stratejilerine ve derse ilişkin görüşlerine olan etkilerini belirleyerek eşlikli çalışmanın, çalgı çalışma sürecindeki yerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini, 2009-2010 öğretim yılında Adnan Menderes Üniversitesi, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda öğrenim görmekte olan beş (n=5) viyolonsel öğrencisi oluşturmuş ve bu öğrencilere istedikleri bir eser ve dört etüt çalışmaları söylenmiştir. Dönemin ilk altı haftası öğrencilere Freuilliard’ın Günlük Çalışmalar Metodu çalıştırılmıştır. Dönemin sonraki altı haftasında öğrenciler ses sistemi ile donatılmış çalışma odalarındaki etütlerini günlük çalışmalarını ve eserlerini çalışmışlardır. İki haftada bir yapılan kayıtlar sonucunda öğrencilerin entonasyon ve özdüzenlemeleri ölçülmüş ve öztepki basamaklarının geliştiği ve çalışmanın daha eğlenceli hale geldiği sonuçları edinilmiştir.

• Coşkuner (2007) hazırladığı “Türkiye’de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (yaylı çalgılar) bireysel çalgı eğitimi dersinde piyano eşlikli çalışmalara ilişkin öğretmen görüşleri” adlı yüksek lisans tez çalışmasında bireysel çalgı eğitimi dersinde piyano eşlikli çalışmaların ne ölçüde ve ne şartlarda yapıldığını görmek, bu çalışmaların öğrenci üzerindeki eksikleri ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırma; temel alan araştırmasına dayalı betimsel bir çalışma olup, nitel bulgular istatistiksel olarak çözümlenmiş ve bulgular tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre eşlikli çalışmaların önemi,

değerlendirmeye katılan bütün öğretmenler tarafından vurgulanmış ve bu konudaki eksiklere ilişkin gerekli görülen çözüm önerilerinde bulunulmuştur.

- Núñez (2002) hazırlamış olduğu “7. sınıf keman ve viyola öğrencilerinin entonasyon becerilerini artırmak için geliştirilmiş çalgısal metotların işitsel ve görsel açıdan incelenmesi” başlıklı doktora tezinde iki ortaokulun 3 farklı sınıfından rastgele seçilen n=68 öğrenci ile çalışmıştır. 7. sınıf düzeyinde eğitim alan n=68 yaşlı öğrencisi bunlardan biri işitsel, diğeri ise görsel-işitsel olmak üzere iki farklı deney grubuna ayrılmıştır. Bu metotlar her iki okulun da orkestra öğretmeni tarafından günlük 10 dakikalık periodlar halinde 20 gün boyunca uygulanmıştır. Süreçteki entonasyon gelişimini gözlemlemek için öntest- sontest modeli kullanılmış ve veriler istatistiksel sonuçlara çevrilmiştir. Her iki grupta da gözlemlenen amaç entonasyon gelişimini ölçmek olan bu çalışmada mutlak frekans sapmayı ölçmek için her iki gruba da aynı entonasyon ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analiz edilmesinde varyans analizi kullanılmış olup, ANOVA sonuçları her iki metodun da entonasyon açısından birbirinden daha etkili olmadığını, tonda çalmayla ilgili sonuçların arasında anlamlı bir fark olmadığını ortaya çıkarmıştır.

- Angı (2005) nın yapmış olduğu “keman öğretiminde karşılaşılan entonasyon problemleri ve çözüm önerileri” adlı yüksek lisans tez çalışmasında araştırmacı 10 farklı üniversite (Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Niğde Üniversitesi) ve bu üniversitelerde görev yapan değişik ünvanlardaki 34 keman öğretim elemanlarının konu üzerindeki görüş ve önerilerine dayalı olarak uygulamış elde edilen bulgular yorumlanarak değerlendirmiştir. Araştırmacı tezinde;

1- Entonasyon kavramı ve müzikteki yeri nedir?

2- Perdesiz bir çalgı olan kemanda entonasyon problemleri neden oluşmaktadır?

3- Bilinçsiz çalışma alışkanlığının entonasyon üzerindeki etkisi nedir?

4- Entonasyon ile kulak eğitimi arasında doğrudan bir ilişki var mıdır?

5- Kuramsal müzik bilgi eksiklikleri, entonasyon problemlerine ne derece etkili olmaktadır?

6- Kemanda sol el (tuşe eli) hataları ve sağ el (yay eli) hataları, entonasyon problemlerine ne ölçüde yol açmaktadır? alt problemlerine cevap aramıştır. Araştırmacı veri toplama yöntemi olarak 25 sorudan oluşan bir anket uygulamıştır.

- Ha, 2015 yılında Monash Üniversitesi'nde yapmış olduğu “Teaching Intonation in Violin Playing: A Study of Expert String Teaching” (Keman çalmada entonasyon öğretimi: uzman yaylı öğretimi üzerine bir çalışma) adlı makale çalışmasında Avusturalya'da en az on yıldır keman eğitmenliği yapmakta olan ve profesyonel olarak orkestrada çalmakta olan n=3 keman eğitmeni, ve bu eğitmenlerin n=3 yüksek lisans öğrencisi ile çalışmıştır. Araştırmacı çalışmasında bu usta eğitmenlerin derslerinde entonasyon için nasıl bir yol izlediğini saptamak amacı ile gözlem yapmış ve öğretmenlerin yarı yapılandırılmış bir görüşme formu aracılığıyla görüşlerini almıştır. Çalışmasında her öğretmen öğrencisine farklı eser ve etütler çalıştırmış (Kreutzer etüt no: 5, Beethoven sonat no: 7 ve Tchaikovsky keman konçertosu) ve bu eser ve etütler aracılığıyla entonasyon için kendi yöntemlerini göstermişlerdir. Gözlem ve görüşme sonucunda öğretmenlerin entonasyon için çalışmalarında önemsedikleri çalışmalar şöyle sıralanmıştır.

Eğitmen 1 – Frank: Rezonans, sol el pozisyonu, çift ses çalışmaları, parmak tutma, parmakların doğru şekli, armonik çalışmalar, grup çalışmaları ve piyano eşlikli çalışmalar gibi diğer yaklaşımlar.

Eğitmen 2 – Andy: Aralık çalışmaları, bağ işaretleri, parmak tutma çalışmaları, Sevcik ve Flesch çalışmaları ve doğru duate çalışmaları.

Eğitmen 3 – Emma: Açık tel kontrol çalışmaları, devinişsel hissetme, parmak tutma, Galamian dizi çalışmaları ve çift ses çalışmaları.

- Ergen ve Bilen 2010 yılında yaptıkları çalışmalarında 3.,4. ve 5. sınıfa giden ve müzik ve çalgı bilgisi olmayan n=30 öğrenciyi kontrol ve deney grubu için iki gruba ayırmışlardır. Bu gruplardan deney grubu eşlikli keman dersine başlamış, kontrol grubu ise klasik yöntem olan eşliksiz keman eğitimine başlamıştır. 14 haftalık deney süreci boyunca öğrencilerle birebir ders yapılmıştır. Bu süreçte araştırmacıların ulaşmayı hedefledikleri boyutlar şöyledir:

1. Eşlikli çalmaya dayalı keman eğitimi alan çocuklar ile eşliksiz çalmaya dayalı keman eğitimi alan çocukların entonasyon performansları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Eşlikli çalmaya dayalı keman eğitimi alan çocuklar ile eşliksiz çalmaya dayalı keman eğitimi alan çocukların özgüvenleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. Eşlikli çalmaya dayalı keman eğitimi alan çocuklar ile eşiksiz çalmaya dayalı keman eğitimi alan çocukların derse karşı tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın sonucunda, eşlikli keman çalışmalarının entonasyonu olumlu yönde etkili olduğu bulunmuştur. Diğer bir sonuç olarak eşlikli keman çalmanın özgüven üzerinde olumlu yönde etkisinin olduğu, keman dersine karşı ise tutum üzerinde olumlu etkisinin olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

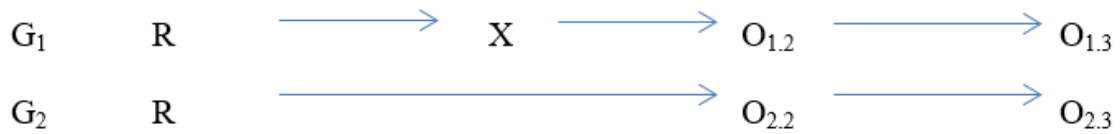
BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın yöntemi ve modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması, toplanan verilerin analizinde kullanılan istatistiksel yöntemler, verilerin değerlendirilmesi ve çözümlenmesi üzerinde durulmuş ve detaylı olarak açıklanmıştır.

3.1. Araştırma Modeli ve Deseni

Bu araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden deneysel desen türü kullanılmıştır. Deneysel desen türlerinden olan gerçek deneme modellerinden “Sontest Kontrol Gruplu Deneme Modeli” seçilmiştir. Sontest kontrol gruplu deneme modelinde yansız atama ile belirlenmiş iki grup oluşturulur. Bu iki gruptan biri deney, diğeri ise kontrol grubu olarak kullanılır. İki gruba da deney süreci sonunda yalnızca sontest uygulanır (Karasar, 2005). Sontest kontrol gruplu deneme modelinin sembolik görünümü aşağıdaki gibi açıklanabilir.

Şekil 12. Araştırma Deseni

G₁: Deney Grubu

G₂: Kontrol Grubu

R: Deneklerin gruba yansız ataması

X: Uygulama (Piyano Eşlikli Viyola Başlangıç Eğitimi)

O_{1.2}: Deney Grubu Sontest Ölçümü

O_{2.2}: Kontrol Grubu Sontest Ölçümü

O_{1.3}: Deneysel Grubu Kalıcılık Testi Ölçümü

O_{2.3}: Kontrol Grubu Kalıcılık Testi Ölçümü

Tablo 1.

Araştırmanın Deneysel Deseni

Araştırmada kullanılacak alıştırma ve etütlerin belirlenmesi
Belirlenen alıştırma ve etütlerin armonik ve form analizleri yapılarak piyano eşliklendirilmesi
“Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” nin uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanması
“Demografik Bilgi Formu” hazırlanması ve örneklemdaki öğrencilere uygulanması
Deneysel ve kontrol grubu öğrencilerinin belirlenmesi
Dört haftalık deneysel süreç uygulanması
“Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” ve “Ritim Gelişim Ölçeği 1” in uygulanması
Diğer dört haftalık deneysel sürecin uygulanması
“Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” ve “Ritim Gelişim Ölçeği 2” nin uygulanması
Son dört haftalık deneysel sürecin uygulanması
“Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” ve “Ritim Gelişim Ölçeği 3” ün uygulanması
“Entonasyon Gelişim Ölçeği 1-2-3” ve “Ritim Gelişim Ölçeği 1-2-3” ün performans kayıtlarının üç uzman viyola eğitimcisi tarafından değerlendirilmesi
“Entonasyon Gelişim Ölçeği 1-2-3” ve “Ritim Gelişim Ölçeği 1-2-3” ün kalıcılık test puanlarını ölçmek için tekrar uygulanması
“Entonasyon Gelişim Ölçeği 1-2-3” ve “Ritim Gelişim Ölçeği 1-2-3” ün kalıcılık testi için alınan performans kayıtlarının üç uzman viyola eğitimcisi tarafından değerlendirilmesi

Araştırmanın deseninde bağımlı değişken Güzel Sanatlar Lisesi 9. sınıfta öğrenim gören viyola öğrencilerinin “entonasyon başarısı” ve “ritim başarısı”dır. Güzel Sanatlar Lisesi 9. sınıf öğrencilerin entonasyon ve ritim başarısına etkisi incelenen bağımsız değişken ise “Piyano Eşlikli viyola başlangıç eğitim programı”dır. Araştırmada Deneysel grubuna seçilen öğrencilere Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2010-2011 eğitim öğretim yılında öğretime sunulan Güzel Sanatlar Liseleri 9. sınıf Türk ve Batı Müziği Çalgıları Viyola başlangıç eğitimine ek olarak “Piyano Eşlikli Viyola Başlangıç Eğitimi Programı” uygulanmıştır. Kontrol grubuna seçilen öğrencilere ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2010-2011 eğitim öğretim yılında öğretime sunulan Güzel Sanatlar Liseleri 9. sınıf Türk ve Batı Müziği Çalgıları Viyola başlangıç eğitimi piyano eşiksiz şekilde uygulanmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Çalışma grubunun belirlenmesi amacı ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Güzel Sanatlar Liseleri belirlenmiştir. Belirlenen liselerden Konya ve Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi ve Ankara Güzel Sanatlar Lisesi çalışma grubuna seçilmiştir.

2014-2015 eğitim öğretim yılı güz yarısında Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi bünyesinde 9. sınıfta öğrenim gören toplam 2 viyola öğrencisi bulunduğu tespit edilmiştir. Tüm öğrenciler araştırmanın çalışma grubuna dahil edilmiştir. 2014-2015 eğitim öğretim yılı güz yarısında Ankara Güzel Sanatlar Lisesi bünyesinde ise 9. sınıfta öğrenim gören yine toplam 2 viyola öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Bu okuldaki tüm öğrenciler de araştırmanın çalışma grubuna dahil edilmiştir. Belirlenen toplam 4 öğrenci yansız atama yöntemi ile 2 öğrenci deney grubuna, diğer 2 öğrenci ise kontrol grubuna seçilmiştir.

Araştırmanın etik bir çerçevede gerçekleşmesi amacıyla deneysel süreç öncesinde gerekli izin belgeleri kurumlar arası yazışmalarla sağlanmış olup, Konya ve Ankara İl Milli Eğitim Müdürlükleri'nden izin belgeleri alınmıştır. Aynı zamanda araştırmanın uygulanması için alınan izin belgeleri doğrultusunda, uygulama yapılan Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi ve Ankara Güzel Sanatlar Lisesi yöneticilerinin ve dersin sorumlu öğretmenlerinin de sözlü izinleri alınmıştır. Ayrıca deney ve kontrol grubuna atanan öğrencilerin velilerine uygulanacak olan program hakkında bilgiler verilmiş olup gerekli sözlü izinler alınmıştır.

Deney ve kontrol grubuna alınan öğrencilerin demografik bilgileri tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Demografik Bilgileri

	Deney Grubu		Kontrol Grubu	
	n	%	n	%
Cinsiyet				
Kız	2	100	1	50
Erkek	-	-	1	50
Toplam	2	100	2	100
Öğrenim Gördüğü Okul				
Konya Çimento GSSL	1	50	1	50
Ankara GSSL	1	50	1	50
Toplam	2	100	2	100
DeneySEL Süreç Öncesi Nota ve Çalgı Eğitimi Almış Olma Durumu				
Evet	-	-	-	-
Hayır	2	100	2	100
Toplam	2	100	2	100

Tablo 2 incelendiğinde, deney grubuna dahil edilen öğrencilerin 2’si (%100) kız, kontrol grubuna dahil edilen öğrencilerin ise 1’i (%50) kız ve 1’i (%50) erkektir. Deney grubuna atanan öğrencilerin 1’i (%50) Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi’nde, 1’i (%50) ise Ankara Güzel Sanatlar Lisesi’nde öğrenim görmektedir. Kontrol grubuna atanan öğrencilerin ise yine 1’i (%50) Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi’nde, 1’i (%50) ise Ankara Güzel Sanatlar Lisesi’nde öğrenim görmektedir. Ayrıca deney ve kontrol grubuna alınan öğrencilerin deneysel çalışma öncesinde hiçbirinin nota ve çalgı eğitiminin olmadığı tespit edilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak öğrencilerin demografik bilgilerini belirlemek amacıyla “Öğrenci Demografik Bilgi Formu”, entonasyon başarısını tespit etmek amacıyla “Entonasyon Gelişim Ölçekleri”, ritim başarısını ölçmek amacıyla “Ritim Gelişim Ölçekleri” kullanılmıştır.

3.3.1. Öğrenci Demografik Bilgi Formu

Araştırmada araştırmacı tarafından oluşturulan “Öğrenci Demografik Bilgi Formu” kullanılmıştır. Bu formda öğrencinin cinsiyeti, öğrenim gördüğü okul ve Güzel Sanatlar

Lisesi öncesinde nota ve çalgı eğitimi alıp almama durumu ile ilgili toplam 3 kapalı uçlu soru bulunmaktadır. “Öğrenci Demografik Bilgi Formu”, araştırma öncesinde çalışma grubuna dahil edilen öğrencilere uygulanmış olup, deneysel süreç başlamadan önce grupların denkliliğinin sağlanıp sağlanmadığı kontrol edilmiştir.

3.3.2. Ritim Gelişim Ölçekleri

Araştırmada veri toplama araçları olarak öğrencilerin ritim başarılarını ölçmek amacıyla araştırmacı tarafından oluşturulan “Ritim Gelişim Ölçekleri” kullanılmıştır. Bu ölçeklerde, çalışma grubunda yer alan öğrencilerin viyola başlangıç seviyesinde farklı tellerde, sadece boş tellerdeki ritim başarılarını ölçmeyi hedefleyen etütler bulunmaktadır. Bu ölçekler, “re ve sol” tellerinde farklı tartımlarla 2 tel geçişli ritim başarısını ölçen “ritim gelişim ölçeği 1”, “sol, re ve la” tellerinde farklı tartımlarla 3 tel geçişli ritim başarısını ölçen “ritim gelişim ölçeği 2” ve “do, sol, re ve la” tellerinde farklı tartımlarla 4 tel geçişli ritim başarısını ölçen “ ritim gelişim ölçeği 3” tür. Ölçeklerde yer alan ritim etütleri öğrencilerden beklenen kazanımlar doğrultusunda yazılmış, uzman görüşüne sunulmuş ve son şeklini almıştır.

3.3.2.1. Ritim Gelişim Ölçeği 1 ve Değerlendirme Formu

Araştırmacı tarafından geliştirilen “ritim gelişim ölçeği 1” de öğrencilerin uygulama süresince boş tellerde farklı tartımlarla yaptıkları ritim çalışmaları doğrultusunda hazırlanmış “sol ve re” tellerinden oluşan 2 tel geçişli 4 ritim etüdü bulunmaktadır.

Bu ölçekteki ilk ritim etüdü 8 ölçüden ve sadece “re” sesinden oluşan bir etüttür. Öğrencilerin bilgilerinden yola çıkarak ikilik nota ve ikilik sus kullanılmıştır. Yay boyu olarak ikilik notaya bütün yay kullanmaları istenmiş ve referans olması açısından ilk 2 ölçüye yay yönleri yazılmıştır.

“Ritim Gelişim Ölçeği 1”de yer alan 1. ritim etüdündeki ikilik notalar ve ikilik suslar için üzerlerine yazılan kutuculara puanlama her doğru nota için “1”, her yanlış nota için “0” olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin bu etüdün ritim boyutundan alabilecekleri en yüksek puan “16”, en düşük puan “0”dır. Yay kullanımı için puanlama her bir ölçünün altında bulunan kutucuklara yay boyu doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam puana ulaşılmıştır. Öğrencilerin “Ritim Gelişim Ölçeği 1”in ilk etüdünde yay kullanımı ile ilgili alabilecekleri en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “8” olarak belirlenmiştir. Duruş/tutuş puanı için öğrencilerin alabilecekleri en düşük puan “0” iken, en yüksek puan “1” olarak belirlenmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin “Ritim Gelişim Ölçeği 1”den alabilecekleri toplam en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “25 olarak belirlenmiştir.

“Ritim gelişim ölçeği 1”in 2. ritim etüdü 8 ölçüden ve yine sadece “re” sesinden oluşan bir etüttür. Bu ritim etüdünde sadece birlik nota kullanılmış ve öğrencilerin birlik nota süresinde bütün yay kullanmaları istenmiştir. Referans olması için ilk iki ölçüye yay yönleri yazılmıştır.

BY ÜY BY AY

“Ritim Gelişim Ölçeği 1”in 2. ritim etüdünde yer alan birlik notalar için her notanın üzerinde yazan kutucuklara doğru ise “2”, yanlış ise “0” yazarak toplam puana ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu ölçeğin ritim boyutundan alabilecekleri en düşük puan “0” iken, en yüksek puan “16” olarak belirlenmiştir. Yay kullanımı ile ilgili puanlama her ölçünün altında yazan kutucuklara doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam puan elde edilmiş ve öğrencilerin bu etüdün yay kullanım boyutundan alabilecekleri en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “8” olarak belirlenmiştir. Duruş/tutuş puanı olarak yine öğrencilerin alabilecekleri en düşük puan “0” iken, en yüksek puan “1”dir. “Ritim Gelişim Ölçeği 1”den çalışmaya katılan öğrenciler toplamda en düşük “0” puan alabilirken en yüksek “25” puan alabilmektedir.

Ölçekte bulunan 3. ritim etüdü 8 ölçüden ve yine sadece “re” sesinden oluşan bir etüttür. Bu ritim etüdünde birlik nota, ikilik nota ve ikilik sus kullanılmış ve öğrencilerin bu tartımlara göre yaylarının yönergelerle verilen bölümlerini kullanmaları istenmiştir. Nota değerlerine bağlı olarak bütün yay, alt yarı ve üst yarı kullanımı bu ritim etüdünde

öğrencilerden beklenmektedir. Sonraki ölçülere referans olması açısından ilk iki ölçüye yay yönleri yazılmıştır.

“Ritim Gelişim Ölçeği 1”in 3. ritim etüdündeki birlik ve ikilik notalar ile ikilik suslar için üzerlerine yazılan kutucuklara puanlama her nota için doğru ise “1”, yanlış ise “0” olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin bu etüdün ritim boyutundan alabilecekleri en yüksek puan “13”, en düşük puan ise “0”dır. Bu etüdün yay kullanım puanlaması için her ölçünün altına yazılan kutucuklara yay boyu doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam puan elde edilmiştir. Öğrencilerin bu etütteki yay kullanımından alabilecekleri en düşük puan “0” iken, en yüksek puan “8”dir. “Ritim gelişim Ölçeği 3”ün 3. etüdü olan bu etütte öğrencinin duruş/tutuş puanı için alabileceği en yüksek puan “4”, en düşük puan “0”dır. Bu etütten toplam alınabilecek puan en düşük “0” iken, en yüksek “25” olarak belirlenmiştir.

Bu ölçekteki 4. ritim etüdü yine 8 ölçülük “sol ve re” seslerinden oluşan bir etüttür. Bu ritim etüdünde birlik nota, ikilik nota ve ikilik sus kullanılmıştır. Verilen yay boylarının tartımlar doğrultusunda bütün yay, alt yarı ve üst yarı gibi yayın belli bölgelerinde tartımlara bağlı olarak kullanımı istenmiştir. Etüdün geri kalanına referans olması için diğer etütlerde olduğu gibi bu etütte de ilk iki ölçüde yay yönleri yazılmıştır.

“Ritim gelişim ölçeği 1”in son etüdü olan 4. etütte birlik ve ikilik notalar ile ikilik suslar için üzerlerinde bulunan kutucuklara nota doğru ise “1”, yanlış ise “0” olarak belirlenmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin bu etüdün ritim boyutundan alabilecekleri en yüksek puan “1” iken, en düşük puan “0”dır. Bu etütteki yay kullanımı için her ölçünün altında yer alan kutucuklara yay kullanımı doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam puana ulaşılmıştır. Öğrenciler bu etütteki yay kullanımı boyutundan en düşük “0” puan alabilirken, en yüksek “8” puan alabilmektedir. Duruş/tutuş puanı için öğrencilerin alabilecekleri en düşük puan “0” iken en yüksek puan “5”tir. Çalışmaya katılan öğrencilerin “Ritim gelişim ölçeği 1”in son etüdünden alabilecekleri toplam puan en düşük “0”, en yüksek ise “25” olarak belirlenmiştir.

3.3.2.1.1. Ritim Gelişim Ölçeği 1 Değerlendirme Formu

1. Alıştırma

*Puanlama her kutucuk için (1) **BİR** puan olarak belirlenmiş olup, 1x16=16 üzerinden değerlendirme yapınız.

* Belirtilen yay boyu için her ölçünün puanı “1” dir. Yay boyu doğru ise “1”, yanlış ise “0” puanlayınız.

* Viyola duruş/tutuş için toplam “1” puan ayrılmıştır.

Yay Kullanım Puanı	()	()	()	()	()	()	()	()	()
									
Ritim Puanı	()	()	()	()	()	()	()	()	()

A) Ritim puanı (16 puan üzerinden):

B) Yay kullanım puanı (8 puan üzerinden):

C) Duruş/ tutuş puanı (1 puan üzerinden):

2. Alıştırma

*Puanlama her kutucuk için (2) **İKİ** puan olarak belirlenmiş olup, 2x8=16 puan üzerinden değerlendirme yapınız.

* Belirtilen yay boyu için her ölçünün puanı “1” dir. Yay boyu doğru ise “1”, yanlış ise “0” puanlayınız.

Yay Kullanım Puanı	()	()	()	()	()	()	()	()	
									
Ritim Puanı	()	()	()	()	()	()	()	()	

A) Ritim puanı (16 puan üzerinden):

B) Yay kullanım puanı (8 puan üzerinden):

C) Duruş/ tutuş puanı (1 puan üzerinden):

3. Alıştırma

*Puanlama her kutucuk için (1) **BİR** puan olarak belirlenmiştir. 1x13=13 üzerinden değerlendirme yapınız.

* Belirtilen yay boyu için her ölçünün puanı “1” dir. Yay boyu doğru ise “1”, yanlış ise “0” puanlayınız.

* Viyola duruş/tutuş için toplam “4” puan ayrılmıştır.

Yay Kullanım Puanı	()	()	()	()	()	()	()	()	()
	■	V	■						
	BY	ÜY	BY	AY					
Ritim Puanı	()	()	()	()	()	()	()	()	()

A) Ritim puanı (13 puan üzerinden): Yay kullanım puanı (8 puan üzerinden):

B) Duruş/ tutuş puanı (4 puan üzerinden):

4. Alıştırma

*Puanlama her kutucuk için (1) **BİR** puan olarak belirlenmiştir. 1x12=12 üzerinden değerlendirme yapınız.

* Belirtilen yay boyu için her ölçünün puanı “1” dir. Yay boyu doğru ise “1”, yanlış ise “0” puanlayınız.

* Viyola duruş/tutuş için toplam “5” puan ayrılmıştır.

Yay Kullanım Puanı	()	()	()	()	()	()	()	()	()
	■	V							
	BY	BY							
Ritim Puanı	()	()	()	()	()	()	()	()	()

A) Ritim puanı (12 puan üzerinden):

B) Yay kullanım puanı (8 puan üzerinden):

C) Duruş/ tutuş puanı (5 puan üzerinden):

➤ Toplam Puanı:
.../100

**Değerlendirme yapan uzmanın
Adı-Soyadı:**

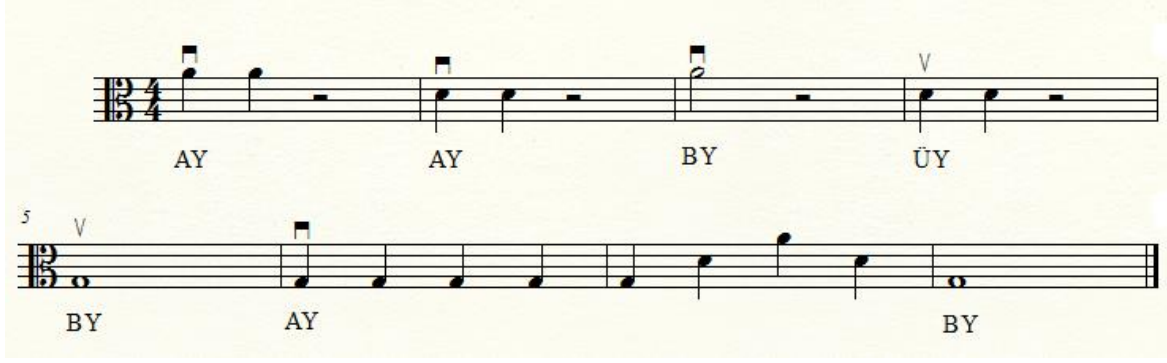
3.3.2.2. Ritim Gelişim Ölçeği 2 ve Değerlendirme Formu

Araştırmacı tarafından geliştirilen “ritim gelişim ölçeği 2” de çalışmaya katılan öğrencilerin uygulama süresince boş tellerde farklı tartımlarla yaptıkları ritim çalışmaları doğrultusunda hazırlanmış “sol, re ve la” tellerinden oluşan 3 tel geçişli 2 ritim etüdü bulunmaktadır.

Bu ölçekte yer alan ilk ritim etüdü 8 ölçüden ve sol, re ve la seslerinden oluşmaktadır. Bu ritim etüdünde ölçeğin uygulanma aşamasına kadar olan hedefler göz önünde bulundurularak birlik, ikilik ve dörtlük notalar kullanılmıştır. Yay kullanımı olarak öğrencilerin birlik ve ikilik notalara bütün yay, dörtlük notalara ise yayın denk geldiği kısımda yarım yay kullanmaları istenmiştir. Sonraki ölçülere referans olması açısından ilk iki ölçüye referans yay yönleri yazılmıştır.

“Ritim gelişim ölçeği 2” de yer alan 1. etütte birlik, ikilik ve dörtlük notalar için üzerlerinde bulunan kutucuklara nota doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılması belirlenmiştir. Öğrencilerin bu etüdün ritim boyutundan alabilecekleri en yüksek puan “18” olarak belirlenirken, en düşük puan “0”dır. “Ritim gelişim ölçeği 2”nin ilk etüdünde yay kullanımı için her notanın altına yazılan kutucuklara yay kullanımı doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam puana ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu etüdün yay kullanımı boyutundan alabilecekleri en yüksek puan “18” iken, en düşük puan “0”dır. Duruş/tutuş puanı için öğrencilerin alabilecekleri en yüksek puan “2” en düşük puan ise “0” olarak belirlenmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerimizin “Ritim gelişim ölçeği 2”nin ikinci etüdünden alabilecekleri en düşük puan “38” iken, en düşük puan “0”dır.

“Ritim gelişim ölçeği 2”nin 2. ritim etüdü yine 8 ölçüden ve sol, re ve la seslerinden oluşmaktadır. Bu ritim ölçeğinde çalışmaya katılan öğrencilerin ölçeğin uygulanma aşamasına kadar olan kazanımları göz önünde bulundurularak birlik, ikilik ve dörtlük notalar ile ikilik suslar kullanılmıştır. Yay kullanımında birlik ve ikilik notalara bütün yay kullanımı, dörtlük notalara ise yayın denk geldiği kısımda yarım yay kullanımı istenmiştir. Önceki etütlere göre daha karmaşık bir yapıya sahip olmasından dolayı gerekli ölçülere yay yönleri yazılmıştır.

“Ritim gelişim ölçeği 2”de yer alan 2. etütte birlik, ikilik ve dörtlük notaların puanlanması için üzerlerinde bulunan kutucuklara doğru ise “2”, yanlış ise “0” yazılarak toplam ritim puanı hesaplanması hedeflenmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin bu etüdün ritim boyutundan alabilecekleri en yüksek puan “21”, en düşük puan “0” olarak belirlenmiştir. Bu etütte yay kullanım puanlanmasında her notanın altına yazılan kutucuklara yay kullanımı doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam yay kullanım puanı hesaplanmıştır. Buna göre, öğrencilerin bu etüdün yay kullanım boyutundan alabilecekleri en yüksek puan “17”, en düşük puan ise “0”dır. Duruş/tutuş puanı için çalışmaya katılan öğrencilerin alabileceği en yüksek puan “3” olarak belirlenirken, en düşük puan “0” olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin “ritim gelişim ölçeği 2”nin 2. etüdünden toplam alabilecekleri en yüksek puan “62” iken, en düşük puan “0”dır.

3.3.2.2.1. Ritim Gelişim Ölçeği 2 Değerlendirme Formu

1. Alıştırma

*Puanlama her kutucuk için **(1) BİR** puan olarak belirlenmiş olup, $1 \times 18 = 18$ üzerinden değerlendirme yapınız.

* Belirtilen yay boyu için her **NOTANIN** puanı “1” dir. Yay boyu doğru ise “1”, yanlış ise “0” puanlayınız.

* Viyola duruş/tutuş için toplam “2” puan ayrılmıştır.

AY BY ÜY BY

ÜY BY AY BY

Yay Kullanım Puanı

D) Ritim puanı (18 puan üzerinden):

E) Yay kullanım puanı (18 puan üzerinden):

F) Duruş/ tutuş puanı (2 puan üzerinden):

2. Alıştırma

*Puanlama her kutucuk için (2) İKİ puan olarak belirlenmiş olup, 2x21=42 puan üzerinden değerlendirme yapınız.

* Belirtilen yay boyu için her notanın puanı “1” dir. Yay boyu doğru ise “1”, yanlış ise “0” puanlayınız.

* Viyola duruş/tutuş için toplam “3” puan ayrılmıştır.

AY AY BY ÜY

BY AY BY

D) Ritim puanı (42 puan üzerinden):

E) Yay kullanım puanı (17 puan üzerinden):

F) Duruş/ tutuş puanı (3 puan üzerinden):

➤ Toplam Puanı:
.../100

**Değerlendirme yapan uzmanın
Adı-Soyadı:**

3.3.2.3. Ritim Gelişim Ölçeği 3 ve Değerlendirme Formu

Araştırmacı tarafından oluşturulan “ritim gelişim ölçeği 3”de çalışmaya katılan öğrencilerin uygulama süresince boş tellerde farklı tartımlarla yaptıkları ritim çalışmaları göz önünde bulundurularak hazırlanmış “do, sol, re ve la” tellerinden oluşan 4 tel geçişli 2 ritim etüdü bulunmaktadır.

Bu ölçekte bulunan ilk ritim etüdü 8 ölçüden oluşan ve do, sol, re ve la seslerinden oluşan bir etüttür. Öğrencilerin bu ölçeğin uygulanmasına kadar geçen süreç içerisindeki kazanımları göz önünde bulundurularak birlik, ikilik, dörtlük ve sekizlik notalar ve ikilik suslar kullanılmıştır. Yay kullanımı konusunda birlik ve ikilik notalara bütün yay, dörtlük ve sekizlik notalara ise yayın denk geldiği kısımda yarım yay kullanmaları belirtilmiştir. Gerekli ölçülerde yay yönleri yazılmış ve aldıkları eğitim doğrultusunda diğer yay yönlerini öğrencilerin bulması beklenmiştir.

The image shows a musical score for a rhythm exercise. It consists of two staves in 2/4 time. The first staff has 8 measures with notes and rests. The second staff has 8 measures with notes and rests. Below the notes are labels: AY, AY, AY, BY, AY, BY, ÜY, ÜY, BY. There are also 'V' marks above some notes.

“Ritim gelişim ölçeği 3”ün 1. etüdünde birlik, ikilik, dörtlük ve sekizlik notaların üzerlerinde bulunan kutucuklara nota doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılması beklenmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin bu etüdün ritim boyutundan alabilecekleri en yüksek puan “37 olarak belirlenirken, alabilecekleri en düşük puan “0” olarak belirlenmiştir. Ölçeğin bu etüdünde yay kullanımı konusunda her notanın altında bulunan kutucuklara yay kullanımı doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam yay kullanımı puanı hesaplanmıştır. Buna göre öğrencilerin bu etütte yay kullanımıyla ilgili alabilecekleri en yüksek puan “36 olarak belirlenirken, belirlenen en düşük puan “0”dır. Duruş/tutuş puanına yönelik çalışmaya katılan öğrencilerin alabilecekleri en yüksek puan “2” iken, alabilecekleri en düşük puan “0”dır. “ritim gelişim ölçeği 3”ün ilk etüdünden çalışmaya katılan öğrencilerin alabilecekleri en yüksek puan “75” olarak belirlenirken, alabilecekleri en düşük puan “0”dır.

Ölçeğin 2. etüdü 8 ölçüden oluşan ve yine do, sol, re ve la seslerinden oluşmaktadır. Bu etütte nota değeri olarak ikilik, dörtlük ve sekizlik notalar kullanılmıştır. Yay kullanımı konusunda ikilik notalara bütün yay, dörtlük ve sekizlik notalara yayın denk geldiği kısımda yarım yay kullanmaları istenmiştir. Gerekli ölçülerde yay yönleri yazılmış, buna göre diğer yay yönlerini aldıkları eğitim doğrultusunda öğrencilerin bulması beklenmiştir.

“Ritim gelişim ölçeği 3”ün 2. etüdü olan bu etütte ikilik, dörtlük ve sekizlik notaların üzerlerinde bulunan kutucuklara nota doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılması belirtilmiştir. Buna göre çalışmaya katılan öğrencilerin bu etüdün ritim boyutundan alabilecekleri en yüksek puan “34” olarak belirlenirken, en düşük puan “0” olarak belirlenmiştir. “Ritim gelişim ölçeği 3”ün yay kullanımı boyutuyla ilgili her notanın alt tarafında bulunan kutucuklara yay kullanımı doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam yay kullanım puanı hesaplanmıştır. Bu hesaplamalar doğrultusunda öğrencilerin bu etüdün yay kullanımı boyutundan alabilecekleri toplam puan en yüksek “34” iken, en düşük puan ise “0”dır. Duruş/tutuş puanı ile ilgili, çalışmaya katılan öğrencilerin alabilecekleri en yüksek puan “7” olarak belirlenirken, en düşük puan “0” olarak belirlenmiştir. Buna göre “ritim gelişim ölçeği 3”ün ikinci etüdünden öğrencilerin alabilecekleri en yüksek toplam puan “75” iken, en düşük puan “0”dır.

3.3.2.3.1. Ritim Gelişim Ölçeği 3 Değerlendirme Formu

1. Alıştırma

*Puanlama her kutucuk için **(1) BİR** puan olarak belirlenmiş olup, $1 \times 37 = 37$ üzerinden değerlendirme yapınız.

* Belirtilen yay boyu için her **NOTANIN** puanı “1” dir. Yay boyu doğru ise “1”, yanlış ise “0” puanlayınız.

* Viyola duruş/tutuş için toplam “2” puan ayrılmıştır.

Yay Kullanım Puanı

AY AY AY BY

5 AY BY ÜY ÜY BY

G) Ritim puanı (37 puan üzerinden):

H) Yay kullanım puanı (36 puan üzerinden):

İ) Duruş/ tutuş puanı (2 puan üzerinden):

2. Alıştırma

*Puanlama her kutucuk için (1) **BİR** puan olarak belirlenmiş olup, 1x34=34 puan üzerinden değerlendirme yapınız.

* Belirtilen yay boyu için her notanın puanı “1” dir. Yay boyu doğru ise “1”, yanlış ise “0” puanlayınız.

* Viyola duruş/tutuş için toplam “7” puan ayrılmıştır.

BY ÜY ÜY BY AY BY ÜY

5 BY AY AY BY BY ÜY

G) Ritim puanı (34 puan üzerinden):

H) Yay kullanım puanı (34 puan üzerinden):

İ) Duruş/ tutuş puanı (7 puan üzerinden):

➤ Toplam Puanı:
.../150

**Değerlendirme yapan uzmanın
Adı-Soyadı:**

“Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” deki ikinci etütte yine boş tel “re” hariç diğer notaların üzerinde bulunan kutucuklara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak etüt üzerindeki temiz ses puanı hesaplanmıştır. Bu etütteki temiz ses üretme ile ilgili alabilecekleri puan aralıkları ise en düşük “0”, en yüksek “27” puan olarak belirlenmiştir. Yay kullanımının puanlanması için, her ölçünün altındaki kutucuklara yine doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam yay kullanım puanı hesaplanmıştır. Öğrencilerin 2. etütte yay kullanım puanları en düşük “0”, en yüksek “10” olarak belirlenmiştir. “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1”in 2. etüdünde genel entonasyon hakimiyeti puan aralığı ise en düşük “0”, en yüksek “4” olarak belirlenmiştir. “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1”in 2. etüdünden her öğrencinin alabileceği en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “41” olarak belirlenmiştir.

3.3.3.1.1. Entonasyon Gelişim Ölçeği 1 Değerlendirme Formu

1. Alıştırma

- ❖ Puanlama için boş tel “re” hariç diğer notaların üzerindeki kutucuklara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazınız. Puanlama $39 \times 1 = 39$ olarak belirlenmiştir.
- ❖ Yay kullanımı ile her ölçüyü **1(BİR)** puan üzerinden değerlendiriniz. $1 \times 16 = 16$ olarak değerlendirilecektir.
- ❖ Genel entonasyon hâkimiyeti için **4 (DÖRT)** üzerinden kanaat kullanınız.

The image shows a musical score for a first exercise. It consists of three staves of music in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff has a 'BY' label under the first measure. The second staff starts at measure 6, and the third staff starts at measure 11. The music consists of eighth and quarter notes with slurs.

Entonasyon puanı:

- A) Entonasyon puanı (39 puan üzerinden):
- B) Yay kullanım puanı (16 puan üzerinden):
- C) Genel entonasyon puanı (4 puan üzerinden):

2. Alıştırma

- ❖ Puanlama için boş tel “re” hariç diğer notaların üzerindeki kutuculara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazınız. Puanlama $27 \times 1 = 27$ olarak belirlenmiştir.
- ❖ Yay kullanımı ile her ölçüyü **1(BİR)** puan üzerinden değerlendiriniz. $1 \times 10 = 10$ olarak değerlendirilecektir.
- ❖ Genel entonasyon hâkimiyeti için **4 (DÖRT)** üzerinden kanaat kullanınız.

Entonasyon puanı:

BY ÜY BY AY

7

- A) Entonasyon puanı (27 puan üzerinden):
- B) Yay kullanım puanı (10 puan üzerinden):
- C) Genel entonasyon puanı (4 puan üzerinden):

Öğrencinin toplam puanı:

Değerlendirmeyi yapan uzmanın

Adı-Soyadı:

3.3.3.2. Entonasyon Gelişim Ölçeği 2 ve Değerlendirme Formu

Araştırmacı tarafından oluşturulan “entonasyon gelişim ölçeği 2” de öğrencilerin aldıkları viyola eğitiminde öğrendikleri ilk tel olan “re” teli ve sonrasında öğrendikleri “sol” ve “la” tellerinde 2 tel geçişli 2 etüt bulunmaktadır.

Entonasyon gelişim ölçeği 2’de bulunan etütlerden 1.si Sol Minör tonalitesinde 24 ölçüden oluşan bir etüttür. Verilen viyola eğitimi ile gelişen nota ve kuram bilgileri göz önünde bulundurulup, nota değerleri olarak dörtlük ve sekizlik nota kullanılmıştır. Sesler tel geçişleri dikkate alınarak yakın tutulmuş ve boş tel geçişleri hariç en küçük aralık La-Sib ve Mi-Fa aralığı olan K2(küçük ikili), en büyük aralık ise Re-Fa aralığı K3(küçük üçlü) olarak belirlenmiştir. Yay boyu kullanımı konusunda tel geçişlerindeki zorluk öngörülerek yayın tüm bölümlerinin kullanımı amaçlanarak BY(bütün yay) istenmiştir. Legato tekniğini bildiği varsayılan öğrencilerin bütün yay boyu içerisine bağlanan nota sayısı ve nota değeri kadar nota sığdırıp yayın doğru bölümünde çalması beklenmiştir. Etüt içerisinde öğrenciye referans olması açısından belli ölçülerde parmak numaraları verilmiştir. Özellikle “sol ve re” tellerinde bulunan ortak ses olan “re” sesinin hem boş tel, hem de 4. parmakla çalınabilmesi karmaşasını aydınlatmak amacı ile bu notanın bulunduğu ölçülerde parmak numaraları verilmiştir. Yay yönü ise tüm etüde öncülük edeceği düşüncesiyle ilk ölçüde verilmiş, sonraki ölçülerde öğrencinin bu referans yay yönlerine göre diğer ölçülerde doğru yay yönlerini (çekerek – iterek) kullanması beklenmiştir.

“Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” deki ilk etütte boş tel olan “sol ve re” hariç diğer notaların üzerindeki kutucuklara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılmasıyla toplam puan hesaplanmıştır. Öğrencilerin bu etütte temiz ses üretme boyutundan alabilecekleri puan aralıkları ise en düşük “0”, en yüksek “65”tir. 1. etütteki yay kullanımının puanlanması, her ölçünün altına yazılan kutucuklara doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam puana ulaşılmıştır. Öğrencilerin 1. etütteki yay kullanım toplam puanları en düşük “0”, en yüksek “24” puan olarak belirlenmiştir. Entonasyon gelişim ölçeği “2”deki 1. etütte genel entonasyon hakimiyeti puan aralığı en düşük “0”, en yüksek “11” olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2”nin 1. etüdünden alabilecekleri en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “100” olarak belirlenmiştir.

Araştırmacı tarafından geliştirilen “entonasyon gelişim ölçeği 2” de bulunan 2. etüt Sol Majör tonalitesinde 16 ölçüden oluşan bir etüttür. 2. ölçeğin uygulanma aşamasına kadar olan eğitim sürecinde öğrencilerin hedef ve kazanımlar gözden geçirilerek nota değerleri olarak dörtlük, sekizlik ve noktalı dörtlük kullanılmıştır. Etüt içerisindeki sesler genellikle yanaşık seslerden oluşurken kullanılan en küçük aralık Si-Do aralığı olan K2(küçük ikili), en büyük aralık ise Sol-Si B3(büyük üçlü) olarak belirlenmiştir. Bu atlamalar genellikle Sol Majör tonalitesinin durucu seslerinden oluşmuş ve öğrencinin majör arpej duyumunun entonasyona olumlu etki edeceği göz önünde bulundurulmuştur. Yay boyu kullanımı 1. etüde oranla daha karmaşıklaştırılmış ve nota değerlerine bağlı olarak yayın çeşitli bölümlerinin (üst yarı, orta, alt yarı, bütün yay) kullanımı istenmiştir. Eğitim hedefleri göz önüne alındığında öğrencilerin öğrenmiş olduğu “legato” ve “detaşe” teknikleri bu etütte birlikte istenmiş ve yönergelere bağlı olarak öğrencilerin bu teknikleri yayın doğru bölümlerinde yapmaları hedeflenmiştir. Etüdün geri kalanına öncülük etmesi açısından ilk ölçüde referans yay yönleri (çekerek - iterek) yazılmıştır.

“Entonasyon Gelişim Ölçeği 2”de bulunan 2. etütte boş tel olan “la” dışında diğer notaların üzerine yazılan kutucuklara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam puan hesaplanmıştır. Öğrencilerin bu ölçeğin 2. etüdünde temiz ses üretme boyutundan alabilecekleri puan aralıkları en düşük “0”, en yüksek ise “37” olarak belirlenmiştir. Yay kullanım puanlanmasında, “detaşe” tekniği istenmesinden dolayı her bir notanın altında yer alan kutucuklara doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak toplam puana ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu etütte yay kullanım boyutunda alabilecekleri en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “49”dir. Bu ölçeğin 2. etüdünde genel entonasyon hakimiyet puan aralığı en düşük “0”, en yüksek ise “14” olarak belirlenmiştir. “Entonasyon gelişim ölçeği 2”de yer alan 2. etütte öğrencilerin alabilecekleri en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “100” olarak belirlenmiştir.

3.3.3.2.1. Entonasyon Gelişim Ölçeği 2 Değerlendirme Formu

1. Alıştırma

- ❖ Puanlama için boş tel “sol” ve “re” hariç diğer notaların üzerindeki kutuculara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazınız. Puanlama $65 \times 1 = 65$ olarak belirlenmiştir.
- ❖ Yay kullanımı ile her ölçüyü **1(BİR)** puan üzerinden değerlendiriniz. $1 \times 24 = 24$ olarak değerlendirilecektir.
- ❖ Genel entonasyon hâkimiyeti için **11 (ONBİR)** üzerinden kanaat kullanınız.

Entonasyon puanı:

The image shows three staves of musical notation for the first exercise. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. It contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. There are four '4' markings above the notes, indicating four-fingerings. A 'V' marking is above the first note. The second staff starts with a bass clef, a key signature of one flat, and a 2/4 time signature. It contains a sequence of notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. There are four '4' markings above the notes, indicating four-fingerings. A 'BY' marking is above the first note. The third staff starts with a bass clef, a key signature of one flat, and a 2/4 time signature. It contains a sequence of notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. There are four '4' markings above the notes, indicating four-fingerings. A '0' marking is above the first note.

D) Entonasyon puanı (65 puan üzerinden):

E) Yay kullanım puanı (24 puan üzerinden):

F) Genel entonasyon puanı (11 puan üzerinden):

2. Alıştırma

- ❖ Puanlama için boş tel “la” hariç diğer notaların üzerindeki kutuculara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazınız. Puanlama $37 \times 1 = 37$ olarak belirlenmiştir.
- ❖ Yay kullanımı ile her **NOTAYI 1(BİR)** puan üzerinden değerlendiriniz. $1 \times 49 = 49$ olarak değerlendirilecektir.
- ❖ Genel entonasyon hâkimiyeti için **14 (ONDÖRT)** üzerinden kanaat kullanınız.

Entonasyon puanı:

belirlenmiştir. Yay boyu kullanımı önceki ölçüklere oranla karmaşıklaştırılmış, “legato” ve “detaş” tekniklerine bağlı olarak nota sürelerini, verilen yay boylarında (üst yarı, orta, alt yarı, bütün yay) doğru seslendirmeleri istenmiştir. Farklı tellerde bulunan ortak seslerin hangi telde çalınacağını belirtmek amacıyla gerekli notalarda parmak numaraları verilmiştir. Etüdün ilk ölçüsünde referans olması ve yay kullanımının karmaşık olduğu ölçülerde hatırlatıcı olması amacıyla yay yönleri (çekerek – iterek) yazılmıştır.

“Entonasyon Gelişim Ölçeği 3”ün 1. etüdü olan bu etütte boş tel olan “re ve la” sesleri hariç diğer notaların üzerine yazılan kutucuklara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılmasıyla toplam puan hesaplanmıştır. Araştırmada yer alan öğrencilerin bu ölçeğin ilk etüdünden temiz ses üretme boyutundan alabilecekleri puan aralıkları en düşük “0”, en yüksek ise “40” olarak belirlenmiştir. Etüdün yay kullanım puanlanmasında, hem “detaş” hem de “legato” tekniği istenmesinden dolayı her notanın altına yazılan kutucuklara yay kullanımı doğru ise “1”, yanlış ise “0” puan yazılarak toplam puana ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu etütte yay kullanım hakimiyetinden alabilecekleri en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “47” olarak belirlenmiştir. Genel entonasyon hakimiyetinde çalışmaya katılan öğrencilerin alabileceği en düşük puan “0” olarak belirlenirken, en yüksek puan “13” olarak belirlenmiştir. “Entonasyon gelişim ölçeği 3”te yer alan 1. etütte öğrencilerin alabilecekleri en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “100”dür.

The image shows a musical score for a guitar exercise. It consists of three staves of music. The first staff is in treble clef and has a key signature of one flat (B-flat). The second and third staves are in bass clef. The music is written in 3/4 time and features a sequence of eighth notes with slurs and accents, indicating a legato playing style. The first staff is labeled 'BY' and the second staff is labeled '7'. The third staff is labeled '15'.

“Entonasyon ölçeği 3” ün 2. etüdü Do Majör tonalitesinde 22 ölçüden oluşan bir etüttür. Bu etüt tonalite bakımından bir arpej çalışması niteliğinde olup 3 tel (sol, re ve la) arasında sürekli tel değiştiren bir etüttür. Tel değişimleri ve arpejleme göz önüne alınarak yay kullanımı sadece “legato” tekniğiyle sınırlı tutulmuş ve tüm yay boyları “bütün yay” olarak istenmiştir. Etüdün genelinde yanaşık sesler kullanılmazken en küçük aralık Si-Do ve Mi-

Fa aralığı olan K2(küçük ikili) ve en büyük aralık ise Fa-Re aralığı olan B6(büyük altılı) olarak belirlenmiştir.

Son ölçek olan “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3”teki 2. etütte boş tel olan “re ve la” sesleri hariç diğer tüm notaların üzerine yazılan kutucuklara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak temiz ses üretme boyutundaki toplam puana ulaşılmıştır. Öğrencilerimizin bu etütteki temiz ses üretme boyutundan alabilecekleri en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “72” olarak belirlenmiştir. Bu etütteki yay kullanım puanlamasında sadece “legato” tekniği istendiği ve 2 sekizlik notanın bağlı olmasıyla tüm etütte bir bütün yay değeri dörtlük olmasından dolayı her bir dörtlük nota değerinin altında yazılı olan kutucuklara yay kullanımı doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazılarak yay kullanım puanına ulaşılmıştır. “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3”ün yay kullanımı puanlamasında öğrencilerin alabileceği en düşük puan “0” iken, en yüksek puan “22”dir. Bu etütteki genel entonasyon hakimiyeti boyutunda öğrencilerin alabileceği en düşük puan “0”, en yüksek puan ise “6”dır. Son ölçeğin 2. etüdü olan bu etütte öğrencilerin alabilecekleri toplam puan en düşük “0”, en yüksek “100 olarak belirlenmiştir.

3.3.3.3.1. Entonasyon Gelişim Ölçeği 3 Değerlendirme Formu

1. Alıştırma

- ❖ Puanlama için boş tel “re ve la” hariç diğer notaların üzerindeki kutuculara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazınız. Puanlama **40x1=40** olarak belirlenmiştir.
- ❖ Yay kullanımı ile her notayı **1(BİR)** puan üzerinden değerlendiriniz. **1x47=47** olarak değerlendirilecektir.
- ❖ Genel entonasyon hâkimiyeti için **13 (ONÜÇ)** üzerinden kanaat kullanınız.

Entonasyon puanı:

AY BY BY

BY ÜY BY AY BY

AY BY AY

G) Entonasyon puanı (40 puan üzerinden):

H) Yay kullanım puanı (47 puan üzerinden):

İ) Genel entonasyon puanı (13 puan üzerinden):

2. Alıştırma

- ❖ Puanlama için boş tel “re ve la” hariç diğer notaların üzerindeki kutuculara ses doğru ise “1”, yanlış ise “0” yazınız. Puanlama $72 \times 1 = 72$ olarak belirlenmiştir.
- ❖ Yay kullanımı ile her “DÖRTLÜK NOTA DEĞERİNİ” 1(BİR) puan üzerinden değerlendiriniz. $1 \times 22 = 22$ olarak değerlendirilecektir.
- ❖ Genel entonasyon hâkimiyeti için 6 (ALTI) üzerinden kanaat kullanınız.

Entonasyon puanı:

BY

BY

BY

- G) Entonasyon puanı (72 puan üzerinden):
- H) Yay kullanım puanı (22 puan üzerinden):
- İ) Genel entonasyon puanı (6 puan üzerinden):

Öğrencinin toplam puanı:

Değerlendirmeyi yapan uzmanın

Adı-Soyadı:

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmadaki veriler, araştırmacı tarafından geliştirilip uygulanan “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” ile toplanmıştır. Bu araştırma sürecinde verilerin toplanmasında nicel araştırma yöntemlerinden “Gerçek Deneme Modeli” kullanılmıştır. Deney ve kontrol grubuna alınan öğrencilerin deney süreci kamera kayıtlarına alınmış olup, 3 uzman viyola öğretim elemanı tarafından değerlendirilmiştir. Kamera kayıtlarını puanlayan uzmanların değerlendirme sonuçları toplanmış ve aritmetik ortalaması alınmıştır.

Yurtiçinde ve yurtdışında konuyla ilgili yayımlanmış olan alanyazın, belgesel tarama yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Belgesel tarama yönteminde piyano eşlikli enstrüman eğitimi ile ilgili yazılan bilimsel yayınlar toplanmış, toplanan bu yayınlar ayrıntılı olarak incelenmiş ve araştırma sürecinde elde edilen veriler araştırmaya ışık tutmuştur. Ayrıca araştırmada Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı “Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri 9. sınıf Türk ve Batı Müziği Çalgıları Viyola” ders programı incelenmiştir.

3.5. Araştırma ve Uygulama Süreci

Araştırmaya 2014 yılının Nisan ayında başlanmıştır. İlk olarak Güzel Sanatlar Lisesi 9. sınıf viyola öğrencilerine uygulanan “Türk ve Batı Müziği Çalgıları Viyola” öğretim programı detaylı olarak incelenmiştir. Ayrıca yurtdışında yayımlanmış olan piyano eşlikli keman başlangıç metotlarına ve yurtdışında ve yurtiçinde entonasyon geliştirmeyi hedefleyen piyano eşlikli flüt, keman, viyolonsel gibi enstrümanlara yönelik hazırlanmış albümlere ve tezlere ulaşılmış ve incelenmiştir. İncelenen bu çalışmalar ışığında Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi 9. sınıf Türk ve Batı Müziği Çalgıları Viyola ders kitabının ilk 3 ünitesi incelenmiş ve bu ünitelerde eşliklenmek üzere 67 alıştırma ve 22 etüt belirlenmiştir

Belirlenen bu etütlerin araştırmacı tarafından armonik ve form analizi yapılıp, eşliklendirilmesi yapılmıştır. Oluşturulan piyano eşlikli etütler alan uzmanları olan öğretim elemanları ile değerlendirilmiş ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Son şeklini alan etütler uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Konya imento Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi ve Ankara Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi'nde uygulama yapmak için gerekli izinler alınmış olup, araştırma 2014-2015 eğitim öğretim yılı, güz yarıyılında uygulanmaya başlanmıştır.

“Türk ve Batı Müziği algıları Viyola 9” ders kitabının ilk 3 ünitesi deney grubuna piyano eşliklendirilmiş şekilde uygulanmış, kontrol grubuna ise eşiksiz uygulanmıştır. Araştırmanın uygulama süreci 15 Eylül 2014 tarihinde başlamış ve 15 Aralık 2014 tarihinde son bulmuştur. Araştırmanın uygulaması 12 hafta boyunca haftada her öğrenci ile 1 saat olacak şekilde gerçekleştirilmiştir. Alınan izinler doğrultusunda araştırmanın uygulaması Konya imento Güzel Sanatlar Lisesi'nde Pazartesi günleri saat 11:20 ile 13:30 arasında okul yönetiminin yönlendirmesi üzerine koro sınıfında 10 dakika ara verilerek, Ankara Güzel Sanatlar Lisesi'nde ise Salı ve arşamba günleri saat 16:00-17:00 arasında piyano bulunan bir çalışma odasında yapılmıştır. Resmi tatiller önceden hesaplanıp süreç kaybı dikkate alınarak telafisi yapılmıştır. Uygulama bitiminden 4 hafta sonra yani 16-23 Ocak 2015 tarihleri arasında öğrencilerin “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” kalıcılık ölçümleri yapılmıştır.

3.5.1. Uygulama Sürecinde alıştırılan Alıştırma ve Etütler

Türk ve Batı Müziği algıları - Viyola Kitabı no: 1

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image shows a musical score for Viola and Piano. The Viola part is written on a single staff in 4/4 time, featuring a sequence of eighth notes. The Piano part is written on two staves (treble and bass clef) in 4/4 time, featuring a sequence of chords. The chords are primarily triads and dyads, with some accidentals (sharps and naturals) indicating specific notes.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı no: 2

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The score for exercise no: 2 is in 4/4 time. The Viola part (Bass clef) consists of a series of whole notes: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3. The Piano accompaniment (Treble and Bass clefs) features a steady eighth-note melody in the right hand and a bass line in the left hand. The right hand starts on G4 and moves up stepwise to D5. The left hand starts on G2 and moves up stepwise to D3. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı no: 3

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The score for exercise no: 3 is in 4/4 time. The Viola part (Bass clef) consists of a series of quarter notes: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3. The Piano accompaniment (Treble and Bass clefs) features a steady eighth-note melody in the right hand and a bass line in the left hand. The right hand starts on G4 and moves up stepwise to D5. The left hand starts on G2 and moves up stepwise to D3. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı no: 5

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The score for exercise no: 5 is in 4/4 time. The Viola part (Bass clef) consists of a series of whole notes: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3. The Piano accompaniment (Treble and Bass clefs) features a steady eighth-note melody in the right hand and a bass line in the left hand. The right hand starts on G4 and moves up stepwise to D5. The left hand starts on G2 and moves up stepwise to D3. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 23 no: 1

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Ay

Piano

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 23 no: 2

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Üy

Piano

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 23 no: 4

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Üy

Piano

5

Vla.

Pno.

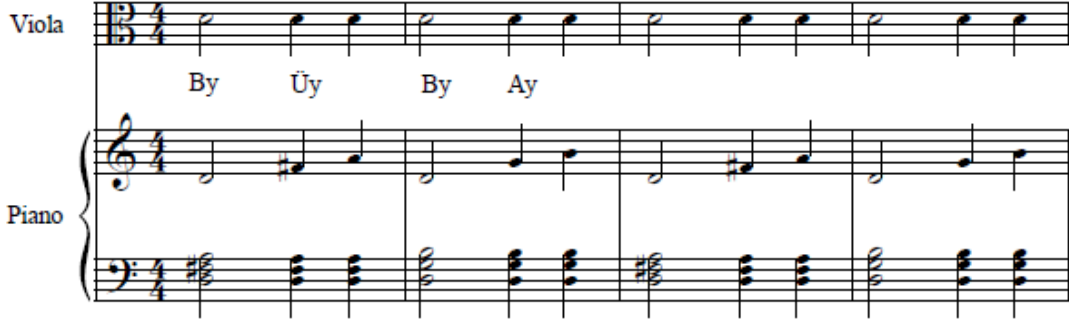
Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 24 no: 5

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

By Üy By Ay

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf:24 no: 6

Viyola:Ayfer Tanıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Ay By Üy By

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 24 no: 7

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

The first system of the musical score consists of two staves. The top staff is for Viola, written in bass clef with a 4/4 time signature. It contains four measures of music, each starting with a half note followed by two quarter notes, all beamed together. The bottom staff is for Piano, written in treble and bass clefs with a 4/4 time signature. It contains four measures of music. The right hand (treble clef) plays a sequence of notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The left hand (bass clef) plays a sequence of chords: C4-E4-G4, C4-E4-G4, C4-E4-G4, C4-E4-G4.

Vla.

Pno.

The second system of the musical score consists of two staves. The top staff is for Viola, written in bass clef with a 4/4 time signature. It contains four measures of music, each starting with a half note followed by two quarter notes, all beamed together. The bottom staff is for Piano, written in treble and bass clefs with a 4/4 time signature. It contains four measures of music. The right hand (treble clef) plays a sequence of notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The left hand (bass clef) plays a sequence of chords: C4-E4-G4, C4-E4-G4, C4-E4-G4, C4-E4-G4.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 24 no: 8

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

The first system of the score consists of four measures. The Viola part is written in bass clef with a 4/4 time signature. It features a sequence of notes: a whole note G2, a half note G2, a quarter note G2, and a quarter note G2. The Piano accompaniment is written in treble and bass clefs. The right hand plays a sequence of notes: a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, and a quarter note F4. The left hand plays a sequence of chords: a whole note G2, a half note G2, a quarter note G2, and a quarter note G2.

Vla.

Pno.

The second system of the score consists of four measures. The Viola part is written in bass clef with a 4/4 time signature. It features a sequence of notes: a whole note G2, a half note G2, a quarter note G2, and a quarter note G2. The Piano accompaniment is written in treble and bass clefs. The right hand plays a sequence of notes: a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, and a quarter note F4. The left hand plays a sequence of chords: a whole note G2, a half note G2, a quarter note G2, and a quarter note G2.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 24 no: 9

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

The first system of the musical score consists of two staves. The top staff is for the Viola, written in a soprano clef (C4) and a 4/4 time signature. It contains four measures of music, each starting with a half rest followed by a half note. The bottom staff is for the Piano, written in a grand staff (treble and bass clefs). The right hand (treble clef) contains four measures of music, each starting with a quarter note followed by a quarter rest. The left hand (bass clef) contains four measures of music, each starting with a whole note chord. The key signature has two sharps (F# and C#).

Vla.

Pno.

The second system of the musical score consists of two staves. The top staff is for the Viola, written in a soprano clef (C4) and a 4/4 time signature. It contains four measures of music, each starting with a half rest followed by a half note. The bottom staff is for the Piano, written in a grand staff (treble and bass clefs). The right hand (treble clef) contains four measures of music, each starting with a quarter note followed by a quarter rest. The left hand (bass clef) contains four measures of music, each starting with a whole note chord. The key signature has two sharps (F# and C#).

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 24 no: 10

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 25 no: 11

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

The first system of the musical score consists of two staves. The top staff is for Viola, written in bass clef with a 4/4 time signature. It features a melodic line with eighth notes and rests, grouped by slurs. The bottom staff is for Piano, written in grand staff (treble and bass clefs). The right hand plays a melodic line with eighth notes and rests, also slurred. The left hand plays a bass line with chords, including a whole note chord in the first measure and half notes in the subsequent measures.

Vla.

Pno.

The second system of the musical score continues from the first. The top staff is for Viola, marked with a '5' above the first measure, indicating a fifth finger position. The bottom staff is for Piano, also marked with a '5' above the first measure. The notation and structure are consistent with the first system, showing the continuation of the melodic and harmonic material.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 25 no: 12

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This musical score is for measures 1-4. The Viola part is in bass clef with a 4/4 time signature. It features a melodic line with eighth notes and quarter notes, some beamed together and some with slurs. The Piano accompaniment consists of a right-hand part with eighth notes and quarter notes, and a left-hand part with sustained chords in the bass clef.

Vla.

Pno.

This musical score is for measures 5-8. The Viola part continues the melodic line from the previous system, ending with a double bar line. The Piano accompaniment continues with the same rhythmic and harmonic patterns, also ending with a double bar line.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 25 no: 13

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 25 no: 14

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano. The score is divided into two systems. The first system is labeled 'Viola' and 'Piano'. The second system is labeled 'Vla.' and 'Pno.'. The music is written in 4/4 time and features a melodic line for the Viola and a harmonic accompaniment for the Piano. The Viola part consists of a series of eighth notes, while the Piano part features a steady accompaniment of chords. The score is presented in a clean, black-and-white format.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 25 no: 15

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image shows the first system of a musical score for Viola and Piano. The Viola part is written in bass clef with a 4/4 time signature. It features a melodic line with four measures, each containing a half note followed by a quarter note, all under a single slur. The Piano accompaniment is in treble and bass clefs. The treble clef part has a melodic line with four measures, each containing a quarter note followed by an eighth note, all under a single slur. The bass clef part provides a harmonic accompaniment with chords in each measure. The second system of the score is identical to the first, starting with a measure number '5' above the first measure of both staves.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 25 no: 16

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This musical score block contains the first four measures of the piece. The Viola part is written in a single staff with a bass clef and a 4/4 time signature. It features a sequence of quarter notes: G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, G1, with each note beamed to the next and a slur over the entire phrase. The Piano accompaniment consists of two staves. The right hand (treble clef) plays a sequence of quarter notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The left hand (bass clef) plays a sequence of chords: C4-F2, C4-G2, C4-A2, C4-B2, C4-C3, C4-D3, C4-E3, C4-F3, C4-G3, C4-A3, C4-B3, C4-C4, C4-D4, C4-E4, C4-F4, C4-G4, C4-A4, C4-B4, C4-C5.

Vla.

Pno.

This musical score block contains measures 5 through 8 of the piece. The Viola part continues with the same sequence of quarter notes as in the first block, starting with a measure rest above the staff. The Piano accompaniment continues with the same sequence of chords as in the first block, starting with a measure rest above the staff.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 25 no: 17

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

The first system of the score for exercise 17. It features a Viola part on a single staff and a Piano accompaniment on a grand staff (treble and bass clefs). The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The Viola part begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F#5, and G5. The Piano accompaniment consists of a steady eighth-note bass line in the left hand and a corresponding eighth-note treble line in the right hand.

Vla.

Pno.

The second system of the score. The Viola part continues with quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5, and G5. The Piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern.

Vla.

Pno.

The third system of the score. The Viola part continues with quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5, and G5. The Piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 29 no: 1

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

By

Piano

The first system of the score for exercise 1. The Viola part consists of a single half note G4. The Piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and a corresponding eighth-note treble line in the right hand. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf:29 no: 2

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The musical score for exercise 2 is written for Viola and Piano. The Viola part is in the bass clef with a 4/4 time signature. It consists of six measures of music, each containing a half note followed by a quarter rest, with a slur over the first two notes of each measure. The Piano accompaniment is in the grand staff (treble and bass clefs) with a 4/4 time signature. The right hand plays a series of chords, each consisting of a major triad with a sharp second degree (e.g., C major with D#). The left hand plays a simple bass line of quarter notes, alternating between the root and the second degree of the chord.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 29 no: 3

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The musical score for exercise 3 is written for Viola and Piano. The Viola part is in the bass clef with a 4/4 time signature. It consists of six measures of music, each containing a half note followed by a quarter rest, with a slur over the first two notes of each measure. The Piano accompaniment is in the grand staff (treble and bass clefs) with a 4/4 time signature. The right hand plays a series of chords, each consisting of a major triad with a sharp second degree (e.g., C major with D#). The left hand plays a simple bass line of quarter notes, alternating between the root and the second degree of the chord.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 29: no: 4

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

By

Piano

Via.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 29 no: 5

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 29 no: 6

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

By Üy By Ay

Piano

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 29 no: 7

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

By

Piano

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 29: no: 8

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

By

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 30 no: 9

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

By

Piano

The first system of the score shows the Viola and Piano parts for measures 1 through 4. The Viola part is written in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The Piano part consists of a right-hand melody and a left-hand accompaniment of chords. The word 'By' is written below the first measure of the Viola part.

Vla.

Pno.

The second system of the score shows the Viola and Piano parts for measures 5 through 7. The Viola part is written in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The Piano part consists of a right-hand melody and a left-hand accompaniment of chords. The number '5' is written above the first measure of both parts.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 30 no:10

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 30 no: 11

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

By

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 30 no: 12

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

By

Piano

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 30 no: 13

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

By Üy By Ay

Piano

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 30-31 no: 14

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Vla.

Pno.

16

Vla.

Pno.

21

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 31 no: 15

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 31 no: 16

Viyola: Ayfer Tanıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

The first system of the musical score is for measures 1-4. The Viola part is in the bass clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 4/4 time signature. It consists of a sequence of quarter notes: F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5. The Piano accompaniment is in the grand staff (treble and bass clefs). The right hand plays a series of chords: F#4-A4, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5. The left hand plays a steady eighth-note pattern: F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5.

Vla.

Pno.

The second system of the musical score is for measures 5-8. The Viola part is in the bass clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 4/4 time signature. It consists of a sequence of quarter notes: F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5. The Piano accompaniment is in the grand staff (treble and bass clefs). The right hand plays a series of chords: F#4-A4, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5, F#4-A4-C#5. The left hand plays a steady eighth-note pattern: F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5, F#4, A4, C#5.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 31 no: 17

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

BY

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 31 no: 18

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

BY

Piano

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 31 no: 19

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The first system (measures 1-4) shows the Viola part with a melodic line and the Piano accompaniment with chords and a bass line. The second system (measures 5-8) continues the Viola melody and Piano accompaniment. The third system (measures 9-12) concludes the piece with a final cadence in both parts. The Viola part is written on a single staff with a treble clef and a sharp sign. The Piano part is written on two staves, treble and bass clefs, with a sharp sign. The score is marked with measure numbers 1, 5, and 9 at the beginning of each system.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 32 no: 20

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The Viola part is written in a single staff with a treble clef. The Piano part is written in two staves (treble and bass clefs). The score is divided into three systems, each starting with a measure number (1, 4, and 7). The Viola part consists of a simple melodic line. The Piano part features a complex accompaniment with triplets in the bass clef and chords in the treble clef. The first system covers measures 1-3, the second system covers measures 4-6, and the third system covers measures 7-10, ending with a double bar line.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 32 no: 21

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The first system (measures 1-5) features the Viola on a single staff and the Piano on a grand staff. The second system (measures 6-10) includes measure numbers '6' and '6' above the first and second staves respectively. The third system (measures 11-15) includes measure numbers '11' and '11' above the first and second staves respectively. The Viola part consists of a series of eighth and quarter notes, while the Piano accompaniment provides a harmonic foundation with chords and moving lines in both hands.

16

Vla.

Pno.

21

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 33 no: 22

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

3

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 33 no: 23

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Vla.

Pno.

9

Vla.

Pno.

12

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 33 no: 25

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

6

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 33 no: 25

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

The image displays a musical score for Viola and Piano. The score is divided into two systems. The first system shows measures 1 through 5, and the second system shows measures 6 through 10. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The Viola part is written in bass clef, and the Piano part is written in grand staff (treble and bass clefs). The score includes various musical notations such as notes, rests, and chords.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 34 no: 27

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

5

5

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 35 no: 29

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This musical score block contains the first five measures of the piece. The Viola part is written in a bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The Piano accompaniment is written in a grand staff with a treble and bass clef, also in F# and common time. The Viola part consists of a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4. The Piano accompaniment features a steady eighth-note bass line (G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2, C2) and a treble part with chords and single notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4.

Vla.

Pno.

This musical score block contains measures 6 through 10. The Viola part continues with eighth notes: D4, C4, B3, A3, G3, F#3, E3, D3, C3, B2, A2. The Piano accompaniment continues with the same eighth-note bass line and treble part as in the first system, ending with a double bar line at the end of measure 10.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 36 no: 33

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

6

Vla.

Pno.

11

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 36 no: 34

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This system contains the first six measures of the piece. The Viola part is written in a single staff with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The piano accompaniment consists of two staves: a right-hand staff with a treble clef and a left-hand staff with a bass clef. The piano part features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a simple bass line in the left hand.

Vla.

Pno.

This system contains measures 7 through 13. The Viola part continues with a single staff. The piano accompaniment continues with two staves, maintaining the same rhythmic and harmonic structure as the previous system.

Vla.

Pno.

This system contains measures 14 through 20. The Viola part continues with a single staff. The piano accompaniment continues with two staves, maintaining the same rhythmic and harmonic structure as the previous systems.

21

Vla.

Pno.

28

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 37 no: 35

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The Viola part is written in the alto clef (C4 on the middle line). The Piano part is written in the grand staff (treble and bass clefs). The score is divided into three systems, each starting with a measure number (1, 4, and 8). The Viola part consists of a simple melodic line with quarter and eighth notes. The Piano part features a complex accompaniment with frequent triplets in the right hand and a steady bass line in the left hand. The first system covers measures 1-3, the second system covers measures 4-6, and the third system covers measures 7-8.

11

Vla.

Pno.

14

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 37 no: 36

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

6

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 37 no: 37

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This block contains the first five measures of the musical score. The Viola part is written in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The Piano accompaniment is written in treble and bass clefs with the same key signature and time signature. The Viola part consists of a sequence of notes: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F#3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F#6, G6, A6, B6, C7, D7, E7, F#7, G7, A7, B7, C8, D8, E8, F#8, G8, A8, B8, C9, D9, E9, F#9, G9, A9, B9, C10, D10, E10, F#10, G10, A10, B10, C11, D11, E11, F#11, G11, A11, B11, C12, D12, E12, F#12, G12, A12, B12, C13, D13, E13, F#13, G13, A13, B13, C14, D14, E14, F#14, G14, A14, B14, C15, D15, E15, F#15, G15, A15, B15, C16, D16, E16, F#16, G16, A16, B16, C17, D17, E17, F#17, G17, A17, B17, C18, D18, E18, F#18, G18, A18, B18, C19, D19, E19, F#19, G19, A19, B19, C20, D20, E20, F#20, G20, A20, B20, C21, D21, E21, F#21, G21, A21, B21, C22, D22, E22, F#22, G22, A22, B22, C23, D23, E23, F#23, G23, A23, B23, C24, D24, E24, F#24, G24, A24, B24, C25, D25, E25, F#25, G25, A25, B25, C26, D26, E26, F#26, G26, A26, B26, C27, D27, E27, F#27, G27, A27, B27, C28, D28, E28, F#28, G28, A28, B28, C29, D29, E29, F#29, G29, A29, B29, C30, D30, E30, F#30, G30, A30, B30, C31, D31, E31, F#31, G31, A31, B31, C32, D32, E32, F#32, G32, A32, B32, C33, D33, E33, F#33, G33, A33, B33, C34, D34, E34, F#34, G34, A34, B34, C35, D35, E35, F#35, G35, A35, B35, C36, D36, E36, F#36, G36, A36, B36, C37, D37, E37, F#37, G37, A37, B37, C38, D38, E38, F#38, G38, A38, B38, C39, D39, E39, F#39, G39, A39, B39, C40, D40, E40, F#40, G40, A40, B40, C41, D41, E41, F#41, G41, A41, B41, C42, D42, E42, F#42, G42, A42, B42, C43, D43, E43, F#43, G43, A43, B43, C44, D44, E44, F#44, G44, A44, B44, C45, D45, E45, F#45, G45, A45, B45, C46, D46, E46, F#46, G46, A46, B46, C47, D47, E47, F#47, G47, A47, B47, C48, D48, E48, F#48, G48, A48, B48, C49, D49, E49, F#49, G49, A49, B49, C50, D50, E50, F#50, G50, A50, B50, C51, D51, E51, F#51, G51, A51, B51, C52, D52, E52, F#52, G52, A52, B52, C53, D53, E53, F#53, G53, A53, B53, C54, D54, E54, F#54, G54, A54, B54, C55, D55, E55, F#55, G55, A55, B55, C56, D56, E56, F#56, G56, A56, B56, C57, D57, E57, F#57, G57, A57, B57, C58, D58, E58, F#58, G58, A58, B58, C59, D59, E59, F#59, G59, A59, B59, C60, D60, E60, F#60, G60, A60, B60, C61, D61, E61, F#61, G61, A61, B61, C62, D62, E62, F#62, G62, A62, B62, C63, D63, E63, F#63, G63, A63, B63, C64, D64, E64, F#64, G64, A64, B64, C65, D65, E65, F#65, G65, A65, B65, C66, D66, E66, F#66, G66, A66, B66, C67, D67, E67, F#67, G67, A67, B67, C68, D68, E68, F#68, G68, A68, B68, C69, D69, E69, F#69, G69, A69, B69, C70, D70, E70, F#70, G70, A70, B70, C71, D71, E71, F#71, G71, A71, B71, C72, D72, E72, F#72, G72, A72, B72, C73, D73, E73, F#73, G73, A73, B73, C74, D74, E74, F#74, G74, A74, B74, C75, D75, E75, F#75, G75, A75, B75, C76, D76, E76, F#76, G76, A76, B76, C77, D77, E77, F#77, G77, A77, B77, C78, D78, E78, F#78, G78, A78, B78, C79, D79, E79, F#79, G79, A79, B79, C80, D80, E80, F#80, G80, A80, B80, C81, D81, E81, F#81, G81, A81, B81, C82, D82, E82, F#82, G82, A82, B82, C83, D83, E83, F#83, G83, A83, B83, C84, D84, E84, F#84, G84, A84, B84, C85, D85, E85, F#85, G85, A85, B85, C86, D86, E86, F#86, G86, A86, B86, C87, D87, E87, F#87, G87, A87, B87, C88, D88, E88, F#88, G88, A88, B88, C89, D89, E89, F#89, G89, A89, B89, C90, D90, E90, F#90, G90, A90, B90, C91, D91, E91, F#91, G91, A91, B91, C92, D92, E92, F#92, G92, A92, B92, C93, D93, E93, F#93, G93, A93, B93, C94, D94, E94, F#94, G94, A94, B94, C95, D95, E95, F#95, G95, A95, B95, C96, D96, E96, F#96, G96, A96, B96, C97, D97, E97, F#97, G97, A97, B97, C98, D98, E98, F#98, G98, A98, B98, C99, D99, E99, F#99, G99, A99, B99, C100, D100, E100, F#100, G100, A100, B100, C101, D101, E101, F#101, G101, A101, B101, C102, D102, E102, F#102, G102, A102, B102, C103, D103, E103, F#103, G103, A103, B103, C104, D104, E104, F#104, G104, A104, B104, C105, D105, E105, F#105, G105, A105, B105, C106, D106, E106, F#106, G106, A106, B106, C107, D107, E107, F#107, G107, A107, B107, C108, D108, E108, F#108, G108, A108, B108, C109, D109, E109, F#109, G109, A109, B109, C110, D110, E110, F#110, G110, A110, B110, C111, D111, E111, F#111, G111, A111, B111, C112, D112, E112, F#112, G112, A112, B112, C113, D113, E113, F#113, G113, A113, B113, C114, D114, E114, F#114, G114, A114, B114, C115, D115, E115, F#115, G115, A115, B115, C116, D116, E116, F#116, G116, A116, B116, C117, D117, E117, F#117, G117, A117, B117, C118, D118, E118, F#118, G118, A118, B118, C119, D119, E119, F#119, G119, A119, B119, C120, D120, E120, F#120, G120, A120, B120, C121, D121, E121, F#121, G121, A121, B121, C122, D122, E122, F#122, G122, A122, B122, C123, D123, E123, F#123, G123, A123, B123, C124, D124, E124, F#124, G124, A124, B124, C125, D125, E125, F#125, G125, A125, B125, C126, D126, E126, F#126, G126, A126, B126, C127, D127, E127, F#127, G127, A127, B127, C128, D128, E128, F#128, G128, A128, B128, C129, D129, E129, F#129, G129, A129, B129, C130, D130, E130, F#130, G130, A130, B130, C131, D131, E131, F#131, G131, A131, B131, C132, D132, E132, F#132, G132, A132, B132, C133, D133, E133, F#133, G133, A133, B133, C134, D134, E134, F#134, G134, A134, B134, C135, D135, E135, F#135, G135, A135, B135, C136, D136, E136, F#136, G136, A136, B136, C137, D137, E137, F#137, G137, A137, B137, C138, D138, E138, F#138, G138, A138, B138, C139, D139, E139, F#139, G139, A139, B139, C140, D140, E140, F#140, G140, A140, B140, C141, D141, E141, F#141, G141, A141, B141, C142, D142, E142, F#142, G142, A142, B142, C143, D143, E143, F#143, G143, A143, B143, C144, D144, E144, F#144, G144, A144, B144, C145, D145, E145, F#145, G145, A145, B145, C146, D146, E146, F#146, G146, A146, B146, C147, D147, E147, F#147, G147, A147, B147, C148, D148, E148, F#148, G148, A148, B148, C149, D149, E149, F#149, G149, A149, B149, C150, D150, E150, F#150, G150, A150, B150, C151, D151, E151, F#151, G151, A151, B151, C152, D152, E152, F#152, G152, A152, B152, C153, D153, E153, F#153, G153, A153, B153, C154, D154, E154, F#154, G154, A154, B154, C155, D155, E155, F#155, G155, A155, B155, C156, D156, E156, F#156, G156, A156, B156, C157, D157, E157, F#157, G157, A157, B157, C158, D158, E158, F#158, G158, A158, B158, C159, D159, E159, F#159, G159, A159, B159, C160, D160, E160, F#160, G160, A160, B160, C161, D161, E161, F#161, G161, A161, B161, C162, D162, E162, F#162, G162, A162, B162, C163, D163, E163, F#163, G163, A163, B163, C164, D164, E164, F#164, G164, A164, B164, C165, D165, E165, F#165, G165, A165, B165, C166, D166, E166, F#166, G166, A166, B166, C167, D167, E167, F#167, G167, A167, B167, C168, D168, E168, F#168, G168, A168, B168, C169, D169, E169, F#169, G169, A169, B169, C170, D170, E170, F#170, G170, A170, B170, C171, D171, E171, F#171, G171, A171, B171, C172, D172, E172, F#172, G172, A172, B172, C173, D173, E173, F#173, G173, A173, B173, C174, D174, E174, F#174, G174, A174, B174, C175, D175, E175, F#175, G175, A175, B175, C176, D176, E176, F#176, G176, A176, B176, C177, D177, E177, F#177, G177, A177, B177, C178, D178, E178, F#178, G178, A178, B178, C179, D179, E179, F#179, G179, A179, B179, C180, D180, E180, F#180, G180, A180, B180, C181, D181, E181, F#181, G181, A181, B181, C182, D182, E182, F#182, G182, A182, B182, C183, D183, E183, F#183, G183, A183, B183, C184, D184, E184, F#184, G184, A184, B184, C185, D185, E185, F#185, G185, A185, B185, C186, D186, E186, F#186, G186, A186, B186, C187, D187, E187, F#187, G187, A187, B187, C188, D188, E188, F#188, G188, A188, B188, C189, D189, E189, F#189, G189, A189, B189, C190, D190, E190, F#190, G190, A190, B190, C191, D191, E191, F#191, G191, A191, B191, C192, D192, E192, F#192, G192, A192, B192, C193, D193, E193, F#193, G193, A193, B193, C194, D194, E194, F#194, G194, A194, B194, C195, D195, E195, F#195, G195, A195, B195, C196, D196, E196, F#196, G196, A196, B196, C197, D197, E197, F#197, G197, A197, B197, C198, D198, E198, F#198, G198, A198, B198, C199, D199, E199, F#199, G199, A199, B199, C200, D200, E200, F#200, G200, A200, B200, C201, D201, E201, F#201, G201, A201, B201, C202, D202, E202, F#202, G202, A202, B202, C203, D203, E203, F#203, G203, A203, B203, C204, D204, E204, F#204, G204, A204, B204, C205, D205, E205, F#205, G205, A205, B205, C206, D206, E206, F#206, G206, A206, B206, C207, D207, E207, F#207, G207, A207, B207, C208, D208, E208, F#208, G208, A208, B208, C209, D209, E209, F#209, G209, A209, B209, C210, D210, E210, F#210, G210, A210, B210, C211, D211, E211, F#211, G211, A211, B211, C212, D212, E212, F#212, G212, A212, B212, C213, D213, E213, F#213, G213, A213, B213, C214, D214, E214, F#214, G214, A214, B214, C215, D215, E215, F#215, G215, A215, B215, C216, D216, E216, F#216, G216, A216, B216, C217, D217, E217, F#217, G217, A217, B217, C218, D218, E218, F#218, G218, A218, B218, C219, D219, E219, F#219, G219, A219, B219, C220, D220, E220, F#220, G220, A220, B220, C221, D221, E221, F#221, G221, A221, B221, C222, D222, E222, F#222, G222, A222, B222, C223, D223, E223, F#223, G223, A223, B223, C224, D224, E224, F#224, G224, A224, B224, C225, D225, E225, F#225, G225, A225, B225, C226, D226, E226, F#226, G226, A226, B226, C227, D227, E227, F#227, G227, A227, B227, C228, D228, E228, F#228, G228, A228, B228, C229, D229, E229, F#229, G229, A229, B229, C230, D230, E230, F#230, G230, A230, B230, C231, D231, E231, F#231, G231, A231, B231, C232, D232, E232, F#232, G232, A232, B232, C233, D233, E233, F#233, G233, A233, B233, C234, D234, E234, F#234, G234, A234, B234, C235, D235, E235, F#235, G235, A235, B235, C236, D236, E236, F#236, G236, A236, B236, C237, D237, E237, F#237, G237, A237, B237, C238, D238, E238, F#238, G238, A238, B238, C239, D239, E239, F#239, G239, A239, B239, C240, D240, E240, F#240, G240, A240, B240, C241, D241, E241, F#241, G241, A241, B241, C242, D242, E242, F#242, G242, A242, B242, C243, D243, E243, F#243, G243, A243, B243, C244, D244, E244, F#244, G244, A244, B244, C245, D245, E245, F#245, G245, A245, B245, C246, D246, E246, F#246, G246, A246, B246, C247, D247, E247, F#247, G247, A247, B247, C248, D248, E248, F#248, G248, A248, B248, C249, D249, E249, F#249, G249, A249, B249, C250, D250, E250, F#250, G250, A250, B250, C251, D251, E251, F#251, G251, A251, B251, C252, D252, E252, F#252, G252, A252, B252, C253, D253, E253, F#253, G253, A253, B253, C254, D254, E254, F#254, G254, A254, B254, C255, D255, E255, F#255, G255, A255, B255, C256, D256, E256, F#256, G256, A256, B256, C257, D257, E257, F#257, G257, A257, B257, C258, D258, E258, F#258, G258, A258, B258, C259, D259, E259, F#259, G259, A259, B259, C260, D260, E260, F#260, G260, A260, B260, C261, D261, E261, F#261, G261, A261, B261, C262, D262, E262, F#262, G262, A262, B262, C263, D263, E263, F#263, G263, A263, B263, C264, D264, E264, F#264, G264, A264, B264, C265, D265, E265, F#265, G265, A265, B265, C266, D266, E266, F#266, G266, A266, B266, C267, D267, E267, F#267, G267, A267, B267, C268, D268, E268, F#268, G268, A268, B268, C269, D269, E269, F#269, G269, A269, B269, C270, D270, E270, F#270, G270, A270, B270, C271, D271, E271, F#271, G271, A271, B271, C272, D272, E272, F#272, G272, A272, B272, C273, D273, E273, F#273, G273, A273, B273, C274, D274, E274, F#274, G274, A274, B274, C275, D275, E275, F#275, G275, A275, B275, C276, D276, E276, F#276, G276, A276, B276, C277, D277, E277, F#277, G277, A277, B277, C278, D278, E278, F#278, G278, A278, B278, C279, D279, E279, F#279, G279, A279, B279, C280, D280, E280, F#280, G280, A280, B280, C281, D281, E281, F#281, G281, A281, B281, C282, D282, E282, F#282, G282, A282, B282, C283, D283, E283, F#283, G283, A283, B283, C284, D284, E284, F#284, G284, A284, B284, C285, D285, E285, F#285, G285, A285, B285, C286, D286, E286, F#286, G286, A286, B286, C287, D287, E287, F#287, G287, A287, B287, C288, D288, E288, F#288, G288, A288, B288, C289, D289, E289, F#289, G289, A289, B289, C290, D290, E290, F#290, G290, A290, B290, C291, D291, E291, F#291, G291, A291, B291, C292, D292, E292, F#292, G292, A292, B292, C293, D293, E293, F#293, G293, A293, B293, C294, D294, E294, F#294, G294, A294, B294, C295, D295, E295, F#295, G295, A295, B295, C296, D296, E296, F#296, G296, A296, B296, C297, D297, E297, F#297, G297, A297, B297, C298, D298, E298, F#298, G298, A298, B298, C299, D299, E299, F#299, G299, A299, B299, C300, D300, E300, F#300, G300, A300, B300, C301, D301, E301, F#301, G301, A301, B301, C302, D302, E302, F#302, G302, A302, B302, C303, D303, E303, F#303, G303, A303, B303, C304, D304, E304, F#304, G304, A304, B304, C305, D305, E305, F#305, G305, A305, B305, C306, D306, E306, F#306, G306, A306, B306, C307, D307, E307, F#307, G307, A307, B307, C308, D308, E308, F#308, G308, A308, B308, C309, D309, E309, F#309, G309, A309, B309, C310, D310, E310, F#310, G310, A310, B310, C311, D311, E311, F#311, G311, A311, B311, C312, D312, E312, F#312, G312, A312, B312, C313, D313, E313, F#313, G313, A313, B313, C314, D314, E314, F#314, G314, A314, B314, C315, D315, E315, F#315, G315, A315, B315, C316, D316, E316, F#316, G316, A316, B316, C317, D317, E317, F#317, G317, A317, B317, C318, D318, E318, F#318, G318, A318, B318, C319, D319, E319, F#319, G319, A319, B319, C320, D320, E320, F#320, G320, A320, B320, C321, D321, E321, F#321, G321, A321, B321, C322, D322, E322, F#322, G322, A322, B322, C323, D323, E323, F#323, G323, A323, B323, C324, D324, E324, F#324, G324, A324, B324, C325, D325, E325, F#325, G325, A325, B325, C326, D326, E326, F#326, G326, A326, B326, C327, D327, E327, F#327, G327, A327, B327, C328, D328, E328, F#328, G328, A328, B328, C329, D329, E329, F#329, G329, A329, B329, C330, D330, E330, F#330, G330, A330, B330, C331, D331, E331, F#331, G331, A331, B331, C332, D332, E332, F#332, G332, A332, B332, C333, D333, E333, F#333, G333, A333, B333, C334, D334, E334, F#334, G334, A334, B334, C335, D335, E335, F#335, G335, A335, B335, C336, D336, E336, F#336, G336, A336, B336, C337, D337, E337, F#337, G337, A337, B337, C338, D338, E338, F#338, G338, A338, B338, C339, D339, E339, F#339, G339, A339, B339, C340, D340, E340, F#340, G340, A340, B340, C341, D341, E341, F#341, G341, A341, B341, C342, D342, E342, F#342, G342, A342, B342, C343, D343, E343, F#343, G343, A343, B343, C344, D344, E344, F#344, G344, A344, B344, C345, D345, E345, F#345, G345, A345, B345, C346, D346, E346, F#346, G346, A346, B346, C347, D347, E347, F#347, G347, A347, B347, C348, D348, E348, F#348, G348, A348, B348, C349, D349, E349, F#349, G349, A349, B349, C350, D350, E350, F#350, G350, A350, B350, C351, D351, E351, F#351, G351, A351, B351, C352, D352, E352, F#352, G352, A352, B352, C353, D353, E353, F#353, G353, A353, B353, C354, D354, E354, F#354, G354, A354, B354, C355, D355, E355, F#355, G355, A355, B355, C356, D356, E356, F#356, G356, A356, B356, C357, D357, E357, F#357, G357, A357, B357, C358, D358, E358, F#358, G358, A358, B358, C359, D359, E359, F#359, G359, A359,

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 37 no: 38

Viyola: Ayfer Tanverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The musical score consists of two systems. The first system shows the Viola and Piano parts for measures 1 and 2. The Viola part is in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It features a simple melodic line. The Piano accompaniment is in treble and bass clefs, with a key signature of one sharp and a common time signature. The right hand plays a continuous eighth-note triplet pattern, while the left hand provides harmonic support with chords. The second system shows measures 3 and 4. The Viola part continues its melodic line, and the Piano accompaniment maintains the triplet pattern. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 38 no: 40

Viyola: Ayfer Tamrverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This system contains the first five measures of the piece. The Viola part is written in a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The Piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs). The music is in 4/4 time. The Viola part begins with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F#6, G6, A6, B6, C7, D7, E7, F#7, G7, A7, B7, C8, D8, E8, F#8, G8, A8, B8, C9, D9, E9, F#9, G9, A9, B9, C10, D10, E10, F#10, G10, A10, B10, C11, D11, E11, F#11, G11, A11, B11, C12, D12, E12, F#12, G12, A12, B12, C13, D13, E13, F#13, G13, A13, B13, C14, D14, E14, F#14, G14, A14, B14, C15, D15, E15, F#15, G15, A15, B15, C16, D16, E16, F#16, G16, A16, B16, C17, D17, E17, F#17, G17, A17, B17, C18, D18, E18, F#18, G18, A18, B18, C19, D19, E19, F#19, G19, A19, B19, C20, D20, E20, F#20, G20, A20, B20, C21, D21, E21, F#21, G21, A21, B21, C22, D22, E22, F#22, G22, A22, B22, C23, D23, E23, F#23, G23, A23, B23, C24, D24, E24, F#24, G24, A24, B24, C25, D25, E25, F#25, G25, A25, B25, C26, D26, E26, F#26, G26, A26, B26, C27, D27, E27, F#27, G27, A27, B27, C28, D28, E28, F#28, G28, A28, B28, C29, D29, E29, F#29, G29, A29, B29, C30, D30, E30, F#30, G30, A30, B30, C31, D31, E31, F#31, G31, A31, B31, C32, D32, E32, F#32, G32, A32, B32, C33, D33, E33, F#33, G33, A33, B33, C34, D34, E34, F#34, G34, A34, B34, C35, D35, E35, F#35, G35, A35, B35, C36, D36, E36, F#36, G36, A36, B36, C37, D37, E37, F#37, G37, A37, B37, C38, D38, E38, F#38, G38, A38, B38, C39, D39, E39, F#39, G39, A39, B39, C40, D40, E40, F#40, G40, A40, B40, C41, D41, E41, F#41, G41, A41, B41, C42, D42, E42, F#42, G42, A42, B42, C43, D43, E43, F#43, G43, A43, B43, C44, D44, E44, F#44, G44, A44, B44, C45, D45, E45, F#45, G45, A45, B45, C46, D46, E46, F#46, G46, A46, B46, C47, D47, E47, F#47, G47, A47, B47, C48, D48, E48, F#48, G48, A48, B48, C49, D49, E49, F#49, G49, A49, B49, C50, D50, E50, F#50, G50, A50, B50, C51, D51, E51, F#51, G51, A51, B51, C52, D52, E52, F#52, G52, A52, B52, C53, D53, E53, F#53, G53, A53, B53, C54, D54, E54, F#54, G54, A54, B54, C55, D55, E55, F#55, G55, A55, B55, C56, D56, E56, F#56, G56, A56, B56, C57, D57, E57, F#57, G57, A57, B57, C58, D58, E58, F#58, G58, A58, B58, C59, D59, E59, F#59, G59, A59, B59, C60, D60, E60, F#60, G60, A60, B60, C61, D61, E61, F#61, G61, A61, B61, C62, D62, E62, F#62, G62, A62, B62, C63, D63, E63, F#63, G63, A63, B63, C64, D64, E64, F#64, G64, A64, B64, C65, D65, E65, F#65, G65, A65, B65, C66, D66, E66, F#66, G66, A66, B66, C67, D67, E67, F#67, G67, A67, B67, C68, D68, E68, F#68, G68, A68, B68, C69, D69, E69, F#69, G69, A69, B69, C70, D70, E70, F#70, G70, A70, B70, C71, D71, E71, F#71, G71, A71, B71, C72, D72, E72, F#72, G72, A72, B72, C73, D73, E73, F#73, G73, A73, B73, C74, D74, E74, F#74, G74, A74, B74, C75, D75, E75, F#75, G75, A75, B75, C76, D76, E76, F#76, G76, A76, B76, C77, D77, E77, F#77, G77, A77, B77, C78, D78, E78, F#78, G78, A78, B78, C79, D79, E79, F#79, G79, A79, B79, C80, D80, E80, F#80, G80, A80, B80, C81, D81, E81, F#81, G81, A81, B81, C82, D82, E82, F#82, G82, A82, B82, C83, D83, E83, F#83, G83, A83, B83, C84, D84, E84, F#84, G84, A84, B84, C85, D85, E85, F#85, G85, A85, B85, C86, D86, E86, F#86, G86, A86, B86, C87, D87, E87, F#87, G87, A87, B87, C88, D88, E88, F#88, G88, A88, B88, C89, D89, E89, F#89, G89, A89, B89, C90, D90, E90, F#90, G90, A90, B90, C91, D91, E91, F#91, G91, A91, B91, C92, D92, E92, F#92, G92, A92, B92, C93, D93, E93, F#93, G93, A93, B93, C94, D94, E94, F#94, G94, A94, B94, C95, D95, E95, F#95, G95, A95, B95, C96, D96, E96, F#96, G96, A96, B96, C97, D97, E97, F#97, G97, A97, B97, C98, D98, E98, F#98, G98, A98, B98, C99, D99, E99, F#99, G99, A99, B99, C100, D100, E100, F#100, G100, A100, B100, C101, D101, E101, F#101, G101, A101, B101, C102, D102, E102, F#102, G102, A102, B102, C103, D103, E103, F#103, G103, A103, B103, C104, D104, E104, F#104, G104, A104, B104, C105, D105, E105, F#105, G105, A105, B105, C106, D106, E106, F#106, G106, A106, B106, C107, D107, E107, F#107, G107, A107, B107, C108, D108, E108, F#108, G108, A108, B108, C109, D109, E109, F#109, G109, A109, B109, C110, D110, E110, F#110, G110, A110, B110, C111, D111, E111, F#111, G111, A111, B111, C112, D112, E112, F#112, G112, A112, B112, C113, D113, E113, F#113, G113, A113, B113, C114, D114, E114, F#114, G114, A114, B114, C115, D115, E115, F#115, G115, A115, B115, C116, D116, E116, F#116, G116, A116, B116, C117, D117, E117, F#117, G117, A117, B117, C118, D118, E118, F#118, G118, A118, B118, C119, D119, E119, F#119, G119, A119, B119, C120, D120, E120, F#120, G120, A120, B120, C121, D121, E121, F#121, G121, A121, B121, C122, D122, E122, F#122, G122, A122, B122, C123, D123, E123, F#123, G123, A123, B123, C124, D124, E124, F#124, G124, A124, B124, C125, D125, E125, F#125, G125, A125, B125, C126, D126, E126, F#126, G126, A126, B126, C127, D127, E127, F#127, G127, A127, B127, C128, D128, E128, F#128, G128, A128, B128, C129, D129, E129, F#129, G129, A129, B129, C130, D130, E130, F#130, G130, A130, B130, C131, D131, E131, F#131, G131, A131, B131, C132, D132, E132, F#132, G132, A132, B132, C133, D133, E133, F#133, G133, A133, B133, C134, D134, E134, F#134, G134, A134, B134, C135, D135, E135, F#135, G135, A135, B135, C136, D136, E136, F#136, G136, A136, B136, C137, D137, E137, F#137, G137, A137, B137, C138, D138, E138, F#138, G138, A138, B138, C139, D139, E139, F#139, G139, A139, B139, C140, D140, E140, F#140, G140, A140, B140, C141, D141, E141, F#141, G141, A141, B141, C142, D142, E142, F#142, G142, A142, B142, C143, D143, E143, F#143, G143, A143, B143, C144, D144, E144, F#144, G144, A144, B144, C145, D145, E145, F#145, G145, A145, B145, C146, D146, E146, F#146, G146, A146, B146, C147, D147, E147, F#147, G147, A147, B147, C148, D148, E148, F#148, G148, A148, B148, C149, D149, E149, F#149, G149, A149, B149, C150, D150, E150, F#150, G150, A150, B150, C151, D151, E151, F#151, G151, A151, B151, C152, D152, E152, F#152, G152, A152, B152, C153, D153, E153, F#153, G153, A153, B153, C154, D154, E154, F#154, G154, A154, B154, C155, D155, E155, F#155, G155, A155, B155, C156, D156, E156, F#156, G156, A156, B156, C157, D157, E157, F#157, G157, A157, B157, C158, D158, E158, F#158, G158, A158, B158, C159, D159, E159, F#159, G159, A159, B159, C160, D160, E160, F#160, G160, A160, B160, C161, D161, E161, F#161, G161, A161, B161, C162, D162, E162, F#162, G162, A162, B162, C163, D163, E163, F#163, G163, A163, B163, C164, D164, E164, F#164, G164, A164, B164, C165, D165, E165, F#165, G165, A165, B165, C166, D166, E166, F#166, G166, A166, B166, C167, D167, E167, F#167, G167, A167, B167, C168, D168, E168, F#168, G168, A168, B168, C169, D169, E169, F#169, G169, A169, B169, C170, D170, E170, F#170, G170, A170, B170, C171, D171, E171, F#171, G171, A171, B171, C172, D172, E172, F#172, G172, A172, B172, C173, D173, E173, F#173, G173, A173, B173, C174, D174, E174, F#174, G174, A174, B174, C175, D175, E175, F#175, G175, A175, B175, C176, D176, E176, F#176, G176, A176, B176, C177, D177, E177, F#177, G177, A177, B177, C178, D178, E178, F#178, G178, A178, B178, C179, D179, E179, F#179, G179, A179, B179, C180, D180, E180, F#180, G180, A180, B180, C181, D181, E181, F#181, G181, A181, B181, C182, D182, E182, F#182, G182, A182, B182, C183, D183, E183, F#183, G183, A183, B183, C184, D184, E184, F#184, G184, A184, B184, C185, D185, E185, F#185, G185, A185, B185, C186, D186, E186, F#186, G186, A186, B186, C187, D187, E187, F#187, G187, A187, B187, C188, D188, E188, F#188, G188, A188, B188, C189, D189, E189, F#189, G189, A189, B189, C190, D190, E190, F#190, G190, A190, B190, C191, D191, E191, F#191, G191, A191, B191, C192, D192, E192, F#192, G192, A192, B192, C193, D193, E193, F#193, G193, A193, B193, C194, D194, E194, F#194, G194, A194, B194, C195, D195, E195, F#195, G195, A195, B195, C196, D196, E196, F#196, G196, A196, B196, C197, D197, E197, F#197, G197, A197, B197, C198, D198, E198, F#198, G198, A198, B198, C199, D199, E199, F#199, G199, A199, B199, C200, D200, E200, F#200, G200, A200, B200, C201, D201, E201, F#201, G201, A201, B201, C202, D202, E202, F#202, G202, A202, B202, C203, D203, E203, F#203, G203, A203, B203, C204, D204, E204, F#204, G204, A204, B204, C205, D205, E205, F#205, G205, A205, B205, C206, D206, E206, F#206, G206, A206, B206, C207, D207, E207, F#207, G207, A207, B207, C208, D208, E208, F#208, G208, A208, B208, C209, D209, E209, F#209, G209, A209, B209, C210, D210, E210, F#210, G210, A210, B210, C211, D211, E211, F#211, G211, A211, B211, C212, D212, E212, F#212, G212, A212, B212, C213, D213, E213, F#213, G213, A213, B213, C214, D214, E214, F#214, G214, A214, B214, C215, D215, E215, F#215, G215, A215, B215, C216, D216, E216, F#216, G216, A216, B216, C217, D217, E217, F#217, G217, A217, B217, C218, D218, E218, F#218, G218, A218, B218, C219, D219, E219, F#219, G219, A219, B219, C220, D220, E220, F#220, G220, A220, B220, C221, D221, E221, F#221, G221, A221, B221, C222, D222, E222, F#222, G222, A222, B222, C223, D223, E223, F#223, G223, A223, B223, C224, D224, E224, F#224, G224, A224, B224, C225, D225, E225, F#225, G225, A225, B225, C226, D226, E226, F#226, G226, A226, B226, C227, D227, E227, F#227, G227, A227, B227, C228, D228, E228, F#228, G228, A228, B228, C229, D229, E229, F#229, G229, A229, B229, C230, D230, E230, F#230, G230, A230, B230, C231, D231, E231, F#231, G231, A231, B231, C232, D232, E232, F#232, G232, A232, B232, C233, D233, E233, F#233, G233, A233, B233, C234, D234, E234, F#234, G234, A234, B234, C235, D235, E235, F#235, G235, A235, B235, C236, D236, E236, F#236, G236, A236, B236, C237, D237, E237, F#237, G237, A237, B237, C238, D238, E238, F#238, G238, A238, B238, C239, D239, E239, F#239, G239, A239, B239, C240, D240, E240, F#240, G240, A240, B240, C241, D241, E241, F#241, G241, A241, B241, C242, D242, E242, F#242, G242, A242, B242, C243, D243, E243, F#243, G243, A243, B243, C244, D244, E244, F#244, G244, A244, B244, C245, D245, E245, F#245, G245, A245, B245, C246, D246, E246, F#246, G246, A246, B246, C247, D247, E247, F#247, G247, A247, B247, C248, D248, E248, F#248, G248, A248, B248, C249, D249, E249, F#249, G249, A249, B249, C250, D250, E250, F#250, G250, A250, B250, C251, D251, E251, F#251, G251, A251, B251, C252, D252, E252, F#252, G252, A252, B252, C253, D253, E253, F#253, G253, A253, B253, C254, D254, E254, F#254, G254, A254, B254, C255, D255, E255, F#255, G255, A255, B255, C256, D256, E256, F#256, G256, A256, B256, C257, D257, E257, F#257, G257, A257, B257, C258, D258, E258, F#258, G258, A258, B258, C259, D259, E259, F#259, G259, A259, B259, C260, D260, E260, F#260, G260, A260, B260, C261, D261, E261, F#261, G261, A261, B261, C262, D262, E262, F#262, G262, A262, B262, C263, D263, E263, F#263, G263, A263, B263, C264, D264, E264, F#264, G264, A264, B264, C265, D265, E265, F#265, G265, A265, B265, C266, D266, E266, F#266, G266, A266, B266, C267, D267, E267, F#267, G267, A267, B267, C268, D268, E268, F#268, G268, A268, B268, C269, D269, E269, F#269, G269, A269, B269, C270, D270, E270, F#270, G270, A270, B270, C271, D271, E271, F#271, G271, A271, B271, C272, D272, E272, F#272, G272, A272, B272, C273, D273, E273, F#273, G273, A273, B273, C274, D274, E274, F#274, G274, A274, B274, C275, D275, E275, F#275, G275, A275, B275, C276, D276, E276, F#276, G276, A276, B276, C277, D277, E277, F#277, G277, A277, B277, C278, D278, E278, F#278, G278, A278, B278, C279, D279, E279, F#279, G279, A279, B279, C280, D280, E280, F#280, G280, A280, B280, C281, D281, E281, F#281, G281, A281, B281, C282, D282, E282, F#282, G282, A282, B282, C283, D283, E283, F#283, G283, A283, B283, C284, D284, E284, F#284, G284, A284, B284, C285, D285, E285, F#285, G285, A285, B285, C286, D286, E286, F#286, G286, A286, B286, C287, D287, E287, F#287, G287, A287, B287, C288, D288, E288, F#288, G288, A288, B288, C289, D289, E289, F#289, G289, A289, B289, C290, D290, E290, F#290, G290, A290, B290, C291, D291, E291, F#291, G291, A291, B291, C292, D292, E292, F#292, G292, A292, B292, C293, D293, E293, F#293, G293, A293, B293, C294, D294, E294, F#294, G294, A294, B294, C295, D295, E295, F#295, G295, A295, B295, C296, D296, E296, F#296, G296, A296, B296, C297, D297, E297, F#297, G297, A297, B297, C298, D298, E298, F#298, G298, A298, B298, C299, D299, E299, F#299, G299, A299, B299, C300, D300, E300, F#300, G300, A300, B300, C301, D301, E301, F#301, G301, A301, B301, C302, D302, E302, F#302, G302, A302, B302, C303, D303, E303, F#303, G303, A303, B303, C304, D304, E304, F#304, G304, A304, B304, C305, D305, E305, F#305, G305, A305, B305, C306, D306, E306, F#306, G306, A306, B306, C307, D307, E307, F#307, G307, A307, B307, C308, D308, E308, F#308, G308, A308, B308, C309, D309, E309, F#309, G309, A309, B309, C310, D310, E310, F#310, G310, A310, B310, C311, D311, E311, F#311, G311, A311, B311, C312, D312, E312, F#312, G312, A312, B312, C313, D313, E313, F#313, G313, A313, B313, C314, D314, E314, F#314, G314, A314, B314, C315, D315, E315, F#315, G315, A315, B315, C316, D316, E316, F#316, G316, A316, B316, C317, D317, E317, F#317, G317, A317, B317, C318, D318, E318, F#318, G318, A318, B318, C319, D319, E319, F#319, G319, A319, B319, C320, D320, E320, F#320, G320, A320, B320, C321, D321, E321, F#321, G321, A321, B321, C322, D322, E322, F#322, G322, A322, B322, C323, D323, E323, F#323, G323, A323, B323, C324, D324, E324, F#324, G324, A324, B324, C325, D325, E325, F#325, G325, A325, B325, C326, D326, E326, F#326, G326, A326, B326, C327, D327, E327, F#327, G327, A327, B327, C328, D328, E328, F#328, G328, A328, B328, C329, D329, E329, F#329, G329, A329, B329, C330, D330, E330, F#330, G330, A330, B330, C331, D331, E331, F#331, G331, A331, B331, C332, D332, E332, F#332, G332, A332, B332, C333, D333, E333, F#333, G333, A333, B333, C334, D334, E334, F#334, G334, A334, B334, C335, D335, E335, F#335, G335, A335, B335, C336, D336, E336, F#336, G336, A336, B336, C337, D337, E337, F#337, G337, A337, B337, C338, D338, E338, F#338, G338, A338, B338, C339, D339, E339, F#339, G339, A339, B339, C340, D340, E340, F#340, G340, A340, B340, C341, D341, E341, F#341, G341, A341, B341, C342, D342, E342, F#342, G342, A342, B342, C343, D343, E343, F#343, G343, A343, B343, C344, D344, E344, F#344, G344, A344, B344, C345, D345, E345, F#345, G345, A345, B345, C346, D346, E346, F#346, G346, A346, B346, C347, D347, E347, F#347, G347, A347, B347, C348, D348, E348, F#348, G348, A348, B348, C349, D349, E349, F#349, G349, A349, B349, C350, D350, E350, F#350, G350, A350, B350, C351, D351, E351, F#351, G351, A351, B351, C352, D352, E352, F#352, G352, A352, B352, C353, D353, E353, F#353, G353, A353, B353, C354, D354, E354, F#354, G354, A354, B354, C355, D355, E355, F#355, G355, A355, B355, C356, D356, E356, F#356, G356, A356, B356, C357, D357, E357, F#357, G357, A357, B357, C358, D358, E358, F#358, G358, A358, B358, C359, D359, E359, F#359, G359, A359, B359, C360, D360, E360, F#360, G360, A360, B36

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 38-39 no: 41

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 40 no: 42

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This block contains the first five measures of the musical score. The Viola part is written in a bass clef with a 4/4 time signature. The Piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clefs). The music features a melodic line in the Viola and a harmonic accompaniment in the Piano.

Vla.

Pno.

This block contains the next five measures of the musical score, starting with a measure rest (6) above the first measure. The Viola part continues with a melodic line, and the Piano accompaniment provides harmonic support. The score concludes with a double bar line.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 40 no: 43

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of staves. The first system is labeled 'Viola' and 'Piano'. The second system is labeled 'Vla.' and 'Pno.'. The third system is labeled 'Vla.' and 'Pno.'. The score is written in 3/4 time and features a key signature of one flat (B-flat). The Viola part is written in a soprano clef, and the Piano part is written in a grand staff (treble and bass clefs). The score includes various musical notations such as notes, rests, and accidentals. The first system contains measures 1-6, the second system contains measures 7-11, and the third system contains measures 12-16. The score concludes with a double bar line and repeat dots.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 40 no: 44

Viyola: Aytekin Albuz
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This system contains the first five measures of the piece. The Viola part is written in a single staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The Piano accompaniment is written in two staves, with a treble clef for the right hand and a bass clef for the left hand. The music is in 4/4 time. The Viola part consists of a series of eighth and quarter notes. The Piano accompaniment features a steady bass line in the left hand and chords in the right hand.

Vla.

Pno.

This system contains measures 6 through 11. The Viola part continues with eighth and quarter notes. The Piano accompaniment shows a change in the right hand's chord structure, with some measures featuring a key signature change to two flats (B-flat and E-flat). The bass line remains consistent with the previous system.

Vla.

Pno.

This system contains measures 12 through 16. The Viola part continues with eighth and quarter notes. The Piano accompaniment features a more active right hand with eighth notes and chords. The bass line continues with quarter and eighth notes.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 41 no: 45

Viyola: Mathieu Crickboom
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Vla.

Pno.

14

Vla.

Pno.

19

Vla.

Pno.

23

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 42 no: 46

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This system contains the first eight measures of the piece. The Viola part is written in a single staff with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. The Piano accompaniment consists of two staves: a right-hand staff with a treble clef and a left-hand staff with a bass clef. The piano part features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a simple bass line in the left hand.

Vla.

Pno.

This system contains measures 9 through 16. The Viola part continues with a melodic line. The Piano accompaniment remains consistent with the previous system, providing harmonic support for the Viola.

Vla.

Pno.

This system contains measures 17 through 24, which conclude the piece. The Viola part ends with a final melodic phrase. The Piano accompaniment provides a concluding harmonic structure.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 43 no: 47

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This system shows the first five measures of the piece. The Viola part is in the bass clef with a common time signature (C). It features a melodic line with eighth and sixteenth notes, including some accidentals. The Piano accompaniment is in the grand staff (treble and bass clefs) with a common time signature. The right hand plays a simple melodic line, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

Vla.

Pno.

This system shows measures 6 through 10. The Viola part continues with its melodic line. The Piano accompaniment maintains its harmonic support. A double bar line is present at the end of measure 6, indicating a section change or a repeat sign.

Vla.

Pno.

This system shows measures 11 through 15. The Viola part concludes with a final note. The Piano accompaniment also concludes with a final chord. A double bar line is present at the end of measure 11, indicating the end of the piece.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 43 no: 48

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano. The score is divided into two systems. The first system consists of four measures. The Viola part is written in bass clef with a key signature of one flat and a common time signature. It features a melodic line with eighth and sixteenth notes. The Piano accompaniment is written in grand staff (treble and bass clefs) and features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a bass line with chords in the left hand. The second system also consists of four measures, starting with a measure rest in the first measure. The Viola part continues with a similar melodic pattern. The Piano accompaniment continues with the same rhythmic and harmonic structure. The score concludes with a double bar line.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 43 no: 49

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of staves. The first system is labeled 'Viola' and 'Piano'. The second system is labeled 'Vla.' and 'Pno.'. The third system is also labeled 'Vla.' and 'Pno.'. The score is written in 2/4 time and features a key signature of one flat (B-flat). The Viola part is written in a soprano clef (C4), and the Piano part is written in a grand staff (treble and bass clefs). The first system shows the initial four measures. The second system starts at measure 5 and continues for four measures. The third system starts at measure 10 and continues for four measures, ending with a double bar line. The piano accompaniment consists of a steady bass line with chords, while the viola part features a melodic line with eighth and sixteenth notes.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 44 no: 50

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image shows a musical score for Viola and Piano. The score is in 2/4 time and the key signature has two sharps (F# and C#). The Viola part consists of four measures, each containing a single quarter note. The Piano accompaniment consists of four measures. The right hand of the piano plays a triplet of eighth notes in each measure, while the left hand plays a chord of two notes. The score is divided into two systems. The first system contains measures 1-3, and the second system contains measures 4-4. The Viola part ends with a double bar line and repeat dots. The Piano part also ends with a double bar line and repeat dots.

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 44 no: 51

Viyola: Alman Halk Şarkısı
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems. Each system is written in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first system is labeled 'Viola' and 'Piano'. The second system is labeled 'Vla.' and 'Pno.'. The third system is also labeled 'Vla.' and 'Pno.'. The score includes various musical notations such as notes, rests, and bar lines, with measure numbers 7 and 11 indicated at the beginning of the second and third systems respectively.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 44 no: 52

Viyola: Christian Heinrich Hohmann
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The first system (measures 1-4) shows the Viola part in the bass clef and the Piano accompaniment in the grand staff. The second system (measures 5-8) includes a measure number '5' above the Viola staff. The third system (measures 9-11) includes a measure number '11' above the Viola staff. The score concludes with a double bar line.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 45 no: 53

Viyola: Jacques Fereol Mazas
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of staves. The first system shows measures 1 through 6. The second system shows measures 7 through 12. The third system shows measures 13 through 18. The Viola part is written in a single staff with a treble clef and a 2/4 time signature. The Piano part is written in two staves, with a treble clef for the upper staff and a bass clef for the lower staff. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the bass and a more melodic line in the treble. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 45 no: 55

Viyola: Berta Volmer
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This system contains the first four measures of the piece. The Viola part is written in a single staff with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The Piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs) with the same key signature and time signature. The Viola melody consists of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4. The Piano accompaniment features a steady eighth-note bass line (G2, A2, B2, C3, D3, E3, F#3, G3) and a treble line with chords: G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4.

Vla.

Pno.

This system contains measures 5 through 8. The Viola part continues with quarter notes: D4, C4, B3, A3, G3, F#3, E3, D3, C3, B2, A2, G2. The Piano accompaniment continues with the same eighth-note bass line and treble chords: G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4.

Vla.

Pno.

This system contains measures 9 through 12. The Viola part continues with quarter notes: F#3, E3, D3, C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2, C2. The Piano accompaniment continues with the same eighth-note bass line and treble chords: G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4, G4-A4-B4.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 46 no: 56

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

The first system of music shows the Viola part in the upper staff and the Piano accompaniment in the lower staff. The Viola part consists of a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6. The Piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and a series of chords in the right hand.

Vla.

Pno.

The second system of music continues the Viola part and Piano accompaniment. The Viola part continues with eighth notes: D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, B5, A5, G5, F5, E5, D5, C5, B4, A4. The Piano accompaniment continues with the same eighth-note bass line and chords.

Vla.

Pno.

The third system of music shows the final measures of the piece. The Viola part ends with a whole note C5. The Piano accompaniment ends with a whole note chord in the right hand and a whole note bass line in the left hand.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 46 no: 57

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 46 no: 58

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This system contains the first five measures of the piece. The Viola part is written in a single staff with a treble clef and a common time signature. It features a melodic line of quarter notes, each with a slur underneath. The Piano accompaniment consists of two staves: the right hand plays a series of chords in the treble clef, and the left hand plays a series of chords in the bass clef. The chords are primarily triads and dyads.

Vla.

Pno.

This system contains measures 6 through 9. The Viola part continues with the same melodic pattern of quarter notes with slurs. The Piano accompaniment continues with the same chordal structure in both hands.

Vla.

Pno.

This system contains measures 10 through 13. The Viola part continues with the same melodic pattern. The Piano accompaniment continues with the same chordal structure. The system concludes with a double bar line.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 47 no: 59

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of music. Each system is numbered at the beginning (1, 4, 7). The Viola part is written in a single staff with a treble clef and a 12/8 time signature. The Piano part is written in two staves (treble and bass clefs) with a common time signature. The music features a steady eighth-note bass line in the piano and a melodic line in the viola. The first system (measures 1-3) shows the initial entry of the instruments. The second system (measures 4-6) continues the piece. The third system (measures 7-8) concludes the piece with a final chord in the piano and a whole note in the viola.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 47 no: 60

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, measures 4 through 7. The score is written in 3/4 time and B-flat major. The Viola part (top staff) features a melodic line with eighth notes and slurs. The Piano part (bottom staff) consists of a rhythmic accompaniment with eighth notes and slurs. The score is divided into two systems, with measures 4-5 in the first system and measures 6-7 in the second system. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 3/4. The Viola part starts with a treble clef and a 3/4 time signature. The Piano part starts with a grand staff (treble and bass clefs) and a 3/4 time signature. The score ends with a double bar line and repeat dots.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 47 no: 61

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 47 no: 62

Viyola:Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 48 no: 64

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

Viola

Piano

This system contains the first four measures of the piece. The Viola part is written in a single staff with a treble clef and a 3/4 time signature. The Piano accompaniment is written in two staves, with a treble clef for the right hand and a bass clef for the left hand. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some slurs and ties.

Vla.

Pno.

This system contains measures 5 through 8. The Viola part continues with a melodic line, marked with a '5' above the first measure. The Piano accompaniment provides harmonic support with chords and moving lines in both hands.

Vla.

Pno.

This system contains measures 9 through 12. The Viola part concludes with a final melodic phrase. The Piano accompaniment ends with a series of chords. The system concludes with a double bar line.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 53 no: 1

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of staves. The first system is labeled 'Viola' and 'Piano'. The second system is labeled 'Vla.' and 'Pno.'. The third system is labeled 'Vla.' and 'Pno.'. The score is written in 3/4 time and features a key signature of one flat (B-flat). The Viola part is written in a soprano clef and consists of a melodic line with slurs. The Piano part is written in a grand staff (treble and bass clefs) and consists of a harmonic accompaniment with chords and a bass line. The first system contains measures 1-8, the second system contains measures 9-15, and the third system contains measures 16-17. The score ends with a double bar line.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 53 no: 2

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of music. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The first system (measures 1-4) shows the Viola part with a melodic line and the Piano accompaniment with chords and a bass line. The second system (measures 5-8) continues the Viola melody and Piano accompaniment. The third system (measures 9-12) concludes the piece with a final cadence in the Viola and Piano parts.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 54 no: 3

Viyola: Aytekin Albuz
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano, consisting of three systems of staves. Each system begins with a section symbol (§) and a common time signature (C). The Viola part is written in a single staff with a treble clef and a 12/8 time signature. The Piano part is written in two staves, with a treble clef for the upper staff and a bass clef for the lower staff. The first system covers measures 1 to 4. The second system covers measures 5 to 8, with a measure rest (5) at the beginning. The third system covers measures 9 to 12, with a measure rest (10) at the beginning. The Viola part features a melodic line with eighth and sixteenth notes, often beamed together. The Piano part provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

14

Vla.

Pno.

SON

SON

20

Vla.

Pno.

24

Vla.

Pno.

Türk ve Batı Müziği Çalgıları - Viyola Kitabı sf: 55 no: 4

Viyola: Ayfer Tanrıverdi
Piyano Eşlik: Ömer Bilgehan Sonsel

The image displays a musical score for Viola and Piano. The score is in 2/4 time and consists of three systems. The first system shows the Viola and Piano parts. The second system starts at measure 6. The third system starts at measure 11. The Viola part is in the alto clef, and the Piano part is in the grand staff (treble and bass clefs).

Deneysel süreç sonunda deney ve kontrol grubundaki öğrencilerden toplanan sönest ve kalıcılık ölçümleri, araştırmacı ve alan uzmanı 2 öğretim üyesi tarafından değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler tamamlandığında gerekli istatistiksel analizler yapıp, sonuçlar doktora tezi olarak raporlanmıştır.

3.6. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Veri toplama araçları ile toplanan verilerin çözümlenme aşamasında, toplanan veriler SPSS 17.0 programına girilmiş olup, araştırmmanın genel amacı çerçevesinde cevapları aranan alt amaçlara yönelik gerekli istatistiksel çözümlenmeler yapılmıştır. İstatistiksel analizlerde çalışma grubuna dahil edilen öğrencilerin cinsiyetleri, öğrenim gördükleri okul ve Güzel

Sanatlar ve Spor Lisesi öncesinde nota ve çalgı eğitimi alıp almama durumunun betimlenmesinde frekans (f) ve yüzde (%) analizi kullanılmıştır.

Deney grubu ve kontrol grubunun “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” toplam sontest puanlarının karşılaştırılmasında “Bağımsız Örneklem T-Testi”nden yararlanılmıştır. Deney grubunun “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” toplam sontest puanları ile toplam kalıcılık puanları arasındaki karşılaştırmada “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Kontrol grubun da ise yine “Entonasyon Gelişim Ölçekleri” ve “Ritim Gelişim Ölçekleri” toplam sontest puanları ile toplam kalıcılık puanları arasındaki karşılaştırmada “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi”nden yararlanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırma kapsamında toplanılan verilerin çözümlenmesine yer verilmiştir. Her alt probleme ait bulgulara ve bulguların yorumlarına değinilmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanlarına İlişkin Bulgular

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 1” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığının sınıandığı 1. alt problemde, iki grubun “ritim gelişim ölçeği 1” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmama durumunu belirlemek amacı ile “Bağımsız Örneklem T-Testi” uygulanmıştır. Elde edilen analiz sonuçları tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” Ölçeği Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları

	Grup	n	X	ss	t	p
Sontest	Deney	2	90,50	,707	32,527	,001*
	Kontrol	2	67,50	,701		

* $p < ,05$

Tablo 3 incelendiğinde, “Ritim Gelişim Ölçeği 1”den deney grubu öğrencilerinin almış oldukları sontest puan ortalaması, 90.50, kontrol grubu öğrencilerinin ise 67.50dir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim 1” ölçeği sontest toplam puanlarına ilişkin “bağımsız örneklem t-testi” sonuçlarının yer aldığı Tablo 3’te görüldüğü üzere iki gruptaki

öğrencilerin “Ritim Gelişim Ölçeği 1” sıntest puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur ($t=32,527$, $p<,05$). Deney ve kontrol grubu arasındaki bu anlamlı farklılaşma deney grubunun lehinedir. Başka bir değişle deney grubuna uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitimi, kontrol grubuna uygulanan piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminden “sol ve re” tellerinde birlik, ikilik nota ve ikilik susları kapsayan etütlerde daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” Ölçeği Sıntest Toplam Puanlarına İlişkin Bulgular

1. alt problemin alt boyutu olarak Deney ve Kontrol grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 2” sıntest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını sınamıştır. İki grubun “Ritim Gelişim Ölçeği 2” sıntest toplam puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını sınamak amacı ile “Bağımsız Örneklem T-Testi” uygulanmıştır. Elde edilen analiz sonuçları tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” Ölçeği Sıntest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları

	Grup	n	X	ss	t	p
Sıntest	Deney	2	97,50	,707	5,091	,036*
	Kontrol	2	79,50	4,949		

* $p<,05$

Tablo 4 incelendiğinde deney grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 2” den almış oldukları sıntest puan ortalaması 97,50, kontrol grubu öğrencilerinin almış oldukları sıntest puan ortalaması ise 79,50dir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 2” ölçeği sıntest toplam puanlarına ilişkin “bağımsız örneklem t-testi” sonuçlarının yer aldığı Tablo 4’te görüldüğü gibi öğrencilerin “Ritim Gelişim Ölçeği 2” sıntest puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılaşma görülmüştür ($t=5,091$, $p<,05$). Bu anlamlı farklılaşma deney grubunun lehine bir görünüm sergilemektedir. Bir başka deyişle deney grubuna uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitimi, kontrol grubuna uygulanan piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminden “sol, re ve la” tellerinde birlik,

ikilik, dörtlük nota ve ikilik susları kapsayan etütlerde daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Deney ve Kontrol Grubu ğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” leği Sontest Toplam Puanlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 1. alt probleminin son alt boyutunda deney ve kontrol grubu ğrencilerinin “Ritim Gelişim leği 3” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmama durumu sınanmıştır. İki grubun sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek amacıyla “Bağımsız rneklem T-Testi” uygulanmıştır. Analiz sonuçları tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5.

Deney ve Kontrol Grubu ğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” leği Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız rneklem T-Testi” Sonuçları

	Grup	n	X	ss	t	p
Sontest	Deney	2	94,50	2,121	10,842	,008*
	Kontrol	2	71,50	2,121		

* $p < ,05$

Deney ve kontrol grubu ğrencilerinin “Ritim Gelişim leği 3” sontest puanları üzerinden yapılan Bağımsız rneklem T-Testi sonuçlarına göre, deney grubu ğrencilerinin sontest puan ortalaması 94,50, kontrol grubu ğrencilerinin sontest puan ortalaması ise 71,50 olarak belirlenmiştir. Tablo 5 incelendiğinde deney ve kontrol grubu ğrencilerinin “Ritim Gelişim leği 3” sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur ($t=10,842$, $p<0,5$). Bu durumun deney grubunun lehine olduğu görülmektedir. Deney grubuna uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin, kontrol grubuna uygulanan piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitimine göre do, sol, re ve la telleri üzerinde birlik, ikilik, dörtlük ve sekizlik notalardan oluşan etütlerde daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 2. alt probleminin alt boyutlarından ilkinde, “deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşmanın olup olmadığı sınıanmıştır. Anlamlı bir farklılaşmanın olup olmadığını saptamak amacıyla “Bağımsız Örneklem T-Testi” uygulanmıştır. Analiz sonuçları tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları

	Grup	n	X	ss	t	p
Sontest	Deney	2	91,00	1,414	12,075	,019*
	Kontrol	2	77,50	,707		

Tablo 6 incelendiğinde, “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1”den almış oldukları sontest puan ortalaması deney grubu öğrencilerinin 91.00, kontrol grubu öğrencilerinin ise 77,50dir. Tablo 3’ten de görüldüğü üzere deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur ($t=12,075$ $p< ,05$). Bu anlamlı farklılaşma deney grubunun lehinedir. Bu durum deney grubuna uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin, kontrol grubuna uygulanan piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminden “re” teli üzerinde dördlük, ikilik ve birlik notaları kapsayan etütlerde daha başarılı oldukları söylenebilir.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 21. alt probleminin alt boyutlarından ikincisinde “Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim ölçeği 2” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşmanın olup olmadığını belirlemek amacıyla “Bağımsız Örneklem T-Testi” uygulanmıştır. Bağımsız Örneklem T-Testi sonuçları tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları

	Grup	n	X	ss	t	p
Sontest	Deney	2	90,00	7,071	4,737	,044*
	Kontrol	2	53,00	8,485		

* $p < ,05$

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” sontest puanları üzerinden yapılan Bağımsız Örneklem T-Testi sonuçlarına göre, deney grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması 90,00, kontrol grubu öğrencilerinin ise sontest puan ortalamasının 53,00 olduğu tespit edilmiştir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($t=4,737$, $p < ,05$). Ortaya çıkan bu anlamlı farklılaşmanın deney grubunun lehine olduğu görülmektedir. Bir başka deyişle, sol, re ve la tellerini kapsayan dörtlük, noktalı dörtlük ve sekizlik notalardan oluşan etütlerde deney grubuna uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin, kontrol grubuna uygulanan piyano eşiksiz viyola başlangıç eğitiminden daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” Ölçeği Sontest Toplam Puanlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 2. alt probleminin son alt boyutunda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon gelişim ölçeği 3” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmama durumu sınanmıştır. İki grubun sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek amacıyla “Bağımsız Örneklem T-Testi” uygulanmıştır. Analiz sonuçları tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanlarına İlişkin “Bağımsız Örneklem T-Testi” Sonuçları

	Grup	n	X	ss	t	p
Sontest	Deney	2	88,50	2,121	7,800	,020*
	Kontrol	2	69,00	2,828		

* $p < ,05$

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” sontest puanları üzerinden yapılan Bağımsız Örneklem T-Testi sonuçlarına göre, deney grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması 88,50, kontrol grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması ise 69,00 olarak belirlenmiştir. Tablo 8 incelendiğinde deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur ($t=7,800$, $p<0,5$). Bu durumun deney grubunun lehine olduğu görülmektedir. Deney grubuna uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin, kontrol grubuna uygulanan piyano eşsiksiz viyola başlangıç eğitimine göre sol, re ve la telleri üzerinde ikilik, dördlük ve sekizlik notalardan oluşan etütlerde daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

“Deney grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” sorusu araştırmanın 3. alt probleminin ilk alt boyutunu oluşturmuştur. Araştırmanın bu alt probleminde anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını saptamak amacı ile sontest ve kalıcılık toplam puanları karşılaştırılmasında “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Analiz sonuçları tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9.

Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	0	,00	,00	-1,342	,180
Pozitif sıra	2	1,50	3,00		
Eşit	0				

* $p < ,05$

Tablo 9’da görüldüğü gibi, deney grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($Z=-1,342$, $p=,180$, $p>,05$). Deney grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin 4. haftasında uygulanan “Ritim Gelişim 1” ölçeği sontest puanları ile uygulama süreci sonlandıktan 4 hafta sonra alınan “Ritim Gelişim 1” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. Başka bir deyişle piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin kalıcı olarak devam ettiği görülmektedir.

Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 3. alt probleminin ikinci alt boyutunda “Deney grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” ölçeği sontest ve kalıcılık puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? oluşturmaktadır. Bu alt problemde Deney grubu öğrencilerinin piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin 8. haftasında alınan “Ritim Gelişim Ölçeği 2” sontest ölçek sonuçları ile “Ritim Gelişim 2” ölçeği kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını saptamak için “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Sonuçlar tablo 10’da sergilenmiştir.

Tablo 10.

Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	2	1,50	3,00	-1,414	,157
Pozitif sıra	0	,00	,00		
Eşit	0				

* $p < ,05$

Tablo 10’a göre, deney grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. ($Z=-414$, $p=,157$, $p>,05$). Bu bağlamda, deney grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin 8. haftasında alınan “Ritim Gelişim 2” ölçeği sontest puanları ile deney sürecinin sonlanmasından 4 hafta sonra alınan “Ritim Gelişim 2” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş veya yükseliş göstermemiştir. Bu sonuç da verilen eğitimin “ritim” açısından kalıcı olarak devam ettiğini göstermektedir.

Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

“Deney grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” ölçeği sontest ve kalıcılık puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? araştırmanın 3. alt probleminin son alt boyutunu oluşturmaktadır. Bu alt problemde Deney grubu öğrencilerinin piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin 12. haftasında alınan “Ritim Gelişim 3” ölçeği sontest sonuçları ile “Ritim Gelişim 3” ölçeği kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını saptamak amacıyla “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Analiz sonuçları tablo 11’ de sergilenmiştir.

Tablo 11.

Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	1	1,50	1,50	,000	1,000
Pozitif sıra	1	1,50	1,50		
Eşit	0				

* $p < ,05$

Deney grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. ($Z=,000$, $p=1,000$, $p>,05$). Sonuçlar tablo 11’de gösterilmiştir. Bir başka deyişle, deney grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin 12. haftasında alınan “Ritim Gelişim 3” ölçeği sontest puanları ile deney sürecinin sonlanmasından 4 hafta sonra alınan “Ritim Gelişim 3” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş veya yükseliş göstermemiştir. Bu sonuç da verilen eğitimin “ritim” açısından kalıcı olarak devam ettiğini göstermektedir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 4. alt probleminin ilk alt boyutu “Deney grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 1” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” dir. Bu alt problem çerçevesinde anlamlı farklılığın olup olmadığını analiz etmek için sontest ve kalıcılık toplam puanları karşılaştırılmasında “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Analiz sonuçları tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12.

Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	1	1,00	1,00	-1,000	,317
Pozitif sıra	0	,00	,00		
Eşit	1				

* $p<,05$

Tablo 12’ye göre, deney grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 1” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($Z=-1,000$, $p=,317$, $p>,05$). Bir başka deyişle, deney grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin 4. haftasında alınan “Entonasyon Gelişim 1” ölçeği sontest puanları ile deney sürecinin sonlanmasından 4 hafta sonra alınan

“Entonasyon Gelişim 1” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş veya yükseliş göstermemiştir.

Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 4. alt probleminin ikinci alt boyutunda deney grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmama durumu sınınmıştır. Bu alt problem çerçevesinde anlamlı farklılığın olup olmadığını analiz etmek için sontest ve kalıcılık toplam puanları karşılaştırılmasında “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Analiz sonuçları tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13.

Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	2	1,50	3,00	-1,414	,157
Pozitif sıra	0	,00	,00		
Eşit	0				

* $p < ,05$

Tablo 13’e göre, deney grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 2” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($Z=-1,50$, $p=,157$, $p>,05$). Bir başka deyişle, deney grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin 8. haftasında alınan “Entonasyon Gelişim 2” ölçeği sontest puanları ile deney sürecinin sonlanmasından 4 hafta sonra alınan “Entonasyon Gelişim 2” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş veya yükseliş göstermemiştir. Bu sonuç da verilen eğitimin kalıcı olarak devam ettiğini göstermektedir.

Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 4. alt probleminin en son alt boyutu “Deney grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” olmuştur. Bu alt problem çerçevesinde anlamlı farklılığın olup

olmadığını analiz etmek için sontest ve kalıcılık toplam puanları karşılaştırılmasında “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Analiz sonuçları tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 14.

Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	2	1,50	3,00	-1,414	,157
Pozitif sıra	0	,00	,00		
Eşit	0				

* $p < ,05$

Tablo 14’e göre, deney grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($Z=-1,50$, $p=,157$, $p>,05$). Bir başka deyişle, deney grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin bitiminde alınan “Entonasyon Gelişim 3” ölçeği sontest puanları ile deney sürecinin sonlanmasından 4 hafta sonra alınan “Entonasyon Gelişim 3” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş veya yükseliş göstermemiştir. Bu sonuç da verilen eğitimin kalıcı olarak devam ettiğini göstermektedir.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

“Kontrol grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” sorusu araştırmanın 5. alt probleminin ilk alt boyutunu oluşturmuştur. Araştırmanın bu alt probleminde anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını saptamak amacı ile piyano eşiksiz viyola başlangıç eğitiminin 12. haftasında alınan “Entonasyon Gelişim 2” sontest puanları ile “Entonasyon Gelişim 2” ölçeği kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı farklılığın olup olmadığını analiz etmek için “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Analiz sonuçları tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 15.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	0	,00	,00	-1,342	,180
Pozitif sıra	2	1,50	3,00		
Eşit	0				

* p< ,05

Tablo 15’te görüldüğü gibi, kontrol grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 1” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Z=-1,342, p=,180, p>,05). Kontrol grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminin 4. haftasında uygulanan “Ritim Gelişim 1” ölçeği sontest puanları ile uygulama süreci sonlandıktan 4 hafta sonra alınan “Ritim Gelişim 1” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 5. alt probleminin ikinci alt boyutunu “Kontrol grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” ölçeği sontest ve kalıcılık puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? oluşturmaktadır. Bu alt problemde kontrol grubu öğrencilerinin piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminin 8. haftasında alınan “Ritim Gelişim Ölçeği 2” sontest ölçek sonuçları ile uygulama bitiminden 4 hafta sonra alınan “Ritim Gelişim 2” ölçeği kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını saptamak için “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Sonuçlar tablo 16’da sergilenmiştir.

Tablo 16.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	1	1,00	1,00	-,447	,655
Pozitif sıra	1	2,00	2,00		
Eşit	0				

* p< ,05

Tablo 16'ya göre, kontrol grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 2” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. ($Z=-447$, $p=,655$, $p>,05$). Bu bağlamda, kontrol grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminin 8. haftasında alınan “Ritim Gelişim 2” ölçeği sontest puanları ile deney sürecinin sonlanmasından 4 hafta sonra alınan “Ritim Gelişim 2” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş veya yükseliş göstermemiştir.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

“Kontrol grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” ölçeği sontest ve kalıcılık puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? araştırmanın 5. alt probleminin en son alt boyutunu oluşturmaktadır. Bu alt problemde kontrol grubu öğrencilerinin piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminin 12. haftasında alınan “Ritim Gelişim 3” ölçeği sontest sonuçları ile uygulama bitiminden 4 hafta sonra alınan “Ritim Gelişim 3” ölçeği kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını saptamak amacıyla “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Analiz sonuçları tablo 27’de sergilenmiştir.

Tablo 17.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	1	1,00	1,00	-,447	,655
Pozitif sıra	1	2,00	2,00		
Eşit	0				

* $p<,05$

Kontrol grubu öğrencilerinin “Ritim Gelişim 3” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. ($Z=-,447$, $p=,655$, $p>,05$). Sonuçlar tablo 17’de gösterilmiştir. Bir başka deyişle, kontrol grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminin 12. haftasında alınan “Ritim Gelişim 3” ölçeği sontest puanları ile deney sürecinin sonlanmasından 4 hafta sonra alınan “Ritim Gelişim 3” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş veya yükseliş göstermemiştir.

4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 6. alt probleminin ilk alt boyutunu “Kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 1” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” oluşturmaktadır. Bu alt problem çerçevesinde Kontrol grubu öğrencilerinin piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitimi süresinin 4. haftasında alınan “Entonasyon Gelişim 1” ölçeği sontest puanları ile uygulama tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan “Entonasyon Gelişim 1” ölçeği kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı farklılığın olup olmadığını karşılaştırmak için “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Analiz sonuçları tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 1” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	2	1,50	3,00	-1,342	,180
Pozitif sıra	0	,00	,00		
Eşit	0				

* $p < ,05$

Tablo 18’e göre, kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 1” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($Z=-1,342$, $p=,180$, $p>,05$). Bu bağlamda, kontrol grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminin 4. haftasında alınan “Entonasyon Gelişim 1” ölçeği sontest puanları ile deney sürecinin sonlanmasından 4 hafta sonra alınan “Entonasyon Gelişim 1” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş veya yükseliş göstermemiştir.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 6. alt probleminin ikinci alt boyutunda kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 2” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı

bir farklılaşma olup olmama durumu sınanmıştır. Bu alt problem çerçevesinde piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminin 8. haftasında alınan “Entonasyon Gelişim 2” sontest puanları ile “Entonasyon Gelişim 2” ölçeği kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı farklılığın olup olmadığını analiz etmek için “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Analiz sonuçları tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 2” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	2	1,50	3,00	-1,342	,180
Pozitif sıra	0	,00	,00		
Eşit	0				

* $p < ,05$

Tablo 19’a göre, kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 2” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($Z=-1,342$, $p=,180$, $p>,05$). Bir başka deyişle, kontrol grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminin 8. haftasında alınan “Entonasyon Gelişim 2” ölçeği sontest puanları ile deney sürecinin sonlanmasından 4 hafta sonra alınan “Entonasyon Gelişim 2” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş veya yükseliş göstermemiştir.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 6. alt probleminin en son alt boyutunu “Kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” olmuştur. Bu alt problem çerçevesinde anlamlı farklılığın olup olmadığını analiz etmek için piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminin 12. haftasında alınan “Entonasyon Gelişim 2” sontest puanları ile “Entonasyon Gelişim 2” ölçeği kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı farklılığın olup olmadığını analiz etmek için “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” kullanılmıştır. Analiz sonuçları tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 20.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” Ölçeği Sontest ve Kalıcılık Testi Toplam Puanlarına İlişkin “Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi” Sonuçları

	n	Sıra ort	Sıra toplamı	Z	p
Negatif sıra	2	1,50	3,00	-1,414	,157
Pozitif sıra	0	,00	,00		
Eşit	0				

* $p < ,05$

Tablo 20’ye göre, kontrol grubu öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim 3” ölçeği sontest ve kalıcılık testi toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($Z=-1,414$, $p=,157$, $p>,05$). Bir başka deyişle, kontrol grubu öğrencilerine uygulanan piyano eşliksiz viyola başlangıç eğitiminin bitiminde alınan “Entonasyon Gelişim 3” ölçeği sontest puanları ile deney sürecinin sonlanmasından 4 hafta sonra alınan “Entonasyon Gelişim 3” ölçeği kalıcılık testi puanları anlamlı bir düşüş veya yükseliş göstermemiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgularla ilgili yapılan yorumlar ışığında varılan sonuçlar ve bu sonuçların alan yazındaki diğer çalışmalarla karşılaştırılması, elde edilen bu sonuçlar ve literatür karşılaştırılmasından hareketle oluşturulan önerilere yer almaktadır.

5.1. Sonuçlar

5.1.1. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 1” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” probleminin yanıtlanabilmesi için, “ritim gelişim ölçeği 1” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Ritim gelişim ölçeği 1, gerek deney grubuna gerekse kontrol grubuna deneysel sürecin 4. haftasında uygulanmıştır. Bu ilk 4 haftayı kapsayan süreçte deney grubu viyola eğitimine 1. alt problemde de belirtildiği gibi piyano eşlikli başlamış, kontrol grubu ise eğitimini piyano eşliksiz klasik yöntemle almıştır. Her iki grup da eşit ders saatlerinde, aynı etütlere çalıştırılmış ancak farklı yöntemler kullanılmıştır. Eğitimlerinin 4. haftasında her iki gruba da ritim sınanması için ilk kez ritim gelişim ölçeği 1 uygulanmış ve sonuçlar entonasyon ölçekleri sonuçları gibi deney grubunun lehine sonuçlanmıştır.
- Ritim gelişim ölçeği 1 de öğrencilerden 8 ölçüden oluşan re ve sol tellerinde boş tel seslerini içeren dört etüt çalmaları istenmiştir. Eğitim aldıkları süreç göz önünde

bulundurularak nota değerleri olarak dörtlük ve ikilik nota ile ikilik sus kullanılmıştır. Yay boyu açısından eğitim süreci boyunca öğrendikleri BY, AY, Y, istenmiş, temel yay tekniklerinden detaşe ve legato tekniklerini tanınmaları ve kullanmaları beklenmiştir. Bu etütlerde öğrencilerin sesleri tam sürelerinde çalmaları, sus içeren vuruşlarda ise susların sürelerini tam beklemeleri istenmiştir.

- Deney ve kontrol grubu ğrencilerinin ritim geleişim leği 1 sontest toplam puanlarına ulaşabilmek amacı ile bağımsız örneklem t-testi kullanılmış ve deney grubu ğrencilerinin sontest puan ortalaması 90.50, kontrol grubu ğrencilerinin sontest puan ortalaması ise 67.50 olarak bulunmuştur. $t=32,527$, $p=0,001$ sonucuna ulaşılmış, $p<,05$ bulunduğu için deney grubu öğrencileri adına anlamlı bir farklılaşma söz konusudur.
- Gerek deney grubu, gerekse kontrol grubu, her iki grupta da pozitif yönde bir ilerleme olmasına karşın deney grubu ğrencilerinin puanlarının daha yüksek olması, öğrencilerin 4 haftalık çalgı eğitimleri içerisinde ritim kalıplarını onlara eşlik eden bir piyano ile daha rahat algılayabildikleri olarak yorumlanmaktadır. Ritim, somut bir kavram da olsa insanın bir ritmi hissedebilmesi ve aynı ritmi müzik yaparken sürdürebilmesi soyut bir iştir ve belli bir tecrübe istemektedir. Sürecin en başında olan öğrenciler dışardan onlar için ritmi kontrol altında tutan bir eşlik olduğu zaman ritim kalıplarını doğru çalmada daha başarılı, ancak kontrol grubundaki öğrenciler, eğitimlerine başladıkları andan itibaren nota değerlerini kendi iç ritim duyguları ile çalışmak zorunda oldukları için yanlış yapma ihtimalleri artmıştır. Bu da 4. haftanın sonunda yapılan ritim geleişim leği 1 sontest puanlarının deney grubunun entonasyon gibi ritim konusunda da lehine sonuçlandığını göstermektedir.

5.1.2. Deney ve Kontrol Grubu ğrencilerinin “Ritim Geleişim leği 2” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney ve kontrol grubu ğrencilerinin “ritim geleişim leği 2” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” probleminin yanıtlanabilmesi için, “ritim geleişim leği 2” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Ritim geleişim leği 2, hem deney grubuna hem de kontrol grubuna deneysel sürecin 8. haftasında uygulanmıştır. 4. haftada alınan birinci ölçümün alınmasının ardından geçen

4 haftalık süreçte deney grubu, viyola eğitimine piyano eşlikli devam etmiş, kontrol grubu ise eğitimine piyano eşiksiz klasik yöntemle devam etmiştir. Eşit ders saatlerinde yapılan her iki grup da aynı etütlerle, farklı yöntemlerle eğitimlerine devam etmişlerdir. Viyola eğitimlerinin 8. haftasında ikinci sınama yapılmış, ritim gelişim ölçeği 2 her iki gruba da uygulanmış ve sonuçlar deney grubunun lehine sonuçlanmıştır.

- Ritim gelişim ölçeği 2 de tıpkı birinci ölçekte olduğu gibi öğrencilerden 8 ölçüden oluşan iki etüt çalmaları istenmiştir. Bu etütler, sol, re ve la tellerinde boş tel seslerini içeren ve aldıkları eğitimin gereklilikleri ile birlik, ikilik ve dörtlük nota değerleri ile ikilik sus içeren etütlerdir. Yay boyu açısından aldıkları 8 haftalık eğitim göz önünde bulundurularak BY, ÜY, AY istenmiş, temek yay tekniklerinden detaşe ve legato tekniklerini tanıyıp uygulayabilmeleri beklenmiştir. Bu etütlerde öğrencilerin sesleri tam sürelerinde çalmaları, sus içeren vuruşlarda ise susların sürelerini tam beklemeleri istenmiştir.
- Hem deney grubu hem de kontrol grubu öğrencilerinin ritim gelişim ölçeği 2 sontest toplam puanlarına ulaşabilmek amacı ile bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Bağımsız örneklem t-testinden elde edilen verilere göre deney grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması 97.50, kontrol grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması ise 79.50 olarak bulunmuştur. $t=5,091$, $p=,036$ sonucuna ulaşılmış, $p<,05$ bulunduğu için deney grubu öğrencileri adına olumlu yönde anlamlı bir farklılaşma gerçekleşmiştir.
- Ritim gelişim ölçeği 2 sontest puanlarına bakıldığında her iki grubun da puanlarının oldukça yüksek olduğunu ve deney sürecinin 4. haftasında uygulanan ritim gelişim ölçeği 1 sontest puanlarına göre iki grupta da olumlu yönde bir ilerleme olduğu görülmektedir. Her iki grupta da pozitif yönde bir ilerleme olması eğitimin gerçekleşebilmesi açısından beklenen bir sonuçtur. Ancak deney grubu öğrencilerinin puanlarının daha yüksek olması ilerlemenin daha sağlam olduğu sonucunu vermektedir. Ritim gelişim ölçeği 1 de olduğu gibi aradan geçen 4 haftalık eğitim süreci boyunca deney grubu öğrencileri piyano eşlik ile çalışmaya iyice alışmışlar ve ritim kalıplarını hissetme konusunda tecrübe kazanmışlardır. Deneysel süreçte eğitim verilen 8 hafta boyunca ritim çalışmaları piyano eşlik ile daha somut hale gelmiş ve deney grubu öğrencilerinin ritim gelişim ölçeği 2 sontest puanları en yüksek ölçüm sonuçları olmuştur. Kontrol grubu öğrencileri lehine de bir farklılaşma olmuştur ancak ilerleme deney grubu öğrencilerinden daha düşük seyretmektedir. Tüm bu durumlar 8. haftanın

sonunda yapılan ritim gelişim ölçeği 2 sontest puanlarının deney grubunun ritim konusunda lehine sonuçlandığını göstermektedir.

5.1.3. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 3” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” probleminin yanıtlanabilmesi için, “ritim gelişim ölçeği 3” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Ritim gelişim ölçeği 3, gerek deney grubuna gerek kontrol grubuna deneysel sürecin 12. haftasında uygulanmıştır. Deneysel sürecin 8. haftasında alınan ikinci ölçümün alınmasının ardından geçen 4 haftalık süreçte deney grubu öğrencileri, viyola eğitimlerine piyano eşlikli devam etmişler, kontrol grubu öğrencileri ise eğitimlerine klasik yöntem olan piyano eşiksiz devam etmişlerdir. Farklı yöntemlerle ancak aynı etütlerle ve eşit ders saatleriyle eğitimleri sürdürülmüştür. Deneysel sürecin 12. haftasında üçüncü ve son sınav yapılmış, ritim gelişim ölçeği 3 her iki gruba da uygulanmış ve ortaya çıkan sonuçlar deney grubu lehine sonuçlanmıştır.
- Ritim gelişim ölçeği 3te, öğrencilerden 8 ölçüden oluşan iki etüt istenmektedir. Ölçekte kullanılan bu etütler, do, sol, re ve la olmak üzere tüm tellerde boş tel seslerini içeren ve aldıkları 12 haftalık eğitim sürecinin gerekliliği ile birlik, ikilik, dörtlük ve sekizlik nota değerleri ile ikilik sus içermektedir. Yay tekniği açısından istenmektedir. Aldıkları eğitim göz önünde bulundurularak yay boyu kullanımını için BY, ÜY, AY istenmiş ancak süreç tamamlandığı için yay kullanımları diğer ölçeklere nazaran daha karmaşık hale getirilmiştir. Etütlerin içeriğinde ölçü başına suslar denk getirilmiş ve öğrencilerin bu ölçü zamanlarında doğru sayarak ritim kalıplarını doğru çalmaları beklenmiştir.
- Gerek deney grubu, gerek kontrol grubu öğrencilerinin ritim gelişim ölçeği 3 sontest toplam puanlarına ulaşabilmek amacı ile bağımsız örneklem t-testi kullanılmış, bu testten elde edilen verilere göre süreç, deney grubu öğrencilerin lehine sonuçlanmıştır. Bağımsız t-testi sonuçlarına göre deney grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması 97.50, kontrol grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması ise 71.50 olarak

bulunmuştur. $t=10,842$, $p=,008$ sonucuna ulaşılmış, $p<,05$ bulunduğu için deney grubu öğrencileri adına olumlu yönde anlamlı bir farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Ritim gelişim ölçeği 3 sontest puanlarına bakıldığında her iki grubun da puanlarının yine önceki ölçümlerde olduğu gibi oldukça yüksek olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Deneysel sürecin sonuna gelinmesi ve eğitimin tamamlanması ile alınan son ölçümde sontest puanlarının iki grup için de olumlu yönde bir ilerleme olması verilen eğitimin gerçekleşebilmesi açısından beklenen bir sonuçtur. Her iki grupta da ilerleme olmasına karşın, deney grubu öğrencilerinin puanlarının kontrol grubu öğrencilerine nazaran daha yüksek olması deneysel sürecin ilk 8 haftasında olduğu gibi 12. haftaya kadar geçen süreçte de ritim konusunda daha sağlam olduğu sonucunu vermektedir. Deneysel sürecin ilk 8 haftasında olduğu gibi, ritim gelişim ölçeği 3 ün uygulanmasına kadar geçen 4 haftalık süreçte, deney grubu eğitimine yine piyano eşlikli devam etmiş, kontrol grubu ise klasik yöntem olan piyano eşiksiz devam etmiştir. Karmaşıklaşan ritimlere ve suslara rağmen deney grubu öğrencilerinin puanlarının oldukça yüksek olması, verilen piyano eşlikli eğitimin ritim kalıplarını hissettirme konusunda faydalı olduğunu göstermektedir. Deneysel süreçte geçen 12 hafta ve ritim gelişim ölçeği 3 verileri değerlendirildiğinde, sonuçların deney grubu öğrencileri lehine sonuçlandığı görülmektedir.

5.1.4. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 1” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” probleminin yanıtlanabilmesi için, “entonasyon gelişim ölçeği 1” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Entonasyon gelişim ölçeği 1, hem deney grubuna hem de kontrol grubuna deneysel sürecin 4. haftası uygulanmıştır. Bu 4 haftalık süreçte deney grubu, eğitimini piyano eşlikli başlamış, kontrol grubu ise eğitimini piyano eşiksiz klasik yöntemle almıştır. Eşit ders saatlerinde yapılan her iki grup da aynı etütlerle, farklı yöntemlerle eğitimlerine başlamış ve devam etmişlerdir. Eğitimlerinin 4. haftasında ilk sınavın yapılması amacı ile entonasyon gelişim ölçeği 1 her iki gruba da uygulanmış ve sonuçlar deney grubunun lehine sonuçlanmıştır.

- Entonasyon gelişim ölçeği 1 de öğrencilerden sadece re telindeki seslerden oluşan, biri 16 ölçü, diğeri ise 10 ölçü iki etüt çalmaları istenmiştir. Eğitim gördükleri 4 haftalık süreçteki kazanımları göz önünde bulundurularak etütteki sesler genellikle yanaşık seçilmiştir. En küçük aralık K2 olarak belirlenirken en büyük aralık ise T4 olarak belirlenmiştir. Yay boyları açısından eğitim süreçlerinde öğrenmiş oldukları BY, AY, ÜY istenmiş, temel yay tekniklerinden detaşe ve legato tekniklerini öğrenen öğrencilerden en fazla 2 nota bağlı çalmaları istenmiştir. Parmak numaraları konusu eğitimlerinin bir parçası olduğu için öğrencilerden bulmaları beklenmiş ve nota üzerinde belirtilmemiştir.
- Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin entonasyon gelişim ölçeği 1 sontest toplam puanlarına ulaşabilmek amacı ile bağımsız örneklem t-testi kullanılmış ve deney grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması 91.00, kontrol grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması ise 77.50 olarak bulunmuştur. $t=12,075$, $p=0,19$ sonucuna ulaşılmış, $p < ,05$ bulunduğu için deney grubu öğrencileri adına anlamlı bir farklılaşma söz konusudur.
- Her iki grupta da pozitif yönde bir ilerleme olmasına karşın deney grubu öğrencilerinin puanlarının daha yüksek olması, öğrencilerin sadece 4 hafta önce tanıştıkları mesleki müzik eğitimi ve viyola çalgısındaki birçok bilinmezin piyano eşliği sayesinde daha kolay çözümlenmeleri ile yorumlanabilmektedir. Başka bir deyişle, kulak eğitimi, teori eğitimi gibi eğitimlerinin çok başında olan bireyler, bir de yeni bir yaylı çalgıya başladıklarında onlar için tüm hedefleri gerçekleştirmek çok kolay olmamaktadır. Çalınması gereken seslerin arasındaki aralık durumları, çaldıkları etütlerdeki ton ve makam bilgileri ve temel nota bilgileri (nota değerleri, sus değerleri vb.) 4 hafta gibi bir sürede detaylı öğrenilemediği gibi öğrencinin çalgı dersine bu bilgileri aktarması da oldukça güçtür. Bu noktada eğitime dahil edilen piyano eşliği öğrencinin kulağında ilk dersten itibaren bir çok seslilik oluşturmakta, birlikte müzik yapma beceresi kazandırmakta ve özkontrol denetimi yapmasını kolaylaştırmaktadır. çalgısını çalarken sadece aralık bilgisi ve entonasyon düşünen bir öğrenci perdesiz bir çalgı çalmanın dezavantajı olarak kolaylıkla ton ve makam dışı seslere kayabilir ve bilinçsiz bir çalışmanın sonucu olarak da ulaşmak istediği hedefe giden yolu uzatabilmektedir. Deney grubuna uygulanan piyano eşlikli viyola başlangıç eğitimi “entonasyon gelişim ölçeği 1” in uygulanmasına geçen 4 haftalık süreçte öğrencilerin çalışmalarını sürekli kontrol altında tutmuş ve öğrencilerin entonasyon yanlışı yaptıklarında yanlışlarını fark

etmelerini kolaylaştırmıştır. Bunun bir sonucu olarak da 4 haftalık sürecin sonunda alınan ilk ölçüm entonasyon açısından deney grubunun lehine sonuçlanmıştır.

5.1.5. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 2” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” probleminin yanıtlanabilmesi için, “entonasyon gelişim ölçeği 2” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Entonasyon gelişim ölçeği 2, hem deney grubuna hem de kontrol grubuna deneysel sürecin 8. haftası uygulanmıştır. İlk ölçümün alınmasının ardından geçen 4 haftalık süreçte deney grubu, viyola eğitimine piyano eşlikli devam etmiş, kontrol grubu ise eğitimine piyano eşiksiz klasik yöntemle devam etmiştir. Eşit ders saatlerinde yapılan her iki grup da aynı etütlerle, farklı yöntemlerle eğitimlerine devam etmişlerdir. Viyola eğitimlerinin 8. haftasında ikinci sınama yapılmış, entonasyon gelişim ölçeği 2 her iki gruba da uygulanmış ve sonuçlar birinci alt problemdeki gibi deney grubunun lehine sonuçlanmıştır.
- Entonasyon gelişim ölçeği 2 de öğrencilerden sol, re ve la tellerini içeren biri 24 ölçümlük diğeri 16 ölçümlük iki etüt çalmaları istenmiştir. Eğitimlerinin 8. haftasına gelen öğrencilerin gelişen kuramsal ve işitsel bilgileri göz önünde bulundurularak nota değerleri biraz daha küçültülmüş, etütler dördümlük ve sekizlik notalardan oluşan etütlerden seçilmiştir. Yay boyu kullanımı yine ilk ölçümdeki gibi yayın tümünde ve farklı yarılarında istenmiş, teknik olarak detaşe ve legato tekniklerini doğru yapmaları beklenmiştir.
- Birinci alt problemdeki gibi deney ve kontrol grubu öğrencilerinin entonasyon gelişim ölçeği 2 sontest toplam puanlarına ulaşabilmek amacı ile bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Elde edilen verilere göre deney grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması 90.00, kontrol grubu öğrencilerinin sontest puan ortalaması 53.00 olarak bulunmuştur. $t=4,737$, $p=,044$ sonuçlarına ulaşılmış , $p< ,05$ olduğu için deney grubu öğrencileri lehine bir farklılaşma sonucuna ulaşılmıştır.

- Gerek deney grubunda, gerek kontrol grubunda pozitif yönde bir gelişim olmasına karşın, deney grubundaki öğrencilerin puanlarının daha yüksek çıkması, ilk 4 hafta çalgı temeli çok boyutlu olarak verilen deney grubu öğrencilerinin bu sisteme iyice alışması ve piyano eşlikli çalışmayı, çalışma alışkanlığına çevirdikleri olarak yorumlanabilmektedir. Kontrol grubu öğrencilerinin puanlarının küçük de olsa bir düşüşe uğraması, bir anda çok bilinmeyenli bir sisteme alışmaya çalışmaları, her geçen gün seviyenin iyice zorlaşması ve bu sorunla baş edebilmek için sadece işitsel çalışma yapabilmeleri olarak düşünülmektedir. Seviyenin zorlaşması ve hedeflerin daha boyutlu olduğu süreçte deney grubundaki öğrenciler yükü piyano eşliği ile paylaşmış ve işitsel çalışmalarını piyano eşlikli yapabilmişlerdir. Beklenen bir sonuç olarak deneysel sürecin 8. haftasında alınan entonasyon gelişim ölçeği 3 sontest puan toplamalarına göre entonasyon açısından deney grubunun lehine sonuçlanmıştır.

5.1.6. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 3” sontest toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” probleminin yanıtlanabilmesi için, “entonasyon gelişim ölçeği 3” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Entonasyon gelişim ölçeği 3, hem deney grubu öğrencilerine hem de kontrol grubu öğrencilerine deneysel sürecin 12. haftası uygulanmıştır. İkinci ölçümün alındığı 8. haftadan bu ölçüme kadar geçen 4 haftalık süreçte deney grubu öğrencileri eğitimlerine piyano eşlikli olarak devam etmiş, kontrol grubu öğrencileri ise klasik yöntem olan piyano eşiksiz devam etmiştir. Ders saatleri ilk iki süreçte olduğu gibi eşit tutulmuş, çalıştırılan etütler her iki grupta da aynı olmuş ancak çalıştırılma yöntemleri farklı tutulmuştur. Eğitimlerinin 4. ve 8. haftasında ölçümler yapılan gruplara deneysel sürecin 12. haftasında entonasyonla ilgili son ölçümleri yapılmış ve sonuçlar deney grubunun lehine sonuçlanmıştır.
- Deneysel sürecin son ölçümü olan entonasyon gelişim ölçeği 3 te öğrencilerden do, sol, re ve la tellerindeki seslerden oluşan biri 13 ölçülük diğeri ise 22 ölçülük iki etüt çalmaları istenmiştir. Almış oldukları 12 haftalık eğitimdeki kazanımları göz önünde bulundurularak sesler diğeri iki ölçüme göre daha atlamalı seslerden oluşmuştur. En

küçük aralık K2 olarak belirlenirken en büyük aralık ise B6 olarak belirlenmiştir. Yay kullanımı açısından yayın bütününde ve farklı bölgelerinde çalmaları istenmiş, temel tekniklerden detaçe ve legate teknikleri kullanmaları beklenmiştir. Nota değerleri diğer iki ölçüme nazaran biraz daha çeşitli tutulmuş ve ikilik, dördlük, sekizlik ve noktalı dördlük notalar dahil edilmiştir. Parmak numaraları konusunda öğrencilerin bilgi birikimlerini kullanmaları beklenmiş ve sadece gerekli notalarda 4. parmak için referans gösterilmiştir.

- Deneysel ve kontrol grubu öğrencilerinin entonasyon gelişim ölçeği 3 sonest toplam puanlarına ulaşabilmek amacı ile bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Bu testten elde edilen verilere göre deneysel grubu öğrencilerinin sonest puan ortalaması 88.50, kontrol grubu öğrencilerinin sonest puan ortalaması 69.00 olarak bulunmuştur. $t=7,800$, $p=,020$ sonuçlarına ulaşılmış, $p < ,05$ olduğu için deneysel grubu öğrencileri lehine bir farklılaşma sonucuna ulaşılmıştır.
- Her iki grupta da pozitif yönde bir ilerleme olmasına rağmen deneysel grubu öğrencilerinin puanlarının kontrol grubu öğrencilerine göre daha yüksek olması, deneysel grubundaki öğrencilerin 8 hafta boyunca alıştıkları eşlikli çalışma sistemini deneysel sürecin 12. haftasına kadar iyice benimsemeleri ve günlük çalışmalarında dikkat ettikleri kıstaslardan biri haline gelmesi ile yorumlanmaktadır. Diğer bir taraftan klasik yöntemle yani piyano eşiksiz viyola eğitime devam eden kontrol grubunda da ilerleme kaydedilmiştir. Ancak alınan yol deneysel grubu sonuçlarına göre oldukça düşüktür. Her iki grupta da pozitif yönde bir farklılaşma olması, öğrencilerin artık çalgı eğitimi disiplinini aldığını, neyi nasıl çalışmaları gerektiğini anladıklarını göstermektedir. Ancak tabii ki sayısal veriler deneysel grubu öğrencilerinin lehine yönde olduğu sonucuna ulaştırmaktadır.

5.1.7. Deneysel Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Sonest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deneysel grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 1” sonest toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 1” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “ritim gelişim ölçeği 1” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Ritim gelişim ölçeği 1, hem deney grubuna, hem kontrol grubuna deneysel sürecin 4. haftasında uygulanmış ve sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel süreç tamamlandıktan (12 hafta) sonra 4 hafta öğrencilerle çalışma yapılmamış ve sonrasında ritim gelişim ölçeği 1 tekrar uygulanmıştır. Burada amaç verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamaktır. Deneysel sürecin 4. haftasında alınan sontest toplam puanları ve deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.
- Ritim gelişim ölçeği 1 in sontest ve kalıcılık toplam puanlarını karşılaştırmak amacı ile kullanılan Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-1,342$, $p=,180$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. Bu süreç sonunda puanlarında anlamlı bir yükseliş olması beklenen bir durum değildir. Puanlarda anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili tekrar çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması ise de beklenen bir durum değildir, çünkü anlamlı bir düşüş olması verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.8. Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 2” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 2” sontest toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 2” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “ritim gelişim ölçeği 2” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Ritim gelişim ölçeği 1 in uygulanmasından 4 hafta sonra yani deneysel sürecin 8. haftasında hem deney grubuna, hem de kontrol grubuna Entonasyon gelişim ölçeği 2 uygulanmış ve sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel süreç (12 hafta) tamamlandıktan sonra öğrencilerle 4 hafta hiç çalışma yapılmamıştır. Daha sonra ise ritim gelişim ölçeği 2 öğrencilere tekrar uygulanmıştır. Buradaki amaç ritim gelişim ölçeği 1 de olduğu gibi verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamaktır. Deneysel sürecin 8. haftasında alınmış olan sontest toplam

puanları ile deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.

- Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-1,414$, $p=,157$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. Süreç sonunda puanlarında anlamlı bir yükseliş ya da düşüş olması beklenen bir durum olmamakla beraber, anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili bu süreçte tekrar çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması da verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.9. Deney Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 3” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 3” sontest toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 3” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “ritim gelişim ölçeği 3” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Ritim gelişim ölçeği 3, hem deney grubuna hem kontrol grubuna deneysel sürecin 12. haftasında uygulanmıştır. Bu ölçekten elde edilen verilerle deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel süreç (12 hafta) tamamlandıktan sonra öğrencilerle 4 hafta hiç çalışma yapılmamış, sonrasında ise verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamak amacıyla ritim gelişim ölçeği 3 tekrar uygulanmıştır.
- Deneysel sürecin 12. haftasında alınan sontest toplam puanları ve deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.
- Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-,000$, $p=1,000$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. Deneysel sürecin tamamlanmasından 4 hafta sonra puanlarında anlamlı bir yükseliş olması beklenen bir durum değildir. Anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili tekrar çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş

olması ise de beklenen bir durum değildir çünkü anlamlı bir düşüş olması verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.10. Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları İle “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 1” sontest toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 1” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “entonasyon gelişim ölçeği 1” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Entonasyon gelişim ölçeği 1, gerek deney grubuna, gerek kontrol grubuna deneysel sürecin 4. haftasında uygulanmış ve sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel süreç tamamlandıktan (12 hafta) sonra 4 hafta öğrencilerle çalışma yapılmamış, sonrasında ise entonasyon gelişim ölçeği 1 tekrar uygulanmıştır. Burada amaç verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamaktır. Deneysel sürecin 4. haftasında alınan sontest toplam puanları ve deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır. Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-1,000$, $p=,317$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. Bu süreç sonunda puanlarında anlamlı bir yükseliş olması beklenen bir durum değildir, çünkü anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması ise de beklenen bir durum değildir, çünkü anlamlı bir düşüş olması verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.11. Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları ile “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 2” sontest toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 2” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “entonasyon gelişim ölçeği 2” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- İlk ölçeğin uygulanmasından 4 hafta sonra yani deneysel sürecin 8. haftasında hem deney grubuna, hem de kontrol grubuna Entonasyon gelişim ölçeği 2 uygulanmış ve sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel süreç tamamlandıktan (12 hafta) sonra öğrencilerle 4 hafta çalışma yapılmamış daha sonra ise entonasyon gelişim ölçeği 2 öğrencilere tekrar uygulanmıştır. Buradaki amaç entonasyonun gelişim ölçeği 1 de olduğu gibi verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamaktır. Deneysel sürecin 8. haftasında alınmış olan sontest toplam puanları ile deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.
- Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-1,414$, $p=,157$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. Bu süreç sonunda puanlarında anlamlı bir yükseliş ya da düşüş olması beklenen bir durum değildir, anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili bu süreçte tekrar çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması da verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.12. Deney Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları ile “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Deney grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 3” sontest toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 3” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “entonasyon gelişim ölçeği 3” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Entonasyon gelişim ölçeği 3, gerek deney grubuna, gerek kontrol grubuna deneysel sürecin 12. haftasında uygulanmıştır. Bu ölçekle deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel süreç tamamlandıktan (12 hafta) sonra öğrencilerle 4 hafta çalışma yapılmamış, sonrasında ise verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamak amacıyla entonasyon gelişim ölçeği 3 tekrar uygulanmıştır. Deneysel sürecin 12. haftasında alınan sontest toplam puanları ve deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.
- Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-1,414$, $p=,157$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. deneyse süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra puanlarında anlamlı bir yükseliş olması beklenen bir durum değildir. Anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili tekrar çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması ise de beklenen bir durum değildir çünkü anlamlı bir düşüş olması verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.13. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 1” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 1” sontest toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 1” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “ritim gelişim ölçeği 1” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Ritim gelişim ölçeği 1, hem deney grubuna hem de kontrol grubuna deneysel sürecin 4. haftasında uygulanmış ve sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel süreç tamamlandıktan (12 hafta) sonra 4 hafta öğrencilerle hiç çalışma yapılmamış ve sonrasında ritim gelişim ölçeği 1 tekrar uygulanmıştır. Burada amaç verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamaktır.

- Deneysel sürecin 4. haftasında alınan sontest toplam puanları ve deneysel sürecin tamamlanmasından 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.
- Ritim gelişim ölçeği 1 in sontest ve kalıcılık toplam puanlarını karşılaştırmak amacı ile kullanılan Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-1,342$, $p=,180$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir.
- Bu süreç sonunda puanlarında anlamlı bir yükseliş olması beklenen bir durum değildir. Puanlarda anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili tekrar çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması ise de beklenen bir durum değildir, çünkü anlamlı bir düşüş olması verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.14. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 2” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 2” sontest toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 2” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “ritim gelişim ölçeği 2” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Deneysel sürecin 8. haftasında gerek deney grubuna, gerek kontrol grubuna Entonasyon gelişim ölçeği 2 uygulanmış ve sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel sürecin tamamlanmasından (12 hafta) sonra öğrencilerle 4 hafta hiç çalışma yapılmamıştır. Deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra kalıcılık toplam puanlarını belirlemek amacı ile ritim gelişim ölçeği 2 öğrencilere tekrar uygulanmıştır. Buradaki amaç ritim gelişim ölçeği 1 de olduğu gibi verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamaktır. Deneysel sürecin 8. haftasında alınmış olan sontest toplam puanları ile deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.
- Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-,447$, $p=,655$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. Süreç sonunda

puanlarında anlamlı bir yükseliş ya da düşüş olması beklenen bir durum olmamakla beraber, anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili bu süreçte tekrar çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması da verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.15. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Ritim Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları İle “Ritim Gelişim Ölçeği 3” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Kontrol grubu öğrencilerinin “ritim gelişim ölçeği 3” sontest toplam puanları ile “ritim gelişim ölçeği 3” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “ritim gelişim ölçeği 3” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Ritim gelişim ölçeği 2 nin deneysel sürecin 8. haftasında uygulandıktan 4 hafta sonra, hem deney grubuna hem kontrol grubuna deneysel sürecin 12. haftasında ritim gelişim ölçeği 3 uygulanmıştır. Bu ölçekten elde edilen verilerle deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel süreç (12 hafta) tamamlandıktan sonra öğrencilerle 4 hafta hiç çalışma yapılmamış, sonrasında ise verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamak amacıyla deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra ritim gelişim ölçeği 3 tekrar uygulanmıştır.
- Deneysel sürecin 12. haftasında alınan sontest toplam puanları ve deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.
- Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-,447$, $p=,655$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. Deneysel süreçten 4 hafta sonra puanlarında anlamlı bir yükseliş olması beklenen bir durum değildir.
- Anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili tekrar çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması ise de beklenen bir durum değildir çünkü anlamlı bir düşüş olması verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm

bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.16. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Sontest Toplam Puanları İle “Entonasyon Gelişim Ölçeği 1” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 1” sontest toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 1” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “entonasyon gelişim ölçeği 1” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Entonasyon gelişim ölçeği 1, hem deney grubuna hem kontrol grubuna sontest toplam puanları belirlemek amacı ile deneysel sürecin 4. haftasında uygulanmıştır. Deneysel süreç tamamlandıktan (12 hafta) sonra 4 hafta öğrencilerle hiç çalışma yapılmamış, 4 haftanın sonunda ise entonasyon gelişim ölçeği 1 tekrar uygulanmıştır. Burada amaç verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamaktır.
- Deneysel sürecin 4. haftasında alınan sontest toplam puanları ve deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.
- Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-1,342$, $p=,180$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir.
- Bu süreç sonunda puanlarında anlamlı bir yükseliş olması beklenen bir durum değildir, çünkü anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması ise de beklenen bir durum değildir, çünkü anlamlı bir düşüş olması verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.17. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Sontest Toplam Puanları İle “Entonasyon Gelişim Ölçeği 2” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 2” sontest toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 2” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “entonasyon gelişim ölçeği 2” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Entonasyon gelişim ölçeği 1 in uygulanmasından 4 hafta sonra yani deneysel sürecin 8. haftasında hem deney grubuna, hem de kontrol grubuna entonasyon gelişim ölçeği 2 uygulanmış ve sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel süreç tamamlandıktan (12 hafta) sonra öğrencilerle 4 hafta çalışma yapılmamış daha sonra ise entonasyon gelişim ölçeği 2 öğrencilere tekrar uygulanmıştır. Buradaki amaç entonasyonun gelişim ölçeği 1 de olduğu gibi verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamaktır.
- Deneysel sürecin 8. haftasında alınmış olan sontest toplam puanları ile deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.
- Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-1,414$, $p=,157$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. Bu süreç sonunda puanlarında anlamlı bir yükseliş ya da düşüş olması beklenen bir durum değildir, anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili bu süreçte tekrar çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması da verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.1.18. Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Sontest Toplam Puanları İle “Entonasyon Gelişim Ölçeği 3” Kalıcılık Toplam Puanları Arasında Anlamlı Bir Farklılaşma Var Mıdır? Problemine İlişkin Sonuçlar

“Kontrol grubu öğrencilerinin “entonasyon gelişim ölçeği 3” sontest toplam puanları ile “entonasyon gelişim ölçeği 3” kalıcılık toplam puanları arasında anlamlı bir farklılaşma

var mıdır? probleminin yanıtlanabilmesi için, “entonasyon gelişim ölçeği 3” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

- Entonasyon gelişim ölçeği 2 nin deneysel sürecin 8. haftasında uygulanmasından 4 hafta sonra entonasyon gelişim ölçeği 3, gerek deney grubuna, gerek kontrol grubuna deneysel sürecin 12. haftasında uygulanmıştır. Bu ölçekle deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam puanları belirlenmiştir. Deneysel süreç tamamlandıktan (12 hafta) sonra öğrencilerle 4 hafta çalışma yapılmamış, sonrasında ise verilen eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenmeye dönüşüp dönüşmemesini sınamak amacıyla entonasyon gelişim ölçeği 3 tekrar uygulanmıştır.
- Deneysel sürecin 12. haftasında alınan sontest toplam puanları ve deneysel süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra alınan kalıcılık toplam puanları Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi ile karşılaştırılmıştır.
- Sontest toplam puanları ve kalıcılık toplam puanlarını karşılaştırmak amacı ile kullanılan Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi sonucunda $Z=-1,414$, $p=,157$ ulaşılmış, $p>,05$ bulunduğu için anlamlı bir düşüş ya da yükseliş göstermemiştir. deneyse süreç tamamlandıktan 4 hafta sonra puanlarında anlamlı bir yükseliş olması beklenen bir durum değildir. Anlamlı bir yükseliş olabilmesi için öğrencilerin bu ölçekteki maddelerle ilgili tekrar çalıştırılmış olması gerekmektedir. Puanlarda anlamlı bir düşüş olması ise de beklenen bir durum değildir çünkü anlamlı bir düşüş olması verilen eğitimin kalıcı olmadığını, eğitim sürecinde faydalı olup sonrasında unutulmaya başlandığını göstermektedir. Tüm bu durumlara bakıldığında beklenen sonuç anlamlı bir düşüş ya da yükseliş olmamasıdır.

5.2. Alanyazın ile Karşılaştırma ve Tartışma

Sonuçlara genel olarak bakıldığında piyano eşlikli viyola başlangıç eğitiminin deney grubu öğrencilerin lehine sonuçlandığı sonucuna ulaşılmaktadır. Piyano eşliğin öğrenciler için çok sesli bir zemin hazırlaması, öğrencilerin çalması gereken sesin ait olduğu akor seslerini bir arada duyması bireyin entonasyonda kalması için avantaja dönüşmüştür. Bu da deney grubundaki öğrencilerin entonasyon ölçek sonuçlarında daha yüksek bir sonuca sebep olmuştur. Öğrencinin viyola eğitimi başladığı dersten itibaren sürekli ritimsel bir zemin hazırlayan piyano eşlik öğrenci açısından en başta soyut olan tartım kalıplarını ve ritmi somutlaştırmasına yardımcı olmuş ve deney grubu öğrencilerinin ritim kalıplarının

içerisinde kalmasını kolaylaştırmıştır. Bunun bir sonucu olarak da deney grubu öğrencilerinin, ritim ölçeklerinden aldıkları puanlar kontrol grubu öğrencilerinin ritim ölçeklerinden aldıkları puanlara nazaran yüksek çıkmasına sebep olmuştur.

- Topoğlu (2010) ‘da yapmış olduğu hazırladığı “Viyolonsel çalışma sürecinde eşlikli parmak açma çalışmalarının viyolonsel öğrencilerinin entonasyon, özdüzenleme ve derse ilişkin öğrenci görüşleri üzerindeki etkileri” adlı doktora tez çalışmasında 12 haftalık deneysel eşlikli viyolonsel çalışmalarında öğrencilerin entonasyon puanlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Söz konusu çalışma ile ortak olan entonasyon gelişimi için piyano eşlik kullanımı açısından sonuçlar paralellik göstermekte ve desteklemektedir.
- Coşkuner (2007) hazırladığı “Türkiye’de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (yaylı çalgılar) bireysel çalgı eğitimi dersinde piyano eşlikli çalışmalara ilişkin öğretmen görüşleri” adlı yüksek lisans tez çalışmasında bireysel çalgı öğretmenlerinin derslerinde piyano eşliğini ne düzey ve ne şartlarda kullandıklarını araştırmıştır. Araştırmanın sonucunda eşlikli çalışmaların önemi, değerlendirmeye katılan bütün öğretmenler tarafından vurgulanmış ve bu konudaki eksiklere ilişkin gerekli görülen çözüm önerilerinde bulunulmuştur. Araştırma problem durumu ve sonuçları bakımından bu çalışma ile paralellik göstermekte ve birbirini desteklemektedir.
- Núñez (2002) hazırlamış olduğu “ 7. sınıf keman ve viyola öğrencilerinin entonasyon becerilerini artırmak için geliştirilmiş çalgısal metotların işitsel ve görsel açıdan incelenmesi” başlıklı doktora tezinde iki ortaokulun 3 farklı sınıfından rastgele seçilen n=68 öğrenci ile çalışmıştır. Araştırmacı öğrencileri deneysel süreçte iki gruba ayırmış ve bir grubu sadece görsel eğitimle, diğer grubu ise görsel ve işitsel yöntemle çalıştırmıştır. Söz konusu araştırma problem durumu ve yöntemi açısından bu çalışma ile paralellik göstermektedir.
- Ha, 2015 yılında Monash Üniversitesi’nde yapmış olduğu “Teaching Intonation in Violin Playing: A Study of Expert String Teaching” (Keman çalmada entonasyon eğitimi: uzman yaylı eğitimi üzerine bir çalışma) adlı makale çalışmasında Avustralya’da en az on yıldır keman eğitmenliği yapmakta olan ve profesyonel olarak orkestrada çalmakta olan n=3 keman eğitmeni ve bu eğitmenlerin n=3 yüksek lisans öğrencisi ile çalışmıştır. Çalışma, örneklem grubu açısından mesleki müzik eğitiminde uzmanlaşmış öğrencilerle yapılması açısından bu çalışma ile paralellik

göstermemektedir ancak yöntemi ve problem durumu açısından farklı seviyelerde paralel durumları incelemektedir. Elde edilen sonuçlar paralellik göstermekte ve birbirini desteklemektedir.

- Ergen ve Bilen 2010 yılında yaptıkları çalışmalarında 3.,4. ve 5. sınıfa giden ve müzik ve çalgı bilgisi olmayan n=30 öğrenciyi kontrol ve deney grubu için iki gruba ayırmışlardır. Bu gruplardan deney grubu eşlikli keman dersine başlamış, kontrol grubu ise klasik yöntem olan eşliksiz keman eğitimine başlamıştır. Deney sürecini 14 hafta olarak belirlemişler ve süreç boyunca öğrencilerin entonasyonları, özgüvenleri ve derse karşı tutumlarını sınımayı amaçlamışlardır. Süreç sonunda elde edilen veriler eşlikli keman çalışmalarının entonasyonu olumlu yönde etkili olduğunu göstermektedir. Araştırma problem durumu, amacı, yöntemi ve ilgili sonuçları bakımından bu çalışmayla paralellik göstermekte ve piyano eşlikli çalgı eğitiminin faydasını desteklemektedir.

5.3. Öneriler

5.3.1. Araştırmanın Alt Problemlerine İlişkin Öneriler

Piyano eşlikli viyola başlangıç eğitimi entonasyon ve ritim durumlarına olumlu yönde katkı sağlamış ve bu durumlarla ilgili sonuçlar sıralanmıştır. Bu başlık altında elde edilen sonuçlar ışığında öneriler getirilecektir.

- Son yıllarda içeriği seslendirilerek dijital ortamda kaydedilmiş olan birçok kitap yayınlanmaktadır. Besteciler ya da editörler içerikte yer alan eser veya etütleri stüdyo ortamında seslendirip kaydetmekte ve kitap satışa sunulurken yanına içerik kaydının bulunduğu CD eklenmektedir. Artık her bireyin CD aracılığıyla müzik dinlemesinin çok kolaylaştığı bir çağda bu girişim oldukça faydalıdır. O eser veya etütleri çalışmak isteyen öğrenci, CD içerisinden çalışmak istediği parçayı dinleyip çalışabilmektedir. Bazı kitaplar içerisinde bulunan eserlerin hem piyano eşlikli kayıtlarını hem de bireyin birlikte çalışabilmesi için sadece piyano eşlik kayıtlarını barındırmaktadır. Bu da öğrencinin hem motivasyonunu artırmakta, hem de her an eşlikçi ile çalışma imkanı yaratmaktadır. Bu uygulama etüt kitaplarında da gerçekleştirilmeli ve etütler seslendirilerek kitaba eklenmelidir.

- Pişano eşlikli çalgı eğitimi alanında son yıllarda yapılan çalışmalar artış göstermekte ve çalgı çeşitliliği açısından zenginleşmektedir. Pişano eşlikli etütlerin bulunduğu kitapların da kayıtlarının dijital ortamda yapılarak kitabın yanında hem pişano eşlikle çalınmış hali hem de öğrencinin çalışabilmesi için sadece pişano eşlikli halinin eklenmesi önerilmektedir.

5.3.2. Müzik Eğitimi Alanı İle İlgili neriler

Bu bölümde araştırmanın birebir sonuçlarından yola çıkılarak yapılan önerilerin dışında, araştırma süresince gözlemlenen, müzik eğitiminde yapılması alan açısından faydalı olacak iyileştirmeler ile ilgili belirlenen önerilere yer verilmiştir.

- Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında yetiştirilen öğretmenlerin hangi eğitim basamağında olursa olsun pişano eşlik yapabilmesi hedeflenmektedir. Öğretim programları tüm üniversitelerde farklılık göstermekte ve farklı uygulamalar kullanılmaktadır. Tüm niversitelerde ğretmen adaylarının pişano eşlik yapabilmesi için ortak bir program oluşturulması ve eğitimde program birliği sağlanmalıdır.
- Müzik eğitimi anabilim dallarında farklı yarıyıllarda pişano eşlik dersi okutulmaktadır. “Eşlik alma”, “pişano ile eşlik çalma”, “pişano eşlik” gibi farklı ders isimleri adı altında okutulan bu derslerde ğretmen adaylarına görev yapma ihtimalleri olan her eğitim basamağı ile ilgili pişano eşliği bilinci kazandırılmalı ve repertuar oluşturulmalıdır. ocuk şarkılarına, marşlara, başka çalgılara eşlik edebilmeli ve bunu meslek hayatına kazandırması sağlanmalıdır. Ancak bunun oluşturulabilmesi için 8 yarıyıllık süreçte 1 dönem yeterli olmamaktadır. Bu dersin programdaki önemi gözden geçirilmeli ve programda daha fazla bir yere sahip olmalıdır.
- Her müzik eğitimi anabilim dalı pişano dersini de farklı uygulamaktadır. Bazı niversitelerde haftada 1 saat 1 ğrenci ile yapılırken bazısında haftada 1 saatte 2 ya da daha fazla ğrenci ile yapılmaktadır. Bireysel bir eğitim olan pişano eğitimi bu kadar kısıtlı sürede yapılması mümkün olan bir eğitim olmamakla birlikte ğretmen adayının meslek hayatında eşlik yapabilmesinin temelini oluşturan derstir. Bazı niversitelerde pişano dersi 8 yarıyıl okutulmakta iken bazı üniversitelerde 4 ya da 6 yarıyıl okutulmakta ve eğitimde program eşitliği sağlanmamaktadır. Tüm niversitelerin müzik

eğitimi anabilim dallarında program eğitliği sağlanmalı ve piyano dersinin bu programdaki yeri ve önemi göz önünde bulundurulmalıdır.

- İdeal bir piyano eğitimi içerisinde öğretmen adayının çaldığı her etüt ve eser, armoni bilgisi ve eşlik modeli açısından bireye katkıda bulunmaktadır. Eser ve etüt çeşitliliği sağlanmış bir piyano eğitim sürecinde öğretmen adayı birçok eşlik modeli tanır ve armonik açıdan bu eşliklerin nasıl yazıldığını irdeler. Piyano öğretmenleri, öğretmen adaylarına bu konuda yönlendirmelerde bulunmalı, çaldırdıkları eser ve etütleri analiz ettirmeli ve derslerinin bir kısmını eşlik yapabilme eğitimine ayırmalıdır.
- Müzik eğitimi anabilim dalları lisans eğitimi içerisinde öğretmen adayının eşlik yapabilme becerisini geliştiren bir diğer ders de “armoni – kontrpuan” dersidir. Bu ders de tüm üniversitelerde aynı şekilde uygulanmamakta, eşit eğitim sağlanamamaktadır. Bazı üniversitelerde birkaç yarıyıl yer verilmişken, bazı üniversitelerde tek yarıyla sığdırılmıştır. Bazı üniversitelerde ise programda zorunlu dersler arasında yer almamakta, seçmeli ders havuzunda yer almaktadır. Öğretmenlerin, eğitim müziği bestecilerinin yetiştirildiği ve mezun olduğu bu anabilim dallarında bireylerin temelde en çok ihtiyaç duyduğu derslerden biri de “armoni – kontrpuan” dersidir. O derse kadar biriktirdiği müzik bilgisini en küçük parçalarına kadar çözümleyebildiği ve elde ettiği en küçük parçalardan tekrar bir bütün oluşturabildiği bu dersin önemi program açısından oldukça büyüktür. Bir öğretmenin bir çocuk şarkısına eşlik yazabilmesinin de, çocuk şarkısı yazabilmesinin de, bir topluluğa eşlik edebilmesinin de temelinde bu dersten alacağı kazanımlar bulunmaktadır. Mesleki açıdan önemi bu derece büyük bir dersin programdaki yeri gözden geçirilmeli ve tüm üniversitelerde eğitim birliği sağlanmalıdır.
- Armoni – kontrpuan dersinde öğretmen adaylarına çözümleme öğretilmeli ve çözümleme yapabildikten sonra ise küçük parçalardan yeni ürünler oluşturabilme kazandırılmalıdır. Bir çocuk şarkısından bir melodiye, bir çalgı eserinden, etütlere kadar analizler yapılmalı, armonik çözümlenmeler yapılmalı ve nasıl yapıldığı bilinci kazandırılmalıdır. Müzik öğretmenlerinin görev yaptıkları eğitim basamağı her ne olursa olsun mutlaka bir gün eşlik yapmak durumunda kalacaktır. Müzik dersinde piyano eşliği kullanan bir öğretmen sınıf hâkimiyetini daha rahat sağlamakta ve öğrencilerinin dikkatini daha rahat çekebilmektedir. Müzik öğretmenliğinin temelini oluşturan bu önemli dersin içeriğinde piyano eşlik mutlaka önemsenmelidir.

- Öğretmen adaylarının piyano eşlik yapma durumlarını geliştirebilecekleri bir diğer ders ise “eğitim müziği besteleme” dersidir. Öğretmen adayları bu derste birçok eşlik modelini gözden geçirip yazılmış eşlikleri incelemekte ve özgün yapıtlar oluşturmaktadır. Oluşturulan her yapıt piyano eşlik partisi ile desteklenmekte ve öğretmen adayının lisansta eğitimini aldığı birçok dersin içeriğini sentezleme fırsatı sunmaktadır. Öğretmen adayları armoni bilgisi, çalgı bilgisi gibi konulardaki bilgilerini sentezleyerek yapıtlar oluşturmaktadırlar. Bu ders öğretmenlik mesleği açısından büyük önem taşımakla birlikte yine üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dalları programlarında çeşitlilik göstermektedir. Bazı üniversitelerde zorunlu dersler arasında yer alırken bazı üniversitelerde seçmeli ders havuzunda bulunmaktadır. Böylesine faydalı ve önemli bir dersin programdaki yeri gözden geçirilmeli ve tüm üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında program eşitliği sağlanmaktadır.

KAYNAKLAR

- Afacan, Ş. & Çilden, Ş. (2017). Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü keman öğrencilerinin temel yay tekniklerine ilişkin kazanımlarının incelenmesi. *Researcher: Social Science Studies*, 5(10), 370-382.
- Akyürek, S. (2004). *Müzik tarihinde viyolanın yeri ve önemi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Alapınar, H. (2003). *Keman yapım tarihi* (1. Basım). Ankara: Sevda-Cenap And Müzik.
- Albuz, A. (2001). *Viyola öğretiminde geleneksel türk müziği ses sistemine ilişkin dizilerin kullanımı ve bu sistem kaynaklı çokseslilik yaklaşımları*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Angı, Ç.E. & Birer, A.R.H. (2013). Keman öğretiminde karşılaşılan entonasyon problemleri ve çözüm önerileri. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2).
- Apaydınlı, K. (2011). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme-okuma-yazma dersinde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda Sunulmuş bildiri, Samsun.
- Bahar, B. K. (2012). *Viyolanın tarihsel süreçteki gelişimi ve edindiği yer*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Başdan, F. (2008). *Keman eğitimi ve viyola eğitimi arasındaki benzerlikler ve farklılıkların karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Bayburtlu, A. S. (2017). Viyolada kullanılan süsleme çalma ve yay teknikleri. *UHMAD Uluslararası Hakemli Müzik Araştırmaları Dergisi*, 9.
- Bektaş, T. (2004). *Başlangıç viyola eğitimine ilişkin bir yaklaşım ve model önerisi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Bulut, D. & Kılınç, R. (2014). Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretim programındaki türk müziği konularına yönelik öğretmen görüşleri. *Turkish Studies – International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2).
- Bulut, D. (2004). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda alınan piyano eğitiminin müzik öğretmenliğinde kullanılabilirliği. *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirileri*, 199-210.
- Büyükaksoy, F. (1997). *Keman öğretiminde ilkeler ve yöntemler*, Ankara: Armoni.

- Chen, S. (2006). Development of an instrument to assess views on nature of science and attitudes toward teaching science. *Science Education*, 90(5), 803-819.
- Coşkuner, S. (2007). *Türkiye’de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (yaylı çalgılar) bireysel çalgı eğitimi dersinde piyano eşlikli çalışmalara ilişkin öğretmen görüşleri*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çalgan, G. (2015). Kemandan viyolaya geçiş süreci. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 17, 28.
- Çetinkaya, İ. (2011). *Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri müzik bölümlerinde uygulanan viyola dersi öğretim programında yer alan 9. sınıf düzeyindeki devinışsel kazanımlara, öğrenci ve öğretmen görüşlerine göre ulaşıma durumları*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çilden, Ş. & Şendurur, Y. (2003). *Keman için piyano eşlikli albüm* (2. Basım). Ankara: Evrensel.
- Darendelioğlu, H. & Tabrizi, G. M. (2010). *Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, Türk ve Batı Müziği Çalgıları Viyola Ders Kitabı, 9. Sınıf* (1. Baskı). İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Devlet Kitapları, İhlas Gazetecilik.
- Demir, U. Y. (2007). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin çalgı seçin yöntemi, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Derican, B. & Albuz, A. (2008). Viyola öğretiminde Türk müziği dizilerine dayalı oluşturulan makamsal içerikli etütlerin işlevsellik durumuna ilişkin öğretim elemanı görüşleri. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(I-II).
- Derin, U. Y. (2007). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin çalgı seçim yöntemi, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Dinç, Ş. Ö. (2004). *Türkiye’de konservatuvarların ilköğretim müfredatlarına uygun temel eğitim viyola başlangıç metodu önerisi*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Dunn, A. A. (1998). *Finger placement marker usage in el paso for beginning orchestra students*. Ms. Thesis, The University of Texas at El Paso, Texas.
- Dündar, G. E. (2008). *Keman ve viyola çalan öğrencilerde ortaya çıkan fiziksel sağlık problemleri ve çözüm önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ece, A. S. & Dönmez, E. C. & Kınıklı, B. B. (2013). Ulusal ve uluslararası alandaki başlangıç viyola metot kitaplarının incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(5), 937-959.
- Ece, A. S. (2002). *Çağdaş Türk bestecilerinin viyola eserleri ve bu eserlerin mesleki müzik eğitimi veren kurumlardaki viyola eğitimcileri tarafından kullanılmasına yönelik*

- bir değerlendirme. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.*
- Ece, A.S. (2002). Çağdaş Türk bestecilerinin viyola eserleri ve bu eserlerin mesleki müzik eğitimi veren kurumlardaki viyola eğitimcileri tarafından tanınma, eğitim amaçlı kullanılma ve kullanılmama durumları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3), 93-107.
- Ergen, D. & Bilen, S. (2010). İlköğretim düzeyinde eşlikli çalmaya dayalı keman eğitiminin entonasyon, özgüven ve tutum üzerindeki etkisi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 23-32.
- Froggatt, A. T. (1910). The viola. *The Musical Times*, 51(812), 638-640.
- Germen, A.G. (2013). Klarnet eğitiminde entonasyon problemlerini azaltmaya yönelik çalışma yöntemi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 181-193.
- Göktürk, D. (2009). Historical development of public school string education in the United States and connections with Turkey. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XXII(2), 689-716.
- Güdek, B. & Yılmaz, D. (2017). Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin çalgı çalışma yöntemlerini kullanma düzeyleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(53), 43-52.
- Ha, J. (2015). Teaching intonation in violin playing: A study of expert string teaching. *Australian Journal of Music Education, Monash University*, 224-236.
- Helvacı, A. (2004). Bursa'da görev yapan müzik öğretmenlerinin uludağ üniversitesi eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı ile iletişimi ve etkileşimi. *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirileri*, 251-261.
- İsrafiloğlu, F. (1994). *Eğitim Fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde çalgı eğitimi alanında viyola öğretiminin temel esasları*. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Kalyoncu, N. (1996). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümlerinde piyano öğretim programlarının hedeflerine ulaşma durumu*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar-İlkeler-Yöntemler*. Ankara: Nobel.
- Karkın, K. (2004). Türkiye'de müzik kurumları mezunlarının işlevleri ve sorunları. *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirileri*, 122-125.
- Kılınç, R. (2013). *Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri 9. sınıf viyola eğitiminde türk müziği öğretimine yönelik öğretmen görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.

- Milli Eğitim Bakanlığı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Yönetmeliği. (2007). *Resmi Gazete*, 20.08.1999, 19 Haziran 2007.
- Mongeon, J. (2004). *The effect of left-hand exercises on beginning upper string performers' intonation and facility*. Doktora Tezi, University of Miami, Florida.
- Nacakçı, Z. (2007). *Halk ezgilerine dayalı viyola albümü*, Ankara: Feryal.
- Núñez, L. M. (2002). *Comparison of aural and visual instructional methodologies designed to improve the intonation accuracy of seventh grade violin and viola instrumentalists*. Doktora Tezi, University of North Texas.
- Okay, H. H. (2005). *Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde verilmekte olan viyola eğitiminin değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Özay, S. (2008). *Keman ve viyola eğitiminde kullanılan mazas "special etudes op.36" metodunun sağ ve sol el teknikleri yönünden incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özdemir, G. (2007). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümlerinde uygulanan viyola öğretim programına dayalı üçüncü sınıf düzeyinde devinışsel hedeflere ulaşma durumları*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özen, N. (2004). *Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri*. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2).
- Özfindık, Z. (2009). *Güzel Sanatlar Fakülteleri müzik bölümlerinde kullanılan viyola metodları üzerine bir inceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Kayseri.
- Özmenteş, S. (2005). *Milli eğitimin boyutları ve çalgı eğitimi*. *İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(9), 89-98.
- Öztürk F.G. & Özay, S. (2008). *Keman ve viyola eğitiminde kullanılan mazas "special etudes op.36" metodunun sağ ve sol el teknikleri yönünden incelenmesi*. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 57-74.
- Parasız, G. & Kervancıoğlu, M.H. (2017). *The usability of Erzurum folk songs in viola education*. *Journal of Education and Practice*, 8(8).
- Say, A. (1996). *Müzik öğretimi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Say, A. (2005). *Müzik sözlüğü* (2. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Sonsel, Ö.B. (2017). *Bireysel çalgı viyola dersinin öğretim elemanları görüşleri açısından değerlendirilmesi*. *EJournal of New World Sciences Academy*, 12(2), 125-134.

- Swift, D. G. (2003). *Improving harmonic intonation skills of high school band students using coda musix technology's intonation trainer*. Yüksek Lisans Tezi, Department of Music University of Louisville, Kentucky.
- Şekerkaran, K. (1997). Viyola, *Filarmoni Sanat Dergisi*, 144.
- Tanrıöver A. U., Yağışan, N. (2017). Güzel Sanatlar Liseleri'nde 9. sınıf keman ders kitabının öğrenci görüşlerine göre işlevselliğinin incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(44), 579-589.
- Tanrıöver, U. A. & Tanrıöver, G. B. (2015). Genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi süreci içinde verilen keman eğitiminde karşılaşılabilecek olası güçlükler. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 32(3), 555-567.
- Tanrıverdi, A. (1996). *AGSL müzik bölümlerinde uygulanan çalgı eğitimi ve viyolanın çalgı eğitimi içerisindeki yeri*. I. Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyumunda sunulmuş bildiri, Bursa.
- Tanrıverdi, A. (2013). *Viyola Metodu 1* (3. Baskı). Ankara: İşbilen Yayınları.
- Tarkum, E. (2006). Entonasyon açısından keman öğretimi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 121-126.
- Taş, F. (2009). *20. yüzyıl bestecilerinin solo çalgı olarak viyolaya yaklaşımları ve viyola repertuarına katkıları*. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Topalak, Ş. (2013). Güzel Sanatlar Lisesi çalgı eğitimi/öğretiminde karşılaşılan sorunların incelenmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 114-129.
- Topbaş, B. (2013). Türkiye'de piyano üzerine yapılmış lisansüstü çalışmalar. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(3), 716-728.
- Topoğlu, O (2010). *Viyolonsel çalışma sürecinde eşlikli parmak açma çalışmalarının viyolonsel öğrencilerinin entonasyon, özdüzenleme ve derse ilişkin görüşleri üzerindeki etkileri*. Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Tufan, E. (2004). Geleneksek makamlar kullanılarak yazılan etütlerin piyano eğitimi açısından önemi. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 65-77.
- Tuncer, M. (2003). 9-11 yaş çocuklarında viyola eğitimi üzerine. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu Bildirileri*, 156-159.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi* (2. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Uluç, M. Ö. (2002). *Müzik işaretleri ve terimleri sözlüğü*. Ankara: Yurt Renkleri.

- Uslu, M. (2013). Eğitim fakültelerinde uygulanan bireysel çalgı eğitimi (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 5.
- Variş, Y. A. (2002). *Viyola ve kemanın benzer ve farklı özelliklerinin fiziki ve teknik kullanım açısından incelenmesi ve bu özelliklerin ortaya çıkardığı ilişkilerin viyola eğitimine yansımaları*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Bolu.
- Yalçın, G. (2005). Genel müzik eğitiminde türkü ya da türkü kaynaklı okul şarkılarının öğretilmesinde okul çalgısı olarak gitarın yeri ve önemi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi 1. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirileri*, 243-250.
- Yayla, F. (1999). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi bölümü anaçalgı viyola eğitiminde kullanılan metotların incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

EKLER

Ek-1. İzin Belgeleri

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SAYI : 80287700-302.08.01/ 4345
KONU : İzin

ANKARA
24.09.2014

ANKARA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğüne

Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Doktora öğrencisi Ömer Bilgehan SONSEL, Prof. Fatma Ayfer Tanrıverdi'nin danışmanlığında yürüttüğü "Piyano Eşlikli Viyola Başlangıç Eğitiminin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" isimli tezi ile ilgili Ankara il sınırları içerisinde Ankara Güzel Sanatlar ve Spor Lisesinde uygulama yapmak istemektedir.

İlgili öğrenciye müsaade edilmesi hususunda gereğini bilgilerinize saygılarımla arz/rica ederim.

Yrd. Doç. Dr. Orhan ÜNAL
Enstitü Müdür Yardımcısı

EKLER:

- 1-Dilekçe
- 2-Tez önerisi
- 3-Uygulama Örneği Listesi

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 14588481/605.99/4179782
Konu: Araştırma İzni
(Ömer Bilgehan SONSEL)

24/09/2014

GAZİ ÜNİVERSİTESİNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)

İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2012/13 nolu genelgesi
b) 24/09/2014 tarihli ve sayılı yazınız.

Enstitünüz doktora öğrencisi Ömer Bilgehan SONSEL'in "Piyano Eşlikli Viyola Başlangıç Eğitiminin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" konulu tez önerisi kapsamında uygulama yapma isteği Müdürlüğümüzce uygun görülmüş ve araştırmanın yapılacağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi verilmiştir.

Anketlerin uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde iki örneğinin (CD ortamında) Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme-1 Şube Müdürlüğüne gönderilmesini arz ederim.

Zafer YILMAZ
Müdür a.
Şube Müdürü

EK:
Uygulama Örnekleri (5 sayfa)

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır.
24.09.2014

Yaşar SUBAŞI
Şef

Emniyet Mh. Alparslan Türkeş Cd. No: 4/A Yenimahalle/ANKARA
www.ankara.meb.gov.tr
istatistik06@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Murat YILMAZER
Tel: (0 312) 212 36 00
Faks: (0 312) 212 02 16

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 4695-a673-340d-a4a1-d074 kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SAYI : 80287700-302.08.01 / 4345
KONU : İzin

ANKARA
24.09.2014

KONYA VALİLİĞİNE
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora öğrencisi Ömer Bilgehan SONSEL, Prof. Fatma Ayfer TANRIVERDİ'nin danışmanlığında yürüttüğü "Piyano Eşlikli Viyola Başlangıç Eğitiminin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" Konya Çimento Güzel Sanatlar ve Spor Lisesinde görüşme ve uygulama yapmak istemektedir.

İlgili öğrenciye müsaade edilmesi hususunda gereğini bilgilerinize saygılarımla arz/rica ederim.

Orhan ÜNAL
Enstitü Müdür Yardımcısı

Ekler:

- 1- Dilekçe
- 2- Tez Önerisi
- 3- Anket

GAZI ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

ANKARA

Enstitünüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı 138122506 numaralı doktora tez dönemi öğrencisiyim. Ankara Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi ve Konya Çimento Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi müzik bölümlerinde 2014-2015 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde "Piyano Eşlikli Viyola Başlangıç Eğitiminin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" adlı doktora tez uygulamamı yapabilmek üzere gerekli izinlerin alınmasını saygılarımla arz ederim.

19.09.2014

Ömer Bilgehan SONSEL

İlkadım mah. Zeynelvadi sk.
Fahriye sitesi: E7/1 Dikmen/ANK
05335146005

EKLER:

Tez Önerisi

Uygulama Örneği

Uygundur.
Prof. F. Ayfer TARZİVERDİ

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..